

وزیر نیرو: شرایط آبی ایران از مرحله بحران هم عبور کرده است

✱ اگر کشوری ۴۰ تا ۶۰ درصد منابع آب تجدید شونده‌اش را مصرف کند در مرحله بحران منابع آب قرار گرفته و این در حالی است که ایران با رقم ۸۰ درصد از مرحله بحران آبی هم عبور کرده است

صفحه ۴

چهارشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۲ - ۱۹ ربیع الثانی ۱۴۳۵ - فوریه ۲۰۱۴ - شماره ۲۵۸۱۴ - ۱۶ صفحه به همراه ۸ صفحه ضمیمه - ۲۰۰ تومان

رئیس جمهوری در اجلاس اتحادیه بین‌المجالس اسلامی:

ظرفیت‌های عظیم جهان اسلام را کد مانده است

✱ جهان اسلام به نظریه بزرگ تحول آفرین نیاز دارد
✱ در تصمیمات خود منافع سیاسی و امنیتی همه کشورهای اسلامی به ویژه کشورهای مسلمان همسایه را به طور متقابل مدنظر دارم
✱ رژیم اشغالگر قدس بیش از همه از تداوم بحران‌ها سود می‌برد
✱ اعمال فشار و وضع تحریم‌های غیر عادلانه به عنوان جلوه‌ای از خشونت، ذاتاً ضد صلح و ضد بشری است
✱ در شأن مسلمانان نیست که قدرت‌های دیگر بخوانند مشکلات آنان را حل یا اقدام به میانجیگری کنند
✱ تحول در جهان اسلام نیازمند تحول در فکر، ذهنیت، اندیشه رویکرد و گفت‌وگو است
✱ رئیس مجلس: جمهوری اسلامی هوشیارانه مسیر مذاکرات هسته‌ای را پیگیری می‌کند
✱ ترویس و استکبار دوله یک قبیحه هستند که امت اسلامی را دچار تهدید کرده‌اند

سرویس سیاسی - اجتماعی:
رئیس جمهوری کشورمان جهان اسلام را محتاج یک نظریه بزرگ تحول آفرین دانست و گفت: به تحولی روحانی که در آن جهان امروز بهتر شناخته شود و از ظرفیت‌های عظیم مسلمانان با مدیریت‌های کارآمد

سرویس سیاسی - اجتماعی:
رئیس جمهوری کشورمان جهان اسلام را محتاج یک نظریه بزرگ تحول آفرین دانست و گفت: به تحولی روحانی که در آن جهان امروز بهتر شناخته شود و از ظرفیت‌های عظیم مسلمانان با مدیریت‌های کارآمد

مجلس در یکشنبه ۲۹ بهمن ۱۳۹۲
ترجمه غلط
برای خبر سازی!
صفحه ۲

اینها درد نیست؟

فتح الله املی
صفحه ۲

گزارش

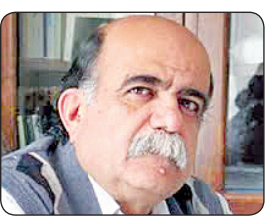
مبارزه بیولوژیک
برای دستیابی
به کشاورزی پایدار
صفحه ۵

ایران هشتاد و پنجمین

ترجمان

جهان نهان
دکتر میرجلال‌الدین کزازی
صفحه ۶

بحران آب

صفحه ۷

اطلاعات ویژه
خرم‌آباد (لرستان)
و مازندران
ضمیمه رایگان اطلاعات امروز
از ده‌های مطبوعه
در استان مربوطه بخواهید

فرهنگی
روزه فرهنگی ضمیمه اطلاعات امروز

مذاکرات هسته‌ای با ۱+۵؛ توافق ژنو

نوشته: محمد حسن دریایی

قطع وزیری، ۲۸۴ صفحه، چاپ اول ۱۳۹۲، ۹۰,۰۰۰ ریال

دکتر محمد حسن دریایی از پژوهشگران و محققان کشور در زمینه خلع سلاح و امنیت بین‌المللی است که بیش از ۲۰ سال سابقه تحقیق و کار اجرایی در این حوزه دارد و صاحب کتب و مقالات متعددی در این زمینه است. کسب عنوان پژوهشگر برتر دانشگاه در سال ۱۳۸۷، مشارکت در کنفرانس‌های بین‌المللی علمی به عنوان پانلیست و شرکت در بیش از ۶۵ جلسه مذاکرات بین‌المللی، از افتخارات اوست. در کتاب حاضر، وی تلاش کرده تا با نگاهی بی‌طرفانه، تصویری همه‌جانبه از مذاکرات هسته‌ای با گروه ۱+۵ ارائه دهد و ابعاد مختلف توافق ژنو را در قالب بررسی نقدهای موجود در زمینه ساختار و روش مذاکره، واکاوی محتوای هسته‌ای برنامه اقدام و کنکاشی در لغو تحریم‌ها، تبیین کند. این کتاب با هدف گسترش فرهنگ نقد و نقدپذیری در قالب نگاهی مبتنی بر حقایق و نظرات فنی و کارشناسی نگارش شده است. مطالعه این کتاب ارزشمند را به روزنامه‌نگاران، پژوهندگان و تمامی علاقه‌مندان به موضوع مذاکرات هسته‌ای ایران با ۱+۵، توصیه می‌کنیم.

✱ فروشگاه مرکزی: تهران بزرگراه حقانی، روبروی ایستگاه مترو، ساختمان روزنامه اطلاعات، تلفن: ۲۹۹۹۳۶۸۶
✱ فروشگاه شماره ۱: تهران خیابان انقلاب اسلامی، روبروی دانشگاه تهران، تلفن: ۶۶۴۶۰۷۳۴
✱ نمایندگی‌های روزنامه اطلاعات در سراسر کشور، تلفن توزیع و فروش: ۲۹۹۹۳۳۲۴، ۲۹۹۹۳۳۰۶
✱ برای خرید پستی در سراسر کشور با تلفن ۲۹۹۹۳۳۶۵ تماس حاصل فرمایید.
✱ آدرس سایت فروشگاه اینترنتی: www.ketabtelalat.com

آگهی مناقصه عمومی (یک مرحله‌ای)

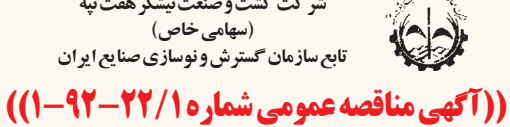
۱- موضوع مناقصه: اداره کل امور مالیاتی استان قم در نظر دارد خرید و نصب و راهاندازی سیستم گرمایشی و سرمایشی و ایروار ساختمان با مشخصات به شرح ذیل را با شرایط مندرج در اسناد مناقصه به بخش خصوصی واگذار نماید.
(الف) خرید و نصب ۴ عدد یونیت پیرونی ۲۵ اسب بخار توپوتا زاین TOYOTA GHP.25.HP
(ب) خرید و نصب ۴ عدد یونیت ایروار مطابق با دستگاه فوق با برند توپوتا زاین AIRWATER SYSTEM 25 H.P
۲- پیشنهاددهندگان می‌توانند به منظور خرید و تأمین اسناد مناقصه همه روزه به غیر از ایام تعطیل از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۵ روز به یکی از نشانی‌های زیر مراجعه نمایند:
- قم، خیابان امام خمینی (ره)، قبل از میدان سعیدی، اداره کل امور مالیاتی استان قم
- سایت اطلاع‌رسانی ملی مناقصات کشور به نشانی: www.ijets.mporg.ir
۳- شرکت‌کنندگان می‌توانند نسبت به تحویل و ارسال پیشنهادهای خود از طریق نشانی‌های ذیل اقدام نمایند:
آدرس: قم، خیابان امام خمینی (ره)، قبل از میدان سعیدی، اداره کل امور مالیاتی استان قم
۴- متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر در خصوص موضوع مناقصه به امور اداری اداره کل مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۲۰۹۱، ۲۵۳۶۶۰۲۰۹۱ تماس حاصل نمایند.
تاریخ و مهلت خرید و تأمین اسناد مناقصه: از تاریخ ۱۳۹۲/۱۱/۳۰ لغایت پایان وقت اداری مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۴
تاریخ و مهلت تحویل اسناد مناقصه: از تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۵ لغایت ۱۳۹۲/۱۲/۱۵
تاریخ و زمان بازگشایی پیشنهادها: روز ۱۳۹۲/۱۲/۱۸ در محل: قم، خیابان امام خمینی (ره)، ساختمان اداره کل امور مالیاتی استان قم

نوع تضمین	مبلغ تضمین به ریال	مدت اعتبار ضمانتنامه	نام حساب	شماره حساب	در وجه	نزد بانک
ضمانت بانکی	۲۴,۵۰۰,۰۰۰	سه ماه	تیم کر سپرده‌های عمرانی اداره کل امور مالیاتی استان قم	۲۱۷۰۱۰۳۵۵۰۰۱	اداره کل امور مالیاتی استان قم	بانک ملی ایران کد ۲۷۰۱

۵- تأمین منابع مالی: از محل اعتبارات عمرانی دولتی
۶- پیشنهاددهندگان می‌بایست تضمین سپرده شرکت در مناقصه را به شرح جدول فوق ارائه نمایند.
۷- هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

روابط عمومی اداره کل امور مالیاتی استان قم

از سایت فروشگاه اینترنتی انتشارات اطلاعات بازدید کنید.
بایستن به سایت فروشگاه اینترنتی انتشارات اطلاعات کتاب مورد علاقه خود را تهیه نمایید.
www.ketabtelalat.com
واحد اطلاع رسانی انتشارات اطلاعات

شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه (سهامی خاص)
تأسیس سازمان صنایع ایران
(آگهی مناقصه عمومی شماره ۱/۲۲-۹۲-۱)
شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه در نظر دارد تعداد ده عدد پوسته غلطک چدنی آسیب‌مورد نیاز خود را طبق مشخصات و شرایط مندرج در اسناد مناقصه از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید.
۱- زمان دریافت اسناد مناقصه: ۱۳۹۲/۱۲/۲۴
۲- محل خرید اسناد:
(الف) هفت تپه - ۵۰ کیلومتر ۵۰ جاده اندیشک به اهواز - مدیریت امور بازرگانی شرکت یا به گونه‌ای با پست سفارشی ارسال گردند که تا وقت تعیین شده
(ب) اهواز - بلوار گلستان بعد از ساختمان مرکزی سازمان آب و برق خوزستان
جنب تعاونی روستایی دفتر نیشکر هفت تپه
(ج) تهران - یوسف آباد خیابان ۶۴ پلاک ۱۰/۱ طبقه سوم واحد ۹
۳- مدارک مورد نیاز جهت تحویل اسناد:
(الف) فیش واریزی مبلغ ۱۰۰۰/۰۰۰ ریال به حساب جاری ۲۱۷۴۰۶۲۲۰۱۰۰۴
نزد بانک ملی شعبه هفت تپه
(ب) واریز ۱۵۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال به عنوان سپرده شرکت در مناقصه به حساب فوق.
۱- ضمانتنامه یا چک تضمین شده بانکی که مدت اعتبار آن از سه ماه کمتر نباشد.
۴- آدرس تحویل اسناد: دفتر مدیریت شرکت واقع در محوطه صنعتی شرکت یا به گونه‌ای با پست سفارشی ارسال گردند که تا وقت تعیین شده به دبیرخانه مرکزی شرکت واصل شوند.
۵- مهلت تحویل اسناد: تا ساعت ۱۱ صبح روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰
۶- محل برگزاری مناقصه: دفتر امور بازرگانی شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه
۷- زمان بازگشایی پاکت الف و ب: ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰
۸- پرداخت هزینه چاپ آگهی در روزنامه به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
۹- مدت اعتبار قیمت پیشنهادی تا زمان انعقاد قرارداد سه ماه می‌باشد حضور پیشنهاددهندگان در موقع باز کردن پیشنهادها در جلسه آزاد است.
شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه (سهامی خاص)

سازمان امور مالیاتی کشور

قابل توجه کلیه اشخاص حقوقی و اشخاص حقیقی
موضوع بند «الف» و «ب» ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم

با توجه به دستورالعمل اجرایی ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم مهلت ارسال صورت معاملات فصلی سال ۱۳۹۱ (بهار، تابستان، پاییز و زمستان) و سه فصل بهار، تابستان و پاییز ۱۳۹۲، از طریق سامانه www.TAX.gov.ir و یا ارسال لوح فشرده، فقط بهمن و اسفند سال جاری می‌باشد.

روابط عمومی سازمان امور مالیاتی کشور
۴۸۱۲/م الف
۱۸۲۲ مرکز ارتباط مردمی سازمان امور مالیاتی کشور

۲۰ کشته در سلسله انفجارهای بی رحمانه تروریست‌های عراق

✱ بزرگترین انفجارها در استان‌های بغداد، دیاله و بابل رخ داد و ۴۹ تن در این حملات کشته شدند

✱ منطقه سبز بغداد هدف حملات موشکی قرار گرفت

صفحه ۱۶

مرگ ۱۸ مسافر در سقوط اتوبوس به دره جاده هراز

✱ در این حادثه ۲۵ نفر از بقیه ۴۳ سرنشین اتوبوس مصدوم شدند
✱ رئیس پلیس راه کشور علت حادثه را بی‌توجهی راننده اتوبوس به جلو اعلام کرد

رتبه پنجم ایران در مرگ و میر ناشی از تصادفات

✱ سردار مؤمنی رئیس پلیس راهور خواستار درج تخلفات رانندگی در سوابق اجتماعی افراد شد
✱ پروفسور گرجی مدیر مرکز تحقیقات اعصاب شفا: باید قانونی برای ایمنی کودکان در جاده‌ها وضع شود
✱ معاون وزیر بهداشت: ۱۴ هزار نفر در تصادفات ۹ ماه نخست امسال جان باختند

صفحه ۳

ظریف: می‌خواهیم مذاکرات هسته‌ای

با حسن نیت به نتیجه برسد
✱ موضوع گفتگو با ۱+۵ فقط برنامه هسته‌ای ایران است
✱ شرم‌ن رئیس تیم مذاکره کننده آمریکا: تعهدات توافق اولیه هسته‌ای تاکنون محقق شده است
✱ سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفته کشورش با جدیت و حسن نیت وارد مذاکرات می‌شود
✱ کاترین اشتون: به مذاکرات خوشبین و امیدواریم

صفحه ۲

افزایش غیر نقدی دستمزد کارگران مغایر قانون است

✱ نماینده کارگران در شورای عالی کار: وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در اولین جلسه شورای عالی کار بر تعیین مزد بر اساس ماده ۴۱ و ۴۲ قانون کار تأکید داشت

صفحه ۴

روز شمار انقلاب اسلامی تجدید چاپ و منتشر شد
از نمایندگی‌ها و فروشگاه‌های انتشارات اطلاعات بخواهید.
www.ketabtelalat.com
فروشگاه اینترنتی

وزارت راه و شهرسازی
شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران (سهامی خاص)

آگهی دعوت به ارزیابی کیفی فراخوان عمومی نخست مناقصه شماره ۳۰-۳۱-۹۲

شرکت راه آهن ج.ا. در نظر دارد بنابر این نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات نسبت به ارزیابی کیفی مناقصه‌گران واجد شرایط جهت دعوت به مناقصه به شرح زیر اقدام نماید.
۱- شرح مختصر موضوع مناقصه: عملیات نگهداری ۸۴۱ کیلومتر خط معادل در اداره کل راه آهن جنوب
۲- برآورد انجام کار: مبلغ (۱۵۲/۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال
۳- مدت و محل اجرا: مدت اجرا ۲۴ ماه بوده و محل اجرای مطابق اسناد مناقصه می‌باشد.
۴- مهلت و محل دریافت اسناد ارزیابی کیفی: متقاضیان می‌توانند حداکثر تا ساعت ۱۵:۳۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ در دست داشتن معرفی‌نامه کتبی جهت دریافت اسناد ارزیابی به نشانی: تهران، بالاتر از میدان آرژانتین، ابتدای بلوار آفریقا، ساختمان مرکزی راه آهن، طبقه دوم شرقی، اداره کل تدارکات و پشتیبانی، این اداره کل به نشانی فوق مراجعه نمایند.
۵- مهلت و محل تحویل اسناد تکمیل شده: حداکثر تا ساعت ۱۵:۳۰ روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۵ اداره کل تدارکات و پشتیبانی به نشانی فوق.
۶- متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی مبلغ سصد هزار (۳۰۰,۰۰۰) ریال به حساب ۵۷۴۰۶۷ نزد خزانه بانک مرکزی به نام راه آهن قبل پرداخت در کلیه شعب بانک ملی واریز و به اداره امور قراردادها این اداره کل به نشانی فوق مراجعه نمایند.
۷- دریافت اسناد ارزیابی کیفی از طریق سایت <http://lets.mporg.ir> امکان پذیر می‌باشد.
۸- هزینه چاپ و نشر آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
پس از ارزیابی کیفی، از مناقصه‌گران واجد شرایط که حداقل امتیاز لازم را کسب نموده باشند جهت دریافت اسناد مناقصه دعوت به عمل خواهد آمد.
۱۰- ۵۰/م الف

آگهی فراخوان عمومی ارزیابی کیفی پیمانکاران اجرای پروژه احداث شبکه‌های توزیع آب و فاضلاب طرح فولاد چهارمحال و بختیاری بصورت PC شماره ۹۲/۶۸

شرکت ملی فولاد ایران (طرح فولاد چهارمحال و بختیاری) در نظر دارد از محل منابع مالی داخلی طرح‌های استانی فولاد اجرای پروژه احداث شبکه‌های توزیع آب و فاضلاب طرح فولاد چهارمحال و بختیاری را به صورت PC از طریق برگزاری مناقصه دو مرحله‌ای به پیمانکاران واجد شرایط مندرج در اسناد ارزیابی کیفی (حداقل دارای پایه ۲، رشته آب و فاضلاب از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) واگذار نماید.

محل اجرای پروژه: استان چهارمحال و بختیاری کیلومتر ۳۵ جاده شهرکرد - بروجن - طرح فولاد سفید دشت چهارمحال و بختیاری
به منظور ارزیابی کیفی، از شرکت‌های واجد صلاحیت دعوت می‌نماید جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی مناقصه مذکور در تاریخ‌های ۱۳۹۲/۱۲/۵ و ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ در دست داشتن معرفی‌نامه و فیش واریزی برای خرید اسناد به مبلغ ۲۰۰,۰۰۰ ریال به حساب شماره ۷۴۴۴۸۲۸۴۴ به نام تمرکز وجوه طرح‌های استانی شرکت ملی فولاد ایران نزد بانک کشاورزی شعبه میدان ولیعصر کد ۴۴۰ به نشانی ذیل مراجعه نمایند: تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از میدان ولی‌عصر به شماره ۱۷۱۲، طبقه یازدهم دفتر کمیسیون مناقصات و معاملات شرکت‌های مناقصه‌گر می‌بایست اسناد ارزیابی تکمیل شده را حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۰ به آدرس فوق‌الذکر تحویل داده و رسید دریافت نمایند. از شرکت‌هایی که پس از ارزیابی کیفی امتیاز لازم را کسب نمایند، برای شرکت در مناقصه، دعوت بعمل خواهد آمد.
ضمناً هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده نهایی مناقصه مربوطه خواهد بود.

شرکت ملی فولاد ایران
۴۹۹۶/م الف

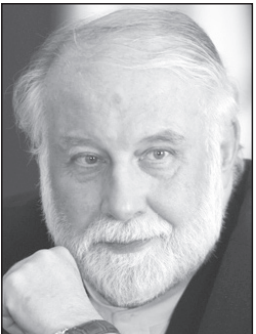

اطلاعات

شادروان دکتر حسن حبیبی **بخش هفتم**

فهرست کامل روستاها

بنای اولیه بر آن بود که فهرست کامل روستاهای کشور (و نیز نام شهرها، دهستانها، بخشها و شهرستانها) در این کتاب درج شود. بدین ترتیب که آخرین تغییراتی در مجلدات مختلف کتاب آمده است، در

فهرست نهایی بنیاید و وابستگی دهستانی، بخشی، شهرستانی و استانی در ردیف مربوط معلوم شود تا جستجوگر علاقه‌مند که می‌خواهد بلدان این یا روستاهاست یا شهر یا روستا از لحاظ وابستگی به کدام استان تعلق دارد در

فهرست القابیی مربوط این اطلاع را به آسانی به دست آورد. آنچه در این فهرست بیش از همه اهمیت دارد، فهرست مربوط به روستاهاست که بیشترین تعداد را از لحاظ نام در بردارد و از جهات متعدد تاریخی، جغرافیایی و حتی زبان‌شناختی دارای اهمیت ویژه است. بدین معنی که: نخست روستاهایی که از میان رفته‌اند یا با دیگر روستاهای یکی شده‌اند، در این فهرست ملاحظه می‌شوند.

دوم آنکه فهرست با ستون ملاحظاتیی که دارد، نشان خواهد داد که برای مثال روستای الفتا بدین شهر یا شهرستان یا استان الف تعلق داشته و سپس بنا به ملاحظاتیی این روستا به استان ب منتقل شده است. سوم آنکه نامهای روستاها که به صورت القابیی تنظیم شده است، نشان خواهد داد که نام یک روستا عینا در چند شهرستان یا استان آمده است و گهگاه خواننده با شگفتی متوجه می‌شود که نام یک روستا که در شمال کشور قرار دارد، عینا در جنوب و غرب تکرار شده است؛ آن هم نه یک بار که گهگاه چند بار در جهات اربعه، که اینها هم دستمایه‌های کم‌ظنری برای مطالعات بعدی خواهد بود.

نکته چهارم که از لحاظ ادبی و زبانی اهمیت دارد، تعیین زبانی است که روستا به آن زبان ذکر شده است. علاوه بر فارسی دری، قطعا روستاهای فراوانی به ترکی و کردی و برخی گویشها و نیز زبانهای پارسی‌پایانه (پهلوی ساسانی و پهلوی پارتی) و پارسی باستان و اوستایی وجود دارد. قرار گرفتن این واژه‌ها در کنار هم محقق را برای برخی نتیجه‌گیری‌ها، راهنمایی خواهد کرد و شاید برخی از اطلاعات این فهرست‌ها برای واژه‌گزینی فرهنگستان زبان و ادب فارسی نیز قابل استفاده باشد.

تعییر برخی از واژه و پیشنهاد و تصویب واژه‌های جدید برای نام روستاها نیز دلالت متعددی دارد که در کنار هم قرار گرفتن آنها این دلایل را روشن‌تر و نتیجه‌گیری را آسان‌تر می‌کند. چنانچه لازم باشد برخی فهرستهای مقایسه‌ای و آماری از قبیل تعداد شهرها و ... نیز به این بخش اضافه خواهد شد.

فهرست‌ها

در تدوین کتاب، با توجه به فهرستهای موجود در پایان بخشها، افزودن دوباره مجموع این فهرست‌ها در پایان کتاب چندان صواب نمی‌نمود. در نتیجه، برای پرهیز از اضافه کردن حجم کتاب و مواجه شدن با انتقادهایی در این زمینه، ولو ناموجه، راجع به مفیدتری را برگزیدیم و مجموعه این اطلاعات را در جلوه نشره جای دادیم، این لوح، علاوه بر اطلاعات

موردی و مربوط به کتاب حاضر، گنجایش برنامه‌های متعددی را برای پژوهش بعدی دارد.

در نهایت، تدوین جلدهای کتاب سرگذشت تقسیمات کشوری ایران

بدین شکل سامان گرفت: با توجه به گستردگی دامنه این پژوهش از پیش از ظهور اسلام تاکنون قرار شد **کتاب اول** را به یک صد سال اخیر (۱۲۸۵ ش/ ۱۳۲۴ ق) ۱۳۸۵) و دیگر کتابها را به سالهای قبل از آن (۱۲۲۴ تا ۱۲۴۱ ق، ...) اختصاص دهیم. به هر یک از عناوین مختلف نظیر نامها و وظایف و اختیارات مسئولان در حیطه تقسیمات کشوری نیز در کتابی از این مجموعه پرداخته خواهد شد. و هر جلد کتاب با توجه، به گستره و شمار موضوعات، به بخش‌های متعددی تقسیم شده است: جلد اول شامل آذربایجان‌شهری، آذربایجان‌غریبی، اردبیل، و اصفهان؛ جلد دوم شامل ایلام، بوشر، تهران، چهارمحال و بختیاری؛ جلد ششم شامل کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، گیلان و لرستان...

که جواب این سؤال که چرا آذربایجان‌شرقی و غربی و اردبیل در کنار اصفهان در جلد اول، ایلام و بوشر... در جلد دوم و... مثلا خراسان در شرق باخوزستان در جنوب و غرب در یک جلد آمده‌اند؟ باید گفت تنها راهی که هم به نظم کارها یاری می‌رساند و هم اشکالات و ابهامات دیگری را به وجود نمی‌آورد، نظم القابیی بود و ما هم از این نظم پیروی کردیم. جلد ششم علاوه بر مطالب استانه‌ای کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، گیلان و لرستان شامل مقدمه و بخش متعلقی است.

مقدمه: شامل زیرساختهای جامعه‌شناختی نیاز به پژوهش، درباره تقسیمات کشوری و ضرورتهای آن، روش پژوهش، شیوه تدوین، تحلیل منابع و نیز قسمتی از طرح اساسنامه اداری و تقسیمات کشوری در بنیاد ایران‌شناسی است.

[بخش] **تمهید**: در این بخش، اطلاعاتی درباره محتوای قوانین تقسیمات کشوری داده می‌شود از جمله: قوانین مهم تقسیمات کشوری؛ بررسی کاستیهای این قوانین و برتریهای آنها نسبت به یکدیگر و نسبت به اوضاع اجتماعی و تاریخی جامعه؛ بررسی کالبد و محتوای قوانین از ۱۲۸۶ تا ۱۳۸۵. نیز خواننده را با واژه‌ها، مفاهیم و اشارات بخشهای مختلف، نظیر قانون ۱۲۸۶، قانون ۱۳۱۶، قانون ۱۳۲۶ و غیره آشنا می‌سازد از تکرار برخی مطالب مشترک در هر بخش جلوگیری می‌کند، و اشراف بر کل ساختار تقسیمات کشوری را به لحاظ مفهومی میسر می‌نماید. در این قسمت، همچنین محتوای کتابهای جغرافیای هر تربت تقسیمات کشوری، همچنین محتوای کلی سرشماری‌ها و میزان بهره‌مندی آنها نسبت به دیگر منابع مورد بررسی قرار گرفته است.

بخشهای استانه‌ای سی‌گانه: استان‌ها نیز تحت عناوین بخشهای اول، دوم به تر ترتیب حروف الفبا، در جلدهای مختلفی قرار گرفته‌اند. هر یک از بخشهای مختلف، دربردارنده اطلاعات تقسیمات کشوری یک استان است.

جلد ششم در ادامه جلدهای اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم به استانه‌ای کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، گیلان و لرسان پرداخته است. این جلد دربردارنده بخشهای بیست و سوم تا بیست و هفتم از مجموع کتابهای سرگذشت تقسیمات کشوری است. از آنجا که این کتابی کنونی کشور با تجزیه استانه‌ای ده‌گانه ایجاد شدند، ابتدا بنا بود تا نتایج تحقیقات درباره استانه‌ای همکار در کنار یکدیگر و در یک جلد تنظیم شود تا هم اطلاعاتشان مکیمل هم باشد- و هم به صورت منظمه‌ای برای استی استفاده پس از تدوین اولیه، با انتخاب ترتیب الیقای اینها، در راستا به صورت مستقل بررسی گردید و در صورت نیاز، و خصوصاً برای اجتناب از مطالب تکراری درباره استانهای جدا شده از یکدیگر، به استان مادر (مصدر، منشأ) ارجاع داده شد.

مسائلی چند

در اینجا با مسائلی روبرو بودیم: نخست در مورد برخی استانها، همچون آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی و همچنین اردبیل، که در نظر تنواب به یکدیگر پیوسته یا جدا از هم بوده‌اند. به عنوان نمونه، آذربایجان در سال ۱۳۱۱ به ایالات شرقی و غربی تقسیم شد؛ در سال ۱۳۱۶ ترکیب این دو ایالت استان شمال غرب را تشکیل داد و در همان سال، به دو استان سوم و چهارم تقسیم شد؛ چند سال بعد، در سال ۱۳۲۳، استان سوم و چهارم باهم ترکیب و بالاخره، در سال ۱۳۳۷ از یکدیگر جدا شدند و استانهای آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی شکل گرفت. در این مورد، اطلاعات استنباطی مورد نظر، تا آخرین تفکیک قطعی، در یک بخش با عنوان آذربایجان بیان شده است، و از سال ۱۳۳۷ به بعد، آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی هر یک در بخشهای مجزا بررسی شده‌اند.

مسئله دیگر، تأسیس برخی استانها در سالهای اخیر است، مانند استانهای اردبیل، قزوین، کم، گلستان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی و خراسان ششمایی (در سالهای ۱۳۲۷ تا ۱۳۸۳). در این مورد با در نظر گرفتن ضرورت‌های اصلی استانهای جدید،تأسیس، سیر تاریخی تقسیمات کشوری آنها، از ابتدا یعنی از ۱۲۸۵ تا تأسیس و پس از آن پیگیری شده‌اند. درباره استانهای تازه‌تأسیس خراسان، با توجه به تغییر اسم و تقسیم آن به طور کامل به سه استان جدید، از روش دیگری باید استفاده می‌شد - همان روشی که در ابتدا از آن، در درباره استانهای آذربایجان شرقی و غربی بهره گرفتیم - مسیر تغییرات تقسیمات کشوری کل استان تا سال ۱۳۸۳ در یک بخش به نام خراسان، و پس از آن، از سال ۱۳۸۳ به بعد برای، هر یک از استانها به ترتیب حروف الفبا در بخشهای مجزا آمد. در تقسیم اطلاعات و شیوه استقرار استانها، با برخی از استانها مسئله دیگری داشتیم. استانهای نظیر بوشر و هر مازن که در دوره‌های مختلف در ساختارهای مختلفی تئیده شده بودند و تشخیص و تنظیم هر یک، مستقل از دیگری، دشوار بود. بوشر طی دوره‌های مختلف، جزء فارس و سیاه‌بلد، عباس جزء حکومت سواحل خلیج فارس و درباری عمان بود و سرانجام، با چند شهرستان دیگر فرمانداری کل و، در نهایت، استان (بوشر) شد.

ادامه دارد

اشاره: آنچه درپی می‌آید، بخشهایی از دو درس گفتار دربارهٔ حافظ است که در مرکز فرهنگی شهر کتاب برگزار شده است. در درس گفتار نخست اسناد کزازای به بررسی رازنمایی حافظ می‌پردازد و اینکه چرا او انسان انقلاب، نام گرفته و شعرش آیینهای شده که از روزه‌ها و امیدها و غمها و شادیهای خود را در آن می‌بینند و یا آن فال می‌گیرند. در دومین درس گفتار، استاد به شیوه‌های ویرایش دیوان حافظ و کارکرد و ارزش آنها اشاره می‌کنند.

***

کدامین کارساز، کدامین راز در سروده‌های خواجه نهفته است که به دوستاندارن و باورمندان او این توانش را می‌دهد که با دیوان وی فال بزنند و پاسخ پرسشهایشان را از حافظ بیستانند. فال و رای زدن با دیوان خواجه پیشینه‌ای دیرینه دارد. کتابهایی هم از سالیان پیش در این زمینه نوشته شده است که در آنها از فالهای بزرگ تاریخی سخن رفته است.

من بی‌گمانم که هر کدام از شما چنین آرزویی را یک بار یا چند بار تا کنون داشته‌اید. هنگامی که بر سر دو راهی مانده‌اید و نمی‌دانسته‌اید که چه می‌باید تا کرد، یادیاوان حافظ فال زده‌اید و رای، همچنان بی‌گمانم که دست کم پاره‌ای از شما پاسخ خود را یافته‌اید. خواجه را به هر شما نشان داده است. هنگامی که از آن راه رفته‌اید، باور کرد باید که خواجه راست گفته است. از آن راهی که به شما نموده است، راهی بوده که شما می‌بایستانت رفت. به راستی داستان چیست؟

راز حافظ
من می‌خواهم به این پرسش بنیادین، رازآلود، خردآشوب پاسخ بدهم. پاسخی که من می‌دهم، ناگفته پیداست، از دیدگاه و دانش من مایه می‌گیرد. شما هرآینه آزادید که این پاسخ را بپذیرید یا نه. با من همراهی و هم‌اندیشی و همدانستان باشید یا نه. خواست ما در پرسشهایی از این دست، یا بهتر است بگوییم: پرسش‌هایی از این گونه، این نیست که به پاسخ فرجامین برسیم؛ زیرا به آسانی نمی‌توان پرسشهایی از این گونه را به شیوه‌ای پسنده که راه را بر پرسشهای آینده‌بند، پاسخ داد و راز آشود و باز نمود. ارزش پاسخ در این است که راه را برای شناختن آن پدیده اندکی هم‌راوتر خواهد کرد و اندیشه‌ها را به تکاپو برخواهد انگیزت تا دیگران هم بگویشند به این پرسش پاسخی خواهندو آن بر سرمان را بکشایند. پرسشهای هست که هرگز به پاسخ فرجامین نمی‌توانند رسید.

از نگاهی بسیار فراخ، راز کشایی حافظ را در دیوان او می‌توان بدو پایگاه استوار دانست: یکی برمی‌گردد به نهاد و منش و ناخودآگاه حافظ؛ دو دیگر به شیوهٔ سخنوری او. هر چند این دو از هم جدا نیستند، اما به هر روی می‌توانیم بر آن بود که سخنورانی با نهاد آوازآشتی پدید آیند که سروده‌هایشان راز کشایی نباشد. وارونه آن هم شاید پذیرفتنی باشد، هر چند به دشواری. سروده‌ای راز کشایی باشد، اما از نهادهای برخاسته باشد که راز آشتای نیست. به شگفتی دچار آمده‌ایم، چگونه می‌توان راز کشایی سرود بی آنکه نهادهای راز آشتای داشت؟ مگر بخواهم بدین پرسش پاسخ بدهیم، بمانم که از زمینه سخن

♦♦♦
* برترین ویژگی شعر حافظ کالبدگریزی و نقش‌پذیری آن است؛ از این رو پیکرهٔ ذهنی را به خود می‌پذیرد که در آن ریخته می‌آید. هیچ سخنوری به اندازهٔ حافظ چالش‌خیز و مایهٔ چند و چون نبوده، چون هر کس می‌تواند نقش خود را در آینهٔ سخن او ببیند و بیابد
♦♦♦

خود دور بيفتم. تنها نمونش وار می‌گویم که سسخنورانی، هنر مندانی، شگفتی‌آفرینانی هستند که به بستر رود می‌مانند. دور را از خود می‌گذرانند. بی‌آنکه چندان پیوندی با رود داشته‌باشند. آن گروه دوم از آن کسانند. این را وامی‌نهم به روزگاری دیگر.

نقش‌پذیری شعر
سروده‌های حافظ به نامه‌های مینوی و سپند می‌ماند. از همین روی آکنده از رازها و نهفته‌هایی است که می‌یابد به در کشیده‌شوند. می‌سزد که اندکی دربارهٔ راز و ساز فالزنی سخن بگویم؛ پدیده‌ای که سده‌ها دیرینه است. به شیوه‌های گوناگون فال می‌زده‌اند و می‌زند. کسانی باور دارند بدان؛ کسانی هم آن را بیهوده می‌دانند و خوار می‌شازند.

بـا هر چیز نیز می‌توان فال زد. تنها بایستهٔ فال‌زنی در آن چیز، این است که نقش‌پذیر باشد. هر آنچه نقشی بتواند آفرید، ایزر فال‌زنی می‌تواند بود. از آن رو در جهان باستان هنگامی که گوسپندی یا کاری را هر دامی دیگر از برخی خدایان می‌گردانیدند، ششکمار می‌می‌دریدند و از گویک‌اندوزنهٔ آن در برخی، که ریخته‌ای گوناگون می‌توانسته است یافت، آینه‌د را از پیش می‌دیده‌اند و پیش می‌گفتند: ای پر سوزاگان آینه‌دار درمی‌یافتند. هر پرنده‌ای وفادری و شیوهای دیگر گر پرواز دارد. از آن شیوه برای فال زنی بهره می‌جستند. از همین روی در زبان پهلوی فال‌زن را «میر غش‌ان» می‌گفتند؛ یعنی کسانی که نشانه‌های آینه‌د را در رفتار مرغان می‌یافتند. کسانی هم بوده‌اند که آنها را «دورزن» می‌نامیدند؛ چرا که با دود فال می‌زده‌اند. فال زنانی دیگر از پاره‌های خرد چوب بهره می‌جستند. پاره‌ای دیگر بیهکهای زیر یا پاره‌های چوب را بر خاک می‌افشاندند و بر پایهٔ آن نقش‌ها، فال می‌زده‌اند. امروزیان بیشتر با قهوه فال می‌زنند. چرا؟ چون قهوهٔ روان

محمد یحیی حیا
وی پسر ملا یحیی دانسا بود و در عرف عام به‌نام «نابرت» مشهورت داشت یکی از پینتهای معروف او این است:
آیینۀ‌خانه‌ای از این است:
عالم تمام ریز خدای و خدا یکی است

ملا محمد توقیف
ملا محمد توقیف از قبیلهٔ «جدوها» بوده است. بنـا به گفتهٔ ملا محمد غنی هیچ‌کس همسری ملا توقیف را در شاعری نداشت. وی در شعر چند رساله تألیف نموده بود که عبارت از: رسالهٔ غنای، رازها و بحر طویل، قصائد و منقبت و مشهور است. نیز دوهزار بیت از عهد یوسف چند روزگار عالمگیر بوده‌بنا به مایش یکصدوپنجاه سروده‌ای که گذاشته است.
بیتی از غزل ملا محمد توقیف است:
درد پنجه‌ای به خون و حنا را بهانه ساخت
انداخت جام و لغزش را با بهانه ساخت
ملا توقیف در یک رباعی مقام و جارا به‌خوبی توصیف نموده است:
نورایغ عارضت بی‌نو شد از جوش خط
خود صفاپور رخت ز آلور شد از جوش خط
زالیپور زلف را یک جا جمعیت نمناخت
مانجهامون لبت مجبور شد از جوش خط
در همین دو بیت جقدر محل و واژه کشمیری به‌کار برده است:
نورایغ: زدن صفا کل بر لب جهام، صفاپور: ز کنار مناسیل.
آلور: در رنگ زینهٔ غیر متصل سیور.

زالیپور: متصل حاجن.
مانجهامون: ز در قصبهٔ ماکام.
لبت: زدن دهنده‌واره (ص ۴۵، ۴۶).

محو

به آسانی نقش می‌پذیرد.

داستان چیست؟ چرا با این چیزهای نقش‌پذیر می‌توان فال زده؟ من پروایی ندارم که بگویم فال‌زنی را کاری بیهوده و پندارینه‌نمی‌دانم، فال‌زن را چرا، بسیاریند فال زنانی که فریفتار آن‌اند و دروغ‌زن؛ امـا این پدیده، پدیده‌ای است که به آسانی نمی‌توان آن را کناری نهاد. بسیاریند پدیده‌های ناشناخته و رازآلود که کار و سازشان به درستی بر ما روشن نیست، اما در آزمونهای روزانه با آنها روبرویم.

ناخودآگاه سخن می‌گوید
چگونه آینه‌د در فتناج قهوه نقش می‌گیرد؟ چرا باید آن چیز که ایزر فال زدن است، نرم باشد و ریخت‌پذیر؟ زیرا می‌باید نشان و نمود ناخودآگاهی را در خود پذیرد و آشکار بدارد. ناخودآگاهی همواره به زبانی رازناک و رمزآلود با ما سخن می‌گوید. از همین رو، سبب شبا هنگام در آن زمان که خواب می‌بینید، آزمونهای داربد شگفت‌انگیز و مایهٔ سرگشتگی، نه خود راز آن‌ها را می‌توانید بشود و نه دیگران. خواب‌گزاری می‌یابد آشنا

ترجمان جهان نهان

دکتر میرجلال‌الدین کزاز

خواجه را به هر شما نشان داده است. هنگامی که از آن راه رفته‌اید، باور کرد باید که خواجه راست گفته است. از آن راهی که به شما نموده است، راهی بوده که شما می‌بایستانت رفت. به راستی داستان چیست؟

من می‌خواهم به این پرسش بنیادین، رازآلود، خردآشوب پاسخ بدهم. پاسخی که من می‌دهم، ناگفته پیداست، از دیدگاه و دانش من مایه می‌گیرد. شما هرآینه آزادید که این پاسخ را بپذیرید یا نه. با من همراهی و هم‌اندیشی و همدانستان باشید یا نه. خواست ما در پرسشهایی از این دست، یا بهتر است بگوییم: پرسش‌هایی از این گونه، این نیست که به پاسخ فرجامین برسیم؛ زیرا به آسانی نمی‌توان پرسشهایی از این گونه را به شیوه‌ای پسنده که راه را بر پرسشهای آینده‌بند، پاسخ داد و راز آشود و باز نمود. ارزش پاسخ در این است که راه را برای شناختن آن پدیده اندکی هم‌راوتر خواهد کرد و اندیشه‌ها را به تکاپو برخواهد انگیزت تا دیگران هم بگویشند به این پرسش پاسخی خواهندو آن بر سرمان را بکشایند. پرسشهای هست که هرگز به پاسخ فرجامین نمی‌توانند رسید.

از نگاهی بسیار فراخ، راز کشایی حافظ را در دیوان او می‌توان بدو پایگاه استوار دانست: یکی برمی‌گردد به نهاد و منش و ناخودآگاه حافظ؛ دو دیگر به شیوهٔ سخنوری او. هر چند این دو از هم جدا نیستند، اما به هر روی می‌توانیم بر آن بود که سخنورانی با نهاد آوازآشتی پدید آیند که سروده‌هایشان راز کشایی نباشد. وارونه آن هم شاید پذیرفتنی باشد، هر چند به دشواری. سروده‌ای راز کشایی باشد، اما از نهادهای برخاسته باشد که راز آشتای نیست. به شگفتی دچار آمده‌ایم، چگونه می‌توان راز کشایی سرود بی آنکه نهادهای راز آشتای داشت؟ مگر بخواهم بدین پرسش پاسخ بدهیم، بمانم که از زمینه سخن

♦♦♦
* برترین ویژگی شعر حافظ کالبدگریزی و نقش‌پذیری آن است؛ از این رو پیکرهٔ ذهنی را به خود می‌پذیرد که در آن ریخته می‌آید. هیچ سخنوری به اندازهٔ حافظ چالش‌خیز و مایهٔ چند و چون نبوده، چون هر کس می‌تواند نقش خود را در آینهٔ سخن او ببیند و بیابد
♦♦♦

خود دور بيفتم. تنها نمونش وار می‌گویم که سسخنورانی، هنر مندانی، شگفتی‌آفرینانی هستند که به بستر رود می‌مانند. دور را از خود می‌گذرانند. بی‌آنکه چندان پیوندی با رود داشته‌باشند. آن گروه دوم از آن کسانند. این را وامی‌نهم به روزگاری دیگر.

نقش‌پذیری شعر
سروده‌های حافظ به نامه‌های مینوی و سپند می‌ماند. از همین روی آکنده از رازها و نهفته‌هایی است که می‌یابد به در کشیده‌شوند. می‌سزد که اندکی دربارهٔ راز و ساز فالزنی سخن بگویم؛ پدیده‌ای که سده‌ها دیرینه است. به شیوه‌های گوناگون فال می‌زده‌اند و می‌زند. کسانی باور دارند بدان؛ کسانی هم آن را بیهوده می‌دانند و خوار می‌شازند.

بـا هر چیز نیز می‌توان فال زد. تنها بایستهٔ فال‌زنی در آن چیز، این است که نقش‌پذیر باشد. هر آنچه نقشی بتواند آفرید، ایزر فال‌زنی می‌تواند بود. از آن رو در جهان باستان هنگامی که گوسپندی یا کاری را هر دامی دیگر از برخی خدایان می‌گردانیدند، ششکمار می‌می‌دریدند و از گویک‌اندوزنهٔ آن در برخی، که ریخته‌ای گوناگون می‌توانسته است یافت، آینه‌د را از پیش می‌دیده‌اند و پیش می‌گفتند: ای پر سوزاگان آینه‌دار درمی‌یافتند. هر پرنده‌ای وفادری و شیوهای دیگر گر پرواز دارد. از آن شیوه برای فال زنی بهره می‌جستند. از همین روی در زبان پهلوی فال‌زن را «میر غش‌ان» می‌گفتند؛ یعنی کسانی که نشانه‌های آینه‌د را در رفتار مرغان می‌یافتند. کسانی هم بوده‌اند که آنها را «دورزن» می‌نامیدند؛ چرا که با دود فال می‌زده‌اند. فال زنانی دیگر از پاره‌های خرد چوب بهره می‌جستند. پاره‌ای دیگر بیهکهای زیر یا پاره‌های چوب را بر خاک می‌افشاندند و بر پایهٔ آن نقش‌ها، فال می‌زده‌اند. امروزیان بیشتر با قهوه فال می‌زنند. چرا؟ چون قهوهٔ روان

محمد یحیی حیا
وی پسر ملا یحیی دانسا بود و در عرف عام به‌نام «نابرت» مشهورت داشت یکی از پینتهای معروف او این است:
آیینۀ‌خانه‌ای از این است:
عالم تمام ریز خدای و خدا یکی است

ملا محمد توقیف
ملا محمد توقیف از قبیلهٔ «جدوها» بوده است. بنـا به گفتهٔ ملا محمد غنی هیچ‌کس همسری ملا توقیف را در شاعری نداشت. وی در شعر چند رساله تألیف نموده بود که عبارت از: رسالهٔ غنای، رازها و بحر طویل، قصائد و منقبت و مشهور است. نیز دوهزار بیت از عهد یوسف چند روزگار عالمگیر بوده‌بنا به مایش یکصدوپنجاه سروده‌ای که گذاشته است.
بیتی از غزل ملا محمد توقیف است:
درد پنجه‌ای به خون و حنا را بهانه ساخت
انداخت جام و لغزش را با بهانه ساخت
ملا توقیف در یک رباعی مقام و جارا به‌خوبی توصیف نموده است:
نورایغ عارضت بی‌نو شد از جوش خط
خود صفاپور رخت ز آلور شد از جوش خط
زالیپور زلف را یک جا جمعیت نمناخت
مانجهامون لبت مجبور شد از جوش خط
در همین دو بیت جقدر محل و واژه کشمیری به‌کار برده است:
نورایغ: زدن صفا کل بر لب جهام، صفاپور: ز کنار مناسیل.
آلور: در رنگ زینهٔ غیر متصل سیور.

زالیپور: متصل حاجن.
مانجهامون: ز در قصبهٔ ماکام.
لبت: زدن دهنده‌واره (ص ۴۵، ۴۶).

محو

ایران شناسی

پس فال زدن گفتگو با ناخودآگاهی است، به یاری آن ابزاری که به آسانی می‌تواند نقش‌پذیرد. از دید من این کار و ساز فال‌زنی است. این را نیز بگویم که هنر به راستی در فال‌خواه است، نه در فال‌بین. فال‌بین تنها با زبان نامدها آشناست. فال‌خواه با باوری که به فال‌بین دارد، نیروهای درونی خود را گرد می‌آورد و کانونی می‌کند و به پاسخ می‌رسد. از همین روست که اگر فال‌خواه به فال‌زنی باور داشته باشد، پاسخی رساتر و روشن‌تر خواهد یافت. اکنون می‌رسیم به این سخن که چگونه می‌توان با دیوان خواجه فال زد؟ نقش‌پذیری غزلهای حافظ از کجاست و چگونه انجام می‌پذیرد؟

آب‌نگونی شعر حافظ
در دیوان خواجه هر غزل و گاهی هر بیتی از غزل، همان کاری را انجام می‌دهد که پاره‌های قهوه در فتنجان یا چوبهای افشاندن بر خاک، که ایزر فال‌زنی هستند، انجام می‌دهند. اینکه شما چشم، بصر می‌نهیید و می‌گوئید که در خود کانونی بشوید، باور یافته‌اید که خواجه پاسخ شما را خواهد داد. این باور نیروهای درونی شما را

ناخودآگاه سخن می‌گوید

خواجه را به هر شما نشان داده است. هنگامی که از آن راه رفته‌اید، باور کرد باید که خواجه راست گفته است. از آن راهی که به شما نموده است، راهی بوده که شما می‌بایستانت رفت. به راستی داستان چیست؟

من می‌خواهم به این پرسش بنیادین، رازآلود، خردآشوب پاسخ بدهم. پاسخی که من می‌دهم، ناگفته پیداست، از دیدگاه و دانش من مایه می‌گیرد. شما هرآینه آزادید که این پاسخ را بپذیرید یا نه. با من همراهی و هم‌اندیشی و همدانستان باشید یا نه. خواست ما در پرسشهایی از این دست، یا بهتر است بگوییم: پرسش‌هایی از این گونه، این نیست که به پاسخ فرجامین برسیم؛ زیرا به آسانی نمی‌توان پرسشهایی از این گونه را به شیوه‌ای پسنده که راه را بر پرسشهای آینده‌بند، پاسخ داد و راز آشود و باز نمود. ارزش پاسخ در این است که راه را برای شناختن آن پدیده اندکی هم‌راوتر خواهد کرد و اندیشه‌ها را به تکاپو برخواهد انگیزت تا دیگران هم بگویشند به این پرسش پاسخی خواهندو آن بر سرمان را بکشایند. پرسشهای هست که هرگز به پاسخ فرجامین نمی‌توانند رسید.

از نگاهی بسیار فراخ، راز کشایی حافظ را در دیوان او می‌توان بدو پایگاه استوار دانست: یکی برمی‌گردد به نهاد و منش و ناخودآگاه حافظ؛ دو دیگر به شیوهٔ سخنوری او. هر چند این دو از هم جدا نیستند، اما به هر روی می‌توانیم بر آن بود که سخنورانی با نهاد آوازآشتی پدید آیند که سروده‌هایشان راز کشایی نباشد. وارونه آن هم شاید پذیرفتنی باشد، هر چند به دشواری. سروده‌ای راز کشایی باشد، اما از نهادهای برخاسته باشد که راز آشتای نیست. به شگفتی دچار آمده‌ایم، چگونه می‌توان راز کشایی سرود بی آنکه نهادهای راز آشتای داشت؟ مگر بخواهم بدین پرسش پاسخ بدهیم، بمانم که از زمینه سخن

بـا زبان نمادها تا بتواند آن خواب را بگسازد و رازهای آن را بکشاید. چرا؟ چون خواب ناوردگاه ناخودآگاهی است. ما تا در خوابیم، بیش با نهاد و ناخودآگاه خویش در پیوندیم. ناخودآگاهی در خواب با ما سخن می‌گوید. در دیوان حافظ می‌سر می‌بریم.

از دید من فال‌زدن رازپزنی و گفتگوست با ناخودآگاهی. به درست‌ست از همین روست که اگر که می‌خواهد برای وی فال بزنند، به فال‌زنی باور داشته باشد، پاسخی رساتر و روشن‌تر و پرازنده‌تر و به‌این‌تر می‌ستاند. آن باور، ناخودآگاهی را بیش برمی‌انگیزد و به تکاپو درمی‌آورد و نقش ناخودآگاهی بر آن قهوهٔ روان در فتنجان از این روی گویاتر می‌شود، چگونه ناخودآگاهی می‌تواند راه‌های آینه‌د را بدهد و از آنها به یاری قهوه در فتنجان، با هر چیز دیگر نقش‌پذیر، با ما سخن بگوید؟ برای پاسخ به این پرسش ناچارم اندکی دربارهٔ زمان سخن بگویم، دربارهٔ سرت و ساختار زمان.

سرت و ساختار زمان

زمان در نگاهی بسیار فراخ بر دو گونه است: زمانی است که با آن آشناسیم؛ زمانی که در پیادری و ناخودآگاهی بر ما می‌گذرد؛ زمان تاریخی یا در راستا؛ بگویم زمان خطی. ویژگی این زمان این است که چند بار درشد؛ گذشته، اکنون، آینده. ما از گذشته آگاهیم؛ ما چون آن را سیری کردیم، به آینده نیز، چون درآئیم؛ ما از آینده ناآگاهیم، زیرا هنوز به آن نرسیده‌ایم. زیرا زمان هویشاری ما زمان در راستاست.

اما زمان گوناگون دیگر هم دارد که چندان شناختهٔ ما نیست و آن زمان چند چنبر (دایره) است. چنبر در همان زمان که آغاز است، پایان نیز هست. این ویژگی چنبر است. در زمان چنبره‌ای، بزرگوار اسطوره‌ای، زمان که به شب از ناخودآگاهی در آن به سر می‌بریم، گذشته و اکنون و آینده نیست. پس از ناخودآگاهی می‌توان به همان‌سان که به گذشته بازمی‌گردیم، به آینده راه بجوییم. شما بسیار که خواب، گذشته‌سیری شدهٔ خود را دیده‌اید. به گونه‌ای که هرگز در پیادری آن نای‌نمی‌آورید. در خواب به آینده، چنبر می‌توانید رفت. از این راه تاریخی‌گونه می‌توانید، چنین خوابی دستارود گشت و گذار داشت در آینده‌ای که هنوز فراز نیامده است. بیش از این به این زمینه نمی‌پردازم.

تاریخ حسن

مأخذ مهم ادبیات فارسی کشمیر

دکتر عارف خان، استادیار فارسی دانشگاه دلهی

پس فال زدن گفتگو با ناخودآگاهی است، به یاری آن ابزاری که به آسانی می‌تواند نقش‌پذیرد. از دید من این کار و ساز فال‌زنی است. این را نیز بگویم که هنر به راستی در فال‌خواه است، نه در فال‌بین. فال‌بین تنها با زبان نامدها آشناست. فال‌خواه با باوری که به فال‌بین دارد، نیروهای درونی خود را گرد می‌آورد و کانونی می‌کند و به پاسخ می‌رسد. از همین روست که اگر فال‌خواه به فال‌زنی باور داشته باشد، پاسخی رساتر و روشن‌تر خواهد یافت. اکنون می‌رسیم به این سخن که چگونه می‌توان با دیوان خواجه فال زد؟ نقش‌پذیری غزلهای حافظ از کجاست و چگونه انجام می‌پذیرد؟

بـا زبان نمادها تا بتواند آن خواب را بگسازد و رازهای آن را بکشاید. چرا؟ چون خواب ناوردگاه ناخودآگاهی است. ما تا در خوابیم، بیش با نهاد و ناخودآگاه خویش در پیوندیم. ناخودآگاهی در خواب با ما سخن می‌گوید. در دیوان حافظ می‌سر می‌بریم.

از دید من فال‌زدن رازپزنی و گفتگوست با ناخودآگاهی. به درست‌ست از همین روست که اگر که می‌خواهد برای وی فال بزنند، به فال‌زنی باور داشته باشد، پاسخی رساتر و روشن‌تر و پرازنده‌تر و به‌این‌تر می‌ستاند. آن باور، ناخودآگاهی را بیش برمی‌انگیزد و به تکاپو درمی‌آورد و نقش ناخودآگاهی بر آن قهوهٔ روان در فتنجان از این روی گویاتر می‌شود، چگونه ناخودآگاهی می‌تواند راه‌های آینه‌د را بدهد و از آنها به یاری قهوه در فتنجان، با هر چیز دیگر نقش‌پذیر، با ما سخن بگوید؟ برای پاسخ به این پرسش ناچارم اندکی دربارهٔ زمان سخن بگویم، دربارهٔ سرت و ساختار زمان.

پرس‌نام‌خیزترین سخنور ایرانی

حافظ پرس‌نام‌خیزترین سخنور ایرانی است. در سروده‌های هیچ سخنوری به اندازهٔ خواجه چند و چون و ساز و نام‌داستانی نبوده است و نیست. از دو روی شاید بتوان چیرایی این پدیدهٔ ادبی را باز نمود: یکی شیوهٔ سخن خواجه است که بسیار نغز و باریک و پندارخیز و هنری است؛ دو دیگر رویکرد همواره و شوریده‌وار ایرانیان به غزلهای اوست. اگر آمار چاپ کتاب را هر سال ببینید، بیشترین چاپ از آن دیوان حافظ است. این به تنهایی گویای آن است که دیوان او خواستاران و خریداران بسیار دارد. همواره، کمابیش، چنین بوده است.

دو سخنور مردمی‌ترین سخنوران ایران هستند: فردوسی و حافظ. از همین روی بیشترین برنوشته‌ها از آن این دو سال ستر گن سخن پارسی است. حتی شما می‌توانید در روزگار صفویان که شهریاران آن چندان با سخنوری میناهای نداشتند، یکی از شاهکارهای آرایش کتاب به دست داده می‌شود که **«شاهنامهٔ طهماسبی»** است؛ به همان سان برنوشته‌های زرین از دیوان حافظ، به درست‌ست از همین روی سبترین و فره‌یترین کتاب‌شناسی هم در میان سخنوران ایرانی از آن حافظ و فردوسی است. پس به این دو سرایندهٔ بزرگ پیش از دیگران درداخته می‌شده‌است. چند و چون از دیدن در شاهنامه هم اندک نیست؛ اما چگونگی این چند و چون‌ها یکسان نیست. چند و چون در شاهنامه بیشتر در زمینهٔ زادگی بینها و داستاناست. هرچند بخشی هم به واژه‌شناسی شاهنامه بازمی‌گردد؛ اما در دیوان حافظ قلمرو پرس‌نام‌خیز و چالش‌رانگیز ساختار واژگانی غزلهاست. اینکه کدامین ریخت واژه، ریخت نژاده و کهن و سخته و ستار است، آن رویکرد همواره پرس‌نام را ازرفای افزون‌تر بخشیده است؛ زیرا شمار برنوشته‌ها هم در شاهنامه و هم در دیوان حافظ، پرشمار است.

این پرشماری نه تنها سوئمند نیست، مایهٔ زیان هم گردیده است؛ زیرا برنویسان یا سخن شناسان بوده‌اند یا ناپایند. این هر دو گونه و گروه از برنویسان آن گزند و زیان بزرگ را پدید آورده‌اند. برنویس سخن ناشناس، متن را به جای آنکه برنویسد، می‌نگاشته است. ریخت واژه را تنها به دست می‌داده است. چون متن را به روشنی نمی‌شناخته است و واژگان آن را، آن برنویس ناپایند هم دانشی در سخن داشته است، یا توانی در سخنوری، بینها را برپایهٔ پسند خویش دیگر می‌کرده است. یا بیتی را خود می‌سروده است و به غزلی می‌افزوده است. رشتهٔ این دشواری، این تنگنایی گمان آن است که هیچ برنوشته‌خام از شاهنامه با دیوان حافظ در دست نذاریم که ریختهٔ خامهٔ این دو سخنور نامی گرامی باشد. پس نخستین دشواری در پیوند بد دیوان حافظ و شاهنامه این

تغییر اقلیم در حال حاضر یکی از مهم ترین چالش های زیست محیطی در سطح جهان است که افزایش درجه حرارت، ذوب شدن یخ های قطبی،بالاآمدن سطح آب های آزاد جهان و تغییر در آستانه های آب و هوایی از پیامدهای آن محسوب می شوند. در این میان از مهم ترین مسائل کنونی جهان، رقابت برای دسترسی به منابع آب است. مسئله‌ای که اکثر مناطق جهان و به‌ویژه کشورهای منطقه خاورمیانه را در آینده نه چندان دور وارد ابعاد تازه ای از چالش خواهد کرد. به گزارش مهر، مرکز پژوهش‌های مجلس با بررسی آخرین وضع تغییرات اقلیمی در منطقه خاورمیانه (با تاکید بر ایران) می گوید: کاهش منابع آب در این مناطق با توجه به مسئله تغییر اقلیم، جهانی است. اخیرا گزارش‌هایی در سطح جهان منتشر شده که برای منابع آب در منطقه خاورمیانه از جمله ایران، وضع هشدار دهنده‌ای را اعلام کرده اند. گزارش های مورد بررسی به عواملی مانند افزایش مصرف، ضعف در مدیریت منابع آب، خشکسالی ها و به خصوص پدیده تغییر اقلیم به عنوان عوامل مؤثر در به وجود آوردن شرایط بحرانی اشاره می کنند. مخاطراتی که در نتیجه تغییر اقلیم متوجه کشورهای مذکور خواهد بود، به مراتب فراتر از منابع آبی به حساب می‌آیند. بدین‌ما که حوزه های دیگری مانند سلامت، محیط زیست، امنیت غذایی و سیاسی هم در معرض تهدیدند و این امر نیازمند سیاستگذاری های کلان و قانونگذاری برای سازگاری کشور با پدیده کاهش منابع آب و تغییر اقلیم است.

با توجه به جهانی بودن پدیده تغییر اقلیم و آسیب های ناشی از آن، لزوم توجه جدی به این موضوع چه در سطح ملی و چه در سطح منطقه ای و جهانی ضروری است و در این میان تدوین برنامه‌های جامع ساخت و ساز در نواحی ساحلی و مدیریت منابع آب از مهمترین اقدامات محسوب می شود. اتفاقاتی که طی سال های اخیر در اقلیم و منابع آب کشور رخ داده و آثار آن با گرم شدن هوا، کاهش نزولات، خشکسالی‌های متناوب و رواناب رودخانه ها کاملا محسوس است، نشان می‌دهند که کاهش منابع آب کشور و تغییر اقلیم باید به عنوان یک اصل پذیرفته شود. نتایج تحقیقات و مطالعات کشور به طور متوسط ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش و میزان روان‌آب ها ۴۰ درصد کاهش و میزان روان‌آب ها ۴۰ درصد کاهش داشته و از سوی دیگر با عنایت به افزایش جمعیت، تغییر الگوی شرایط بارش های کشور هم منابع انرژی و اینکه می دانیم منابع محدود است، باید همه مردم به الگوی مصرف به خصوص به زمینه آب معتقد باشند.

اگرچه دولتمردان همواره در تلاش برای تامین منابع مورد نیاز در بخش های مختلف هستند و اقدامات صورت گرفته گواه آن است، ولی همه باید شیوه های صورت یی توجهی به مصرف، ذخایر آب سدهای کشور با مدت مشابه آن در سال گذشته نشانگر روند کاهش آن است. از سوی دیگر با عنایت به افزایش جمعیت، تغییر الگوی شرایط بارش های کشور هم منابع انرژی و اینکه می دانیم منابع محدود است، باید همه مردم به الگوی مصرف به خصوص به زمینه آب معتقد باشند.

اگرچه دولتمردان همواره در تلاش برای تامین منابع مورد نیاز در بخش های مختلف هستند و اقدامات صورت گرفته گواه آن است، ولی همه باید شیوه های

۳۰درصد کاهش و میزان روان‌آب ها ۴۰ درصد کاهش داشته و از سوی دیگر حجم سالانه آب کشور در حال حاضر به کمتر از ۶۰ میلیارد مترمکعب رسیده است. محمد پوروش مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران هم در خصوص وضع آب تهران و احتمال جیره بندی می گوید: با صرفه جویی پنج درصدی آب از سوی شهروندان تهرانی بسیاری از مشکلات موجود در این بخش حل خواهد شد. وی جیره بندی آب را نوعی توهین به مسئولان تلقی کرده و اظهار می دارد: تا وقتی زنده باشیم جیره بندی را در دستور کار قرار نمی دهیم. اما فشار آب مدیریت

اگرچه به گفته حمید چیت‌چیان وزیر نیرو، دولت تدابیر لازم را در این زمینه اتخاذ کرده اما حفظ این مایه حیاتی و استراتژیک نیازمند اتخاذ تدابیر همگانی و عمومی است.

وی ضمن تاکید بر ضرورت صرفه جویی در مصرف آب و تشریح اقدامات صورت گرفته برای تامین آب شرب در تابستان سال آینده، پیشی بینی کرده درصورت مدیریت منابع و اصلاح الگوی مصرف از سوی شهروندان مشکل کم آبی در سال آینده وجود نخواهد داشت.

البته وزیر نیرو بر این موضوع هم تاکید دارد که در صورت یی توجهی به مصرف، صرفه‌جویی نکردن به طور قطع در سال آینده مشکلاتی را در زمینه تامین آب خواهم داشت، بنابر این باید این هشدارها را جدی تلقی کرد.

شرایط بارش های کشور هم نگاهار را به سوی این مایه حیاتی کشانده به گونه ای که علیرضا دانمی معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی وزیر نیرو ضمن تاکید بر مصرف آب می گوید: در صورت صرفه جویی نکردن با کمبود این مایه حیات مواجه خواهم شد. به گفته وی میزان بارندگی کشور به طور متوسط ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش یافته است.

اگرچه دولتمردان همواره در تلاش برای تامین منابع مورد نیاز در بخش های مختلف هستند و اقدامات صورت گرفته گواه آن است، ولی همه باید شیوه های

۳۰درصد کاهش و میزان روان‌آب ها ۴۰ درصد کاهش داشته و از سوی دیگر حجم سالانه آب کشور در حال حاضر به کمتر از ۶۰ میلیارد مترمکعب رسیده است.

محمد پوروش مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران هم در خصوص وضع آب تهران و احتمال جیره بندی می گوید: با صرفه جویی پنج درصدی آب از سوی شهروندان تهرانی بسیاری از مشکلات موجود در این بخش حل خواهد شد.

وی ضمن تاکید بر ضرورت صرفه جویی در مصرف آب و تشریح اقدامات صورت گرفته برای تامین آب شرب در تابستان سال آینده، پیشی بینی کرده درصورت مدیریت منابع و اصلاح الگوی مصرف از سوی شهروندان مشکل کم آبی در سال آینده وجود نخواهد داشت.

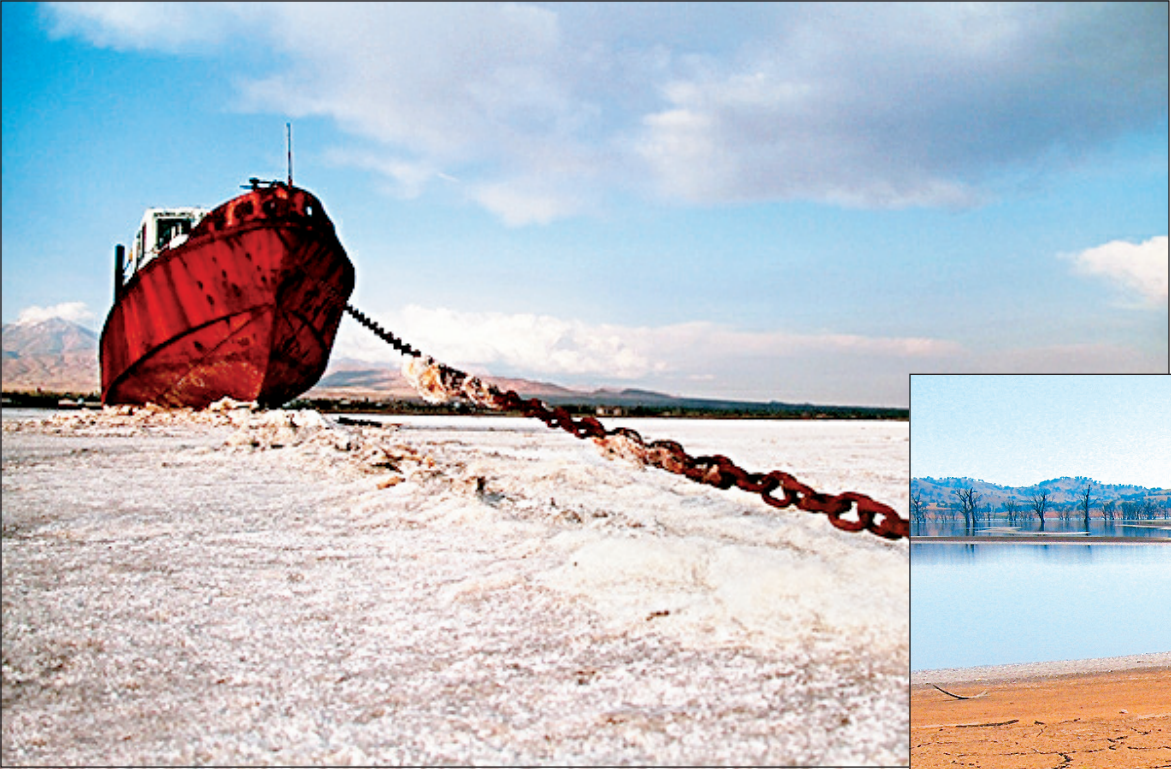
البته وزیر نیرو بر این موضوع هم تاکید دارد که در صورت یی توجهی به مصرف، صرفه‌جویی نکردن به طور قطع در سال آینده مشکلاتی را در زمینه تامین آب خواهم داشت، بنابر این باید این هشدارها را جدی تلقی کرد.

شرایط بارش های کشور هم نگاهار را به سوی این مایه حیاتی کشانده به گونه ای که علیرضا دانمی معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی وزیر نیرو ضمن تاکید بر مصرف آب می گوید: در صورت صرفه جویی نکردن با کمبود این مایه حیات مواجه خواهم شد. به گفته وی میزان بارندگی کشور به طور متوسط ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش یافته است.

اگرچه دولتمردان همواره در تلاش برای تامین منابع مورد نیاز در بخش های مختلف هستند و اقدامات صورت گرفته گواه آن است، ولی همه باید شیوه های

اقتصادی

بحران آب

صورت فقدان برنامه ریزی مناسب برای تامین آب، در تابستان سال آینده برخی مناطق کشور دچار کم‌آبی جدی و جیره بندی خواهد بود.

در سال های گذشته با وجود حرکت دولت های سابق به سمت استفاده از ظرفیت جدید تامین آب از جمله شیرین سازی آب دریا؛ تنها برخی پروژه های کوچک سرمایه گذاران خصوصی به مرحله اجرا گذاشته شد که اساسا ظرفیت تنشی برای حل مشکل کم آبی

کویر مرکزی ایران را شامل می‌شود که طبق گفته مقامات وزارت نیرو، نیازمند انجام سرمایه گذاری های کلان است.

مناسفانه باید گفت پس از عقب ماندگی ایران در طرح توسعه میادین مشترک نفت و گاز خلیج فارس و ربوده شدن گوی سیفت توسط کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس، کشور در برداشت آب دریا و شیرین سازی آن با وجود نیاز شدید آبی و بروز تنش آبی در بسیاری از شهرها هم

صورت فقدان برنامه ریزی مناسب برای تامین آب، در تابستان سال آینده برخی مناطق کشور دچار کم‌آبی جدی و جیره بندی خواهد بود.

در سال های گذشته با وجود حرکت دولت های سابق به سمت استفاده از ظرفیت جدید تامین آب از جمله شیرین سازی آب دریا؛ تنها برخی پروژه های کوچک سرمایه گذاران خصوصی به مرحله اجرا گذاشته شد که اساسا ظرفیت تنشی برای حل مشکل کم آبی

صورت فقدان برنامه ریزی مناسب برای تامین آب، در تابستان سال آینده برخی مناطق کشور دچار کم‌آبی جدی و جیره بندی خواهد بود.

در سال های گذشته با وجود حرکت دولت های سابق به سمت استفاده از ظرفیت جدید تامین آب از جمله شیرین سازی آب دریا؛ تنها برخی پروژه های کوچک سرمایه گذاران خصوصی به مرحله اجرا گذاشته شد که اساسا ظرفیت تنشی برای حل مشکل کم آبی

صورت فقدان برنامه ریزی مناسب برای تامین آب، در تابستان سال آینده برخی مناطق کشور دچار کم‌آبی جدی و جیره بندی خواهد بود.

صورت فقدان برنامه ریزی مناسب برای تامین آب، در تابستان سال آینده برخی مناطق کشور دچار کم‌آبی جدی و جیره بندی خواهد بود.

صورت فقدان برنامه ریزی مناسب برای تامین آب، در تابستان سال آینده برخی مناطق کشور دچار کم‌آبی جدی و جیره بندی خواهد بود.

صورت فقدان برنامه ریزی مناسب برای تامین آب، در تابستان سال آینده برخی مناطق کشور دچار کم‌آبی جدی و جیره بندی خواهد بود.

چهارشنبه ۲۰ بهمن ۱۳۹۲ - ۱۹ ربیع الثانی ۱۴۳۵ - ۱۹ فوریه ۲۰۱۴ - شماره ۲۵۸۱۴

چهارشنبه ۲۰ بهمن ۱۳۹۲ - ۱۹ ربیع الثانی ۱۴۳۵ - ۱۹ فوریه ۲۰۱۴ - شماره ۲۵۸۱۴

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

سازای انجام می‌دهد و در واقع ۵۰۰ برابر ایران از آب خلیج فارس استفاده می کند.
وی تاکید کرد: همچنین حوزه های مختلف (سلامت، انرژی، امنیت غذایی و سیاسی و …) و ایجاد

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه (به طور فوق العاده) "نوبت دوم" شرکت تعاونی تولیدی توزیع گاز کان سازمان توسعه تجارت ایران

بدینوسیله از کلیه اعضای محترم شرکت تعاونی دعوت به عمل می‌آید که در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه (به طور فوق‌العاده) نوبت دوم که در ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه ۱۳۹۲/۱۲/۱۲ در سالن کنفرانس شماره یک واقع در محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی جهت رسیدگی به دستورات ذیل تشکیل می‌گردد، حضور به هم رسانند.

دستور جلسه:
۱- استماع گزارش هیات مدیره و بازرسان
۱- اتخاذ تصمیم نسبت به ترانزله و حساب سود و زیان سالهای ۹۰ و ۹۱ و بودجه، ذخایر و پرداخت سود مازاد و تصویب پاداش هیات مدیره و خط مشی کلی شرکت.
۳-انتخابات هیات مدیره و بازرسان
۴-ادوطلبان یک هفته فرصت دارند از تاریخ نشر آگهی به دفتر تعاونی مراجعه و نسبت به تنظیم درخواست و تکمیل مدارک مورد لزوم اقدام نمایند)

هیات مدیره

بسمه تعالی

آگهی اصلاحی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان (سهامی عام)

پیرو آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالانه منتشره در روز نامه اطلاعات شماره ۲۵۸۱۱ مورخ یکشنبه ۱۳۹۲/۱۱/۲۷ بدینوسیله به اطلاع سهامداران محترم شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان (سهامی عام) می‌رساند به منظور امکان برگزاری توام مجامع عمومی فوق‌العاده و عادی سالانه تاریخ برگزاری مجمع عادی سالانه به ساعت ۹/۳۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ تغییر یافته است.

هیأت مدیره

شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان (سهامی عام)

بسمه تعالی

دعوت به مجمع عمومی فوق العاده

شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان (سهامی عام)

به اطلاع سهامداران گرامی می‌رساند مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت گروه گسـترش نفت و گاز پارسیان (سهامی عام) در ساعت ۱۱/۳۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ در محل پژوهشگاه نیرو واقع در تهران، شهرک قدس، انتهای بلوار دادمان، پژوهشگاه نیرو، سالن خلیج فارس برگزار خواهد شد.

از کلیه سهامداران محترم و یا نمایندگان قانونی ایشان دعوت می‌شود، ضمن همراه داشتن کارت شناسایی معتبر، جهت اخذ کارت ورود به جلسه مجمع در ساعات اداری روزهای سه‌شنبه ۱۳۹۲/۱۲/۰۶ لغایت چهارشنبه ۱۳۹۲/۱۲/۰۷ به امور سهام شرکت واقع در تهران، خیابان شریعتی، پل رومی، ورودی الهیه، مقابل کوچه مبشر، پلاک ۴۱، واحد دوم جنوبی، مراجعه نمایند.

سهامدارانی که امکان مراجعه یا حضور در جلسه را ندارند می‌توانند و کیل یا نماینده قانونی خود را جهت دریافت کارت حضور در جلسه معرفی نمایند.

دستور جلسه:

۱- تغییر در مواد اساسنامه شرکت

۲- سایر موارد

* یاد آور می‌شود آگهی دعوت منتشره در روزنامه اطلاعات شماره ۲۵۸۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹ به علت عدم رعایت ماده ۹۸ لایحه اصلاحی قانون تجارت فاقد اعتبار است.

هیأت مدیره

شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی (دوم حله‌ای) ویژه اعتبارات جاری به شماره ۹۲/۲۳

۱-موضوع مناقصه: عبارت است از محموله‌سازی، دیوار چینی و اجرای سازه جایگاه عملکردی قصاب شرکت آب و فاضلاب منطقه شش شهر تهران.
۲-محل خرید و محل دریافت اسناد مناقصه: متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند حداکثر تا ساعت ۱۶/۱۵ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ با واریز مبلغ ۳۰۰،۰۰۰ ریال به حساب جاری ۴۲۱۹۲۷۹۴۱ بانک ملت شعبه شهرداری و وجه شرکت آب و فاضلاب منطقه شش شهر تهران و یا معرفی‌نامه معتبر به دبیرخانه این شرکت به نشانی تهران - شهر ری - خیابان ۲۴ مهر (زکریای رازی) مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند.
۳-محل اعتبار: از محل اعتبارات جاری شرکت.
۴-برآورد اولیه مناقصه و مدت اجرای کار: برآورد اولیه مناقصه ۱۳۹۲/۱۲/۱۳ تا ۱۳۹۲/۱۲/۲۷ ریال به نام شرکت آب و فاضلاب منطقه شش شهر تهران.
۵-شرایط اختصاصی شرکت در مناقصه:
۶-مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۱۲ میلیون ریال به نام شرکت آب و فاضلاب منطقه شش شهر تهران.
۷-مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: به میزان ۱۲۳،۱۸۰،۰۶۶ ریال و به یکی از انواع زیر می‌باشد.

ضمانتنامه بانکی و یا واریز نقدی به حساب جاری شماره ۴۲۱۹۲۷۹۴۱ نزد بانک ملت شعبه شهر ری و یا یک بانکی تضمینی به نام شرکت آب و فاضلاب منطقه شش شهر تهران و یا ضمیمه پیشنهادها به دستگاه مناقصه‌گزار تسلیم نماید.
۸-پیشنهادهای قالد مهر و امضا، شروط، مخدوش، قالد سدرده و سدردهای مخدوش یا سدردهای کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و همچنین پیشنهاداتی که بعد از انعقاد مدت مقرر واصل گردد مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۹- مهلت و زمان تحویل مناقصه: تا ساعت ۱۶/۱۵ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۳ در دبیرخانه مرکزی شرکت به نشانی مذکور.
۱۰-زمان کشایش پاکت‌های (الف) ب: ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۵ در دبیرخانه مناقصه بعد از ارزیابی کمیته فنی و بازرگانی و برسی پیشنهادهای واصله مشخص می‌گردد.
۱۱- سایر اطلاعات و مدارک مورد نیاز مربوطه: در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.
۱۲- هزینه درج یک نوبت آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد و مبلغ پرداختی بابت خرید اسناد مناقصه قابل استرداد نمی‌باشد.

۱۳- نشانی سایت ها:
ملی مناقصات: http://iets.mporj.ir
آب و فاضلاب مهدیش کشور: www.www.co.ir
آب و فاضلاب منطقه ۶: www.t6www.tpww.co.ir

برای کسب اطلاعات بیشتر با تلفن ۰۲۰۳۸۰۴۰۵۰ تماس حاصل نمایید.

امور بارگذاری و قراردادهای شرکت آب و فاضلاب منطقه شش تهران

آگهی تجدید مناقصه عمومی

شرکت الومینیای ایران

شرکت الومینیای ایران در نظر دارد، ارائه خدمات ایاب و ذهاب پرسنل شاغل در مجتمع الومینا را با اتوبوس و مینی‌بوس برای مدت یک سال شمسی از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به شرکت واجد شرایط واگذار نماید.

۱-دانشی دستگاه مناقصه‌گزار:

شرکت الومینیای ایران به نشانی استان خراسان شمالی - شهرستان جابرم - تلفن ۰۵۳۴۱-۳۲ - فکس ۰۵۳۴۸-۳۲۲۲ - پست الکترونیکی: iranalumina.ir آدرس اینترنتی: www.iranalumina.ir

۲- شرایط داوطلبین

۱-۲- از اختیار داشتن امکانات عملیاتی و اجرایی و مدیریتی، توانایی مالی، تجربیات مفید و مکفی در زمینه کار موضوع مناقصه.

۲-۲- دانششن صلاحیت و گواهی معتبر و مرتبط با موضوع مناقصه(داشتن صلاحیت از اداره کار الزامی است)

۳-۲- داشتن حق اقتصادی از سازمان امور مالیاتی

۳- نحوه دریافت اسناد مناقصه:

شرکت در مناقصه می‌تواند از تاریخ ثبت آگهی نوبت دوم به مدت هفت روز خرید و دریافت شرایط و اسناد مناقصه در قبال واریز

مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ هزار ریال به شماره حساب فراگیر ۰۵۸۵/۴۷۲۵ نزد

۴- محل دریافت اسناد مناقصه:

استان خراسان شمالی - شهرستان جابرم - شرکت الومینیای ایران

امور حقوقی و قراردادهای ضمناً دسترسی به اسناد مناقصه از طریق سایت شرکت الومینیای ایران به نشانی www.iranalumina.ir

II امکان پذیر می‌باشد.متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۵۳۴۱-۳۲ - تماس حاصل فرمایند.

شرکت الومینیای ایران

شرکت الومینیای ایران

مبارزه علیه طاغوت و رژیم شاه و همچنین دشمنی با استکبار یکی از مشخصات اصلی روحانیون است که این موضوع در همراهان امام راحل جزء درخشان از پیروزی انقلاب و چه پس از نمود بیشتری داشت. شهید فضل الله محلاتی جزو آن دسته از روحانیون بود که از روزهای نخست مبارزه امام راحل علیه رژیم پهلوی، در کنار وی حضور موثری داشت و توانست در خیلی کار ها منشا خیر و پیشرفت اهداف امام^(ع) باشد.

به گزارش کنگره شهدای روحانی سراسر کشور، همزمان با یکم اسفند سالروز شهادت فضل الله محلاتی، مروری بر زندگی سراسر خدمت وی می کنیم.

شهید شیخ فضل الله محلاتی در ۱۳۰۹ در شهرستان محلات در یک خانواده مذهبی به دنیا آمد و به دلیل علاقه‌اش به علوم دینی، پس از تحصیلات مقدماتی به شهر قم رفت و وارد حوزهٔ علمیه شد. شهید محلاتی به خاطر اعتقادات اسلامی روحیه ظلم ستیزی‌اش، از همان ابتدا به گروه‌افدائیان اسلام پیوست.

فدائیان اسلام، گروهی از جوانان مؤمن و معتقد و مسلمان بودند که بر ضد عوامل استکبار و دشمنان ایران و اسلام و رژیم منحوس شاه مبارزه می‌کردند. رهبر این گروه «شهید نواب صفوی» بود.

شهید محلاتی هم همگام با این گروه، به فعالیت‌های سیاسی علیه مخالفان اسلام و سردمداران سیاست‌های ظالمانهٔ جهانی، به ویژه اسرائیل پرداخت. پس از دستگیری و شهادت نواب صفوی و دیگر یارانش، شهید محلاتی به عنوان نمایندهٔ آیت‌الله‌العظمی بروجردی مرجع بزرگوار عالم تشیع، به فعالیت خود ادامه داد.

پس از رحلت آیت‌الله العظمی بروجردی و اعلام مرجعیت حضرت امام خمینی «رحمت‌الله علیه»، شهید محلاتی با جان و دل و فراخور لظحات شکل‌گیری، و تا آخرین روزهای عمر، فعالیت‌های خود را از مبارزات طولانی خود ادامه داد و در این راه بارها به زندان افتاد و شکنجه‌های فراوانی را تحمل کرد.

ایشان چند بار توسط مزدوران رژیم منحوس پهلوی به نقاط مختلف تبعید شد، ولی هیچ یک از این دشواری ها و سختی‌های محلاتی را درآدم استوار و هدفمند نگذاشت. شهید محلاتی وارد کرد.

پس از پیروزی ز شورش همنده انقلاب اسلامی، شهید محلاتی همواره بر نمایندگی مجلس شورای اسلامی، به عنوان نماینده امام امت در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

منصوب شد. او هم در جبهه‌های دفاع مقدس و هم در پشت جبهه، وجود خود را وقف اهداف انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی کرد.

امام راحل جزء درخشان از پیروزی انقلاب و چه پس از نمود بیشتری داشت. شهید فضل الله محلاتی جزو آن دسته از روحانیون بود که از روزهای نخست مبارزه امام راحل علیه رژیم پهلوی، در کنار وی حضور موثری داشت و توانست در خیلی کار ها منشا خیر و پیشرفت اهداف امام^(ع) باشد.

دوست و دشمن، انسانی آزاده و استوار بود. به حق می توان گفت که وجود ایشان برای انقلاب اسلامی ایران -نعمتی بزرگ بود. به ویژه شهید محلاتی، به شهادت

پس از تبعید حضرت امام خمینی به راجه‌های اروپا، ایشان به دلیل ارتباط دائم با حضرت امام و با پشتکار فراوان اعلامیه‌ها و پیام‌های ایشان را برای تقویت روحیه مردم، در اختیار امت قرار می‌داد.

مبارزات اسلامی
شهر قم و حوزهٔ علمیهٔ آن در حقیقت برای بسیاری از طلبه‌ها نشان دهندهٔ راهی نو و استوار و به این حوزه، نقطهٔ آغاز فعالیت‌های آنها محسوب می‌شود. شهید محلاتی هم باور و به قم، وارد فضا شد و فعالیت‌های سیاسی شد و جهان تازه‌ای به رویش گشوده شد.

وی چندین سالی با «فدائیان اسلام» همکاری کرد و در کنار درس و مطالعه، به مبارزه هم مشغول بود. نخستین برنامهٔ مبارزه که در آن شرکت کرد، مسألهٔ ورود جنازه رضاخان به ایران بود که با اجرای نقشه‌ای حتّی یک روحانی در خیابان برای تشییع جنازه حضور پیدا کرد که نیامدن روحانیون خیلی برای رژیم گران تمام شد و آبرویشان رفت.

مسألهٔ بعدی اعلام موجودیت «اسرائیل» در سال ۱۳۳۶ شمسی بود که پس از جنایات بسیار در «فلسطین» انجام گرفت و «دکالینس» هم حمایت کرد. در آن زمان تنها گروهی که به مخالفت و مبارزه علیه حکومت پهلوی پرداخت، فدائیان اسلام بود که فعالیت‌های خود را از قم شروع کرد.

کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بود، شهید محلاتی در ماه رمضان همان سال در بجنورد، طی سخنرانی‌هایی علیه قرار داد کنسر سیوم نکت به روشنگری پرداخت که همین امر موجب تبعید ایشان به مشهد شد.

پس از قوت آیت‌الله العظمی بروجردی، شهید محلاتی از نظر تقلید به امام خمینی «رحمت الله علیه» رجوع کرد و با ایشان انس گرفت. ولی امام خمینی^(ع) از خانه بیرون نمی آمد تا هیچ گونه تبلیغی برای خود نگردد باشد.

شهید محلاتی یک روز مبلغی را به عنوان نمایندهٔ آیت‌الله‌العظمی بروجردی و روحیهٔ مبارزه با رژیم پهلوی به قم فرستاد تا در آن شهر تبلیغ کند و در آنجا با روحانیان و علمای محلی دیدار کند. شهید محلاتی در آنجا با روحانیان و علمای محلی دیدار کرد و در آنجا با روحانیان و علمای محلی دیدار کرد.

را به عنوان سهم امام خدمتشان برسد. امام وی را نصیحت کردند و فرمودند: «حالا که آیت‌الله العظمی بروجردی از دنیا رفته است، فکر نکنید که ایشان را بخواه ما بود است، رازق ما خداست. شما باید عزّت روحانیت را حفظ کنید تا افکار

مسلمان قم به درجه شهادت رسیده و با مجروح شده بودند. مرحوم آیت‌الله العظمی بروجردی از شهید محلاتی خواست تا در این‌باره تحقیق کند و ضمن شناسایی عوامل این کشتار، از کشتار و شهادت

این مجازات ادامه داشت تا شبی از شب های ماه رمضان که در جلسه‌ای در جنوب تهران سخنرانی می کرد. امام خمینی وسط سخنرانی، این مطلب را گزارش کردند و پلیس آمد و محل

شروع کرد. این مجازات ادامه داشت تا شبی از شب های ماه رمضان که در جلسه‌ای در جنوب تهران سخنرانی می کرد. امام خمینی وسط سخنرانی، این مطلب را گزارش کردند و پلیس آمد و محل

شروع کرد. این مجازات ادامه داشت تا شبی از شب های ماه رمضان که در جلسه‌ای در جنوب تهران سخنرانی می کرد. امام خمینی وسط سخنرانی، این مطلب را گزارش کردند و پلیس آمد و محل

یکی از مهندسان حاضر شد «فرستادهٔ پل سید خندان» را راه بیندازد. من هم چند نفر مسلح برداشتم. ساعت سه بعد از ظهر بود. تا چهار راه قصر آمدم. می‌خواستیم جلوتر برویم، اما تیراندازی شدیدتر شد. با تلفن تماس گرفتم. گفتند: که از بالا بیایید، ما در راس‌های می‌گذاریم. انجام وارد ساختمان شدیم. آن مهندسان دستگاه‌ها را راه انداخت و من بدون معرفی خودم، پشت میکروفن نشستم و گفتم: «این صدای انقلاب اسلامی است! و این پیام برای خوانند. بعد از پیام، نوار سرود خمینی آقا و نواز قرآن گذاشتم. ساعت شش خبر رسید که ساختمان تلویزیون در جام جم هم فتح شد.

مسئولیت در جنگ
شهید محلاتی به دلیل اهتمام و احساس مسئولیتی که در مسألهٔ جنگ داشت، با وجود شرایط سنی و کمالات، بیش از حد توانایی خود در جبهه حضور پیدا می‌کرد. ایشان اصنام تصمیم گرفته‌اند به تهران بیایند و فرموده‌اند: «خانه‌ای برای همهٔ تو جهش را به مسألهٔ جنگ معطوف می‌کرد.

علاقه امام^(ع) به شهید محلاتی
حضرت امام (رحمت‌الله علیه) به شهید محلاتی خیلی علاقه داشتند و برای وی احترام زیادی قائل بودند. اگر در موضوعی خاص، امام می‌خواستند تصمیم بگیرند و شهید محلاتی حضور نداشته‌اند، می‌فرمودند: «صبر کنید حاج شیخ هم بیاید!» حضرت امام تغییر خودشیخ را در مورد شهید محلاتی به کار می‌بردند.

ماجرای هواپیما
روز پنجشنبه اول اسفند سال ۱۳۴۰، هواپیمایی که حامل شهید محلاتی و سه نفر دیگر بود، پس از عملیات فاو برای سرکشی به جبهه می‌رفت که در ۱۰ کیلومتری فرودگاه اهواز توسط دو فروند هواپیما جنگی عراقی محاصره شد. هواپیماهای جنگی قصد داشتند هواپیماهای مسافری ایران را به ابارت ببرند.

بعد از تماس خلبان با شهید محلاتی، این‌شان می‌گوید: «ما اسارت را نمی‌پذیریم.» «دقایقی بعد عراقی‌ها ماومشکی به هواپیما زدند و بال هواپیما کند شد و هواپیما مستقیماً زمین برخورد کرد و به این ترتیب شیخ فضل الله محلاتی و همزمانش به شهدا پیوستند.

روز پنجشنبه اول اسفند سال ۱۳۴۰، هواپیمایی که حامل شهید محلاتی و سه نفر دیگر بود، پس از عملیات فاو برای سرکشی به جبهه می‌رفت که در ۱۰ کیلومتری فرودگاه اهواز توسط دو فروند هواپیما جنگی عراقی محاصره شد. هواپیماهای جنگی قصد داشتند هواپیماهای مسافری ایران را به ابارت ببرند.

بعد از تماس خلبان با شهید محلاتی، این‌شان می‌گوید: «ما اسارت را نمی‌پذیریم.» «دقایقی بعد عراقی‌ها ماومشکی به هواپیما زدند و بال هواپیما کند شد و هواپیما مستقیماً زمین برخورد کرد و به این ترتیب شیخ فضل الله محلاتی و همزمانش به شهدا پیوستند.

روز پنجشنبه اول اسفند سال ۱۳۴۰، هواپیمایی که حامل شهید محلاتی و سه نفر دیگر بود، پس از عملیات فاو برای سرکشی به جبهه می‌رفت که در ۱۰ کیلومتری فرودگاه اهواز توسط دو فروند هواپیما جنگی عراقی محاصره شد. هواپیماهای جنگی قصد داشتند هواپیماهای مسافری ایران را به ابارت ببرند.

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام شرکت نفت کش تهران (با مسئولیت محدود)
بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام شرکت نفت کش تهران (با مسئولیت محدود) دعوت می‌گردد تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام شرکت که در ساعت ده صبح روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۱۹ در محل مهرشهر کرچ بلوار ارم خیابان گلستان دوم پلاک ۲۶ تشکیل خواهد شد، حضور بهم‌رسانند.
دستور جلسه:
۱-افزایش سرمایه ۲- باز سوار
هیئت مدیره
هیئت مدیره
هیئت مدیره

فرخوان بر ت‌گزار ای انتخابات هیات مدیره انجمن علمی فاداه انجمنای ایران
انجمن علمی فاداه انجمنای ایران با محوریت علوم،تحقیقات وفنآوری تحت‌شماره ۲۴۴۴، مجمع عمومی ثبت شده در دفتر ثبت شرکت ها به منظور انتخاب هیات مدیره و بازرس جدید انجمن، بر ت‌گزار می کند. این مجمع ساعت ۱۶ روز دوشنبه، ۱۲ اسفندماه۱۳۹۲ در محل دانشکده علوم اجتماعی و ارتباطات دانشکده علامه طباطبائی تهران، برگزار خواهد شد. از اعضای انجمن تقاضای می‌شود برای کاندیداتوری و شرکت در انتخابات، در مجمع عمومی هیات‌مدیره حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت نفت قیپ صنعت ایران و اتانیا (سهامی خاص)
بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم دعوت می‌شود تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه که روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۴ ساعت ۱۴ در محل شرکت واقع در تهران، میدان آراژنتین خیابان لوند کوجه‌شماره ۲۹ پلاک یک طبقه اول تشکیل خواهد شد حضور بهم رسانید.

دستور جلسه:
۱-استماع گزارش هیات مدیره و بازرس قانونی شرکت مربوط به دور مالی منتهی به ۹۳/۰۹/۲۰
۲-بررسی و تصویب ترازنامه مورخ ۹۳/۰۹/۲۰ و صورت سود و زیان و عملکرد دور مالی منتهی به ۹۳/۰۹/۲۰ و تقسیم سود
۳-انتخاب حسابرس و بازرس قانونی شرکت و تعیین حق الزحمه بازرس
۴-تعیین روزنامه کنیترال انتشار جهت درج آگهی های مربوط به شرکت
۵-برای مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی باشد.

هیات مدیره شرکت

آگهی تغییرات شرکت پیمان صنعت امیرکبیر-سهامی خاص ثبت شده بشماره: ۴۷۱۹
شماره ثبت ملی: ۰۱۰۸-۱۲-۰۸۶۰
به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۲/۹/۱۰ مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده و هیات‌مدیره ۱-روزنامه اطلاعات جهت چاپ آگهی‌های شرکت تعیین شد.
۲-افاق تصمیم‌دهی توفیقی فرزند سیدمحمد شمس‌ش ۴۰۲ متولد ۱۳۵۴ با کدملی ۱۶۲۳۳۷۸۸۸۰ بعنوان بازرس اصلی و بعنوان خرم‌الدین آرازی فرزند صادق ش ۱۰۳ متولد ۱۳۶۲ با کدملی ۱۶۲۳۱۲۷۰۱ بعنوان بازرس ایدل شرکت برای مدت یکسال انتخاب شدند.
۳-افاق ویدج‌بامری باریک‌سرف فرزند رضا با کدملی ۱۲۳۳۵۰۴۸۷ عضو و رئیس هیات مدیره و نائب محمد شریف رازی فرزند عزیز با کدملی ۰۹۳۹۳۲۳۶۶۱ و نائب رئیس هیأت‌مدیره و آقایان مجیدری فرزند هلال با کدملی ۱۲۶۱۱۶۶۸۷۰۱ و مسلم دراجینی فرزند سیدمحمد شمس‌ش ۶۱۹۱۶۶۶۸۲۶ و افاقی محسن جیسان‌جری فرزند محمود با کدملی ۱۶۲۳۳۷۸۸۸۰ بعنوان مدیرعامل شرکت برای مدت دو سال انتخاب شدند.
۴-لیاوق و اسناد تمهیدآور شرکت با امضای مدیرعامل و رئیس هیأت مدیره شرکت متفق‌همراه با مهر شرکت معتبر خواهد بود.

حسینان –رئیس اداره ثبت اسناد کاشان

خواهان فرامرز فتحی فرزند فتح علی دواخواستی به طرفیت اکبر اسحاقی‌فرد فرزند مهدی و عیاده میرزا محمدی و سید محمدفتحی حسینی فرزند حسین حسینی و علی پویستچی فرزند قاسم و سکتینه پینه‌دوراز فرزند عیاله به خواسته اثبات مالکیت و الزام به تنظیم سند رسمی یک واحد آپارتمان تقدیم دادگاه‌های عمومی شهرستان قم نموده که جهت رسیدگی به شعبه دوازدهم دادگاه عمومی (حقوقی) شهرستان قم واقع در قم- خیابان ساحلی -جنب زندان ساحلی - دادگاه‌های حقوقی شهرستان قم- به طبقه همکف - شعبه دوازدهم دادگاه عمومی (حقوقی) ارجاح و به کالاسره مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۲۵- ۹۰۹۸۲۳۱۰۰ ثبت گردیده و وقت رسیدگی آن ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ ساعت ۸:۳۰ تعیین گشده است.به علت مجهول‌المکان بودن خواندگان و درخواست خواهان و به تجویز ماده ۷۳ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی و دستور دادگاه مراتب کتبی نوبت در یکی از جراید کنیترال‌انتشار آگهی می‌شود تا خواندگان یا کسی که تمسیر آرای و اطلاع از مفاد آن به دادگاه مراجعه و ضمن اعلام نسیانای کامل خود نسخه دوم دادخواست و ضامنه را دریافت و در وقت مقرر جهت رسیدگی حاضر گردد.

مدیر دفتر دادگاه حقوقی شعبه دوازدهم دادگس‌تری شهرستان قم ابوالقاسم پاینده

شماره شناسنامه:

نام پدر:

نوع حساب:

شهرستان:

کد شعبه:

نشانی پستی و تلفن تماس:

امضا سهامدار

نحوه ارسال اطلاعات

ت‌هرام منقود پستی:

شماره تماس:

نشانی اینترنتی:

شرکت سرمایه گذاری صنعت بیمه (سهامی عام)

نوع حساب:

شهرستان:

کد شعبه:

نشانی پستی و تلفن تماس:

امضا سهامدار

نحوه ارسال اطلاعات

ت‌هرام منقود پستی:

شماره تماس:

نشانی اینترنتی:

شرکت سرمایه گذاری صنعت بیمه (سهامی عام)

«پس از رحلت آیت‌الله العظمی بروجردی و اعلام مرجعیت حضرت امام خمینی «رحمت‌الله علیه»، شهید محلاتی با جان و دل و تا آخرین لحظات شکل‌گیری، فراگیر شدن و پیروزی انقلاب اسلامی، در کنار امام راحل به مبارزات طولانی خود ادامه داد و در این راه بارها به زندان افتاد و شکنجه‌های فراوانی را تحمل کرد

اعلامیه‌ها را از امام راحل می‌گرفت و برای چاپ و توزیع به تهران انتقال می‌داد.
آغاز بازداشت‌ها
شهید محلاتی بعد از آغاز نهضت امام^(ع) برای نخستین بار نادراید یک کلمه از من حمایت کنید یا غیبتی از آقای دیگری نکنید. شما وظایقتان را خوب انجام دهید و به مردم درم برسید.
حزبه جدید سیاسی
پس از مطرح شدن لایحه

تکنند روحانی محتاج است. نباید کوچک‌ترین جمله‌ای که در آن بی‌احترامی به روحانیت باشد، بگویند. شما در این موضع گیری‌ها برای انتخاب و معرفی مرجع، حق ندارید یک کلمه از من حمایت کنید. رجوع کرد و با ایشان انس گرفت. ولی امام خمینی^(ع) از خانه بیرون نمی آمد تا هیچ گونه تبلیغی برای خود نگردد باشد.
شهید محلاتی یک روز مبلغی

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت صنایع ماشین ابزار ایران خودرو (سهامی عام) شرکت نفت کش تهران (با مسئولیت محدود)
بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام شرکت نفت کش تهران (با مسئولیت محدود) دعوت می‌گردد تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام شرکت که در ساعت ده صبح روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۱۹ در محل مهرشهر کرچ بلوار ارم خیابان گلستان دوم پلاک ۲۶ تشکیل خواهد شد، حضور بهم‌رسانند.
دستور جلسه:
۱-انتخاب اعضای هیئت مدیره ۲- باز سوار
هیئت مدیره
هیئت مدیره
هیئت مدیره

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲
بدینوسیله از کلیه اعضای مجمع شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) دعوت می‌شود که در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) که رأس ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ در محل سالن اجتماعات وزارت کشور و قوه در میدان قاضی تشکیل خواهد شد، حضور به هم رسانند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) شرکت تعاونی کارگاه کارآزادان کشور (وک) شماره ثبت ۱۷۴۳۵۲

فتوای رهبر معظم انقلاب در خصوص سلاح هسته‌ای به زبان دو سازمان ملل ثبت شد

سرویس شهرستانها- رئیس انجمن فقه و حقوق اسلامی به فتوای رهبر معظم انقلاب اسلامی درخصوص حرمت سلاح هسته‌ای گفت: فتوای ایشان به پنج زبان دنیا در سازمان ملل متحد ثبت شد و اثر خود را در مناسبات جهانی گذاشت.

به گزارش ایرنا به نقل از مرکز خبر حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین علی‌دوست دیروز در گفتگو با خبرنگاران افزود: جای خالی یک فتوا در این زمینه احساس می‌شد که ۲۰ بهمن ۱۳۸۸ رهبر معظم انقلاب اسلامی نظر تاریخی خود را در قالب یک فتوای بیان فرمودند.

وی تصریح کرد: متن فتوا به این مضمون است که جمهوری اسلامی نه‌بعضان یک تأکید بلکه‌بعضان اتخاذ از قرآن و باورهای دینی به کارگیری سلاح‌های غیر متعارف را جایز نمی‌داند و تلاش برای خلع جهان از این سلاح‌ها را واجب می‌داند. عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم افزود: حکمی که منتهی‌بافراز از مصالح موقت، بر اساس اسناد معتبر این حکم را ابراز می‌کند: قابل بازگشت نیست و حتی از جمله حکم حکومتی نمی‌محسوب نمی‌شود که بنا بر مصلحت لازمی صادر شده باشد. استاندارخارج فقه حوزه علمیه قم، سابقه حکم حکومتی را به شیخ طوسی نسبت داد و گفت: در دنیای امروز هیچ کشوری غیر از ایران از نظر اعتقادی نسبت به سلاح‌های کشتار جمعی دست بسته و حساس نیست و از افزود: در متون فقهی چیزی با عنوان هسته‌ای وجود ندارد؛ ولی تبارشاسی مصنوعی در احکام فقهی موارد مشابهی مانند القای سم برای دشمن که توسط اسلام نهی شده است موجود است.

علی‌دوست درباره اهداف اصلی همایش ملی فقه هسته‌ای نیز گفت: توضیح فتوای رهبر معظم انقلاب اسلامی و لوازم و انشایی با نظر مخالفان و پاسخ به اسناد موهوم مخالفان از اهداف اصلی این همایش است.

این همایش ۲۰ بهمن و اول اسفند در تهران و قم برگزار می‌شود.

برگزاری یازدهمین سردادان و ۳۰۰ شهید پاسدار

اهواز:دومین یادواره سردادان و ۳۰۰ شهید پاسدار شهرستان اهواز امروز برگزار شد.رئیس فراکسیون اسولگرایان مجلس در این مراسم با اشاره به این که ۲۲ بهمن امسال یک حماسه بود، گفت: آمریکایی‌ها نباید فکر کنند که این مذاکرات نشانه این است که ملت ایران آتش افروزی‌ها و ظلم‌ها آنان را فراموش کرده‌اند.

حاجداعیان افزود:اسمال در حالی که آمریکایی‌ها جزجوخانی، باوه‌گویی و زیاده‌خواهی می‌کردند ملت ایران بیش از هر سال و بهتر از سال‌های قبل به میدان آمدند و با سر دادن فریاد مرگ بر آمریکا پاسخ یاد و کوب همی‌آنان را دادند.وی با بیان این‌که دهه فجر یادآور پیروزی خون بر شمشیر است به خانواده شهید گفت: شما در بانک خون انقلاب اسلامی سرمایه‌گذاری کرده‌اید و در دنیا و آخرت از سود این سرمایه بهره‌مند می‌شوید.

علی احمدی رئیس فرهنگسرای رسانه شد

در حکمی از سوی حجت‌الاسلام والمسلمین شهاب مرادی رئیس سازمان فرهنگ هنر شهرداری تهران، سید علی احمدی تهیه کننده و کارگردان برنامه‌های اجتماعی و معارفی شبکه‌های سیما، به ریاست فرهنگسرای رسانه منصوب شد.

به گزارش مهر، سیدعلی احمدی تجربه‌ای نزدیک به دو دهه برنامه‌سازی در رسانه ملی دارد و آثاری همچون سریال بازی بزرگ (فضیلت)، مجموعه برنامه‌های خدمات مربوط به زرواسپون آنلاین و تلوز (آفتاب)، «چین رمضان»، «عبرت‌های عاشورا»، «ماه عمل» و «استو» و «پایه خانه» و «خطاهای مقدمه» در برخی از برنامه‌هایی است که وی در رسانه ملی تهیه کرده است.

نمایشگاه بزرگ بازار سفر امروز در تهران افتتاح می‌شود

پنجمین نمایشگاه بزرگ بازار سفر که از ده‌ها شرکت گردشگری و مسافرتی داخلی و خارجی حضور دارند، هم‌زمان با ماه پیاپی سال و در آستانه فرارسیدن سفرهای نوروزی از امروز در تهران آغاز یگار می‌کند. به گزارش ایرنا، شرکت کنندگان در پنجمین نمایشگاه بزرگ بازار سفر به مدت چهار روز چندین هنر خدمات مربوط به زرواسپون آنلاین و تلوز و خطوط هوایی، گردشگری،اکترونیك، مسافرت‌های هوایی، دریایی، زمینی، ریلی، خطوط هوایی، پایانه های مسافری، تورسم سلامت، تورسم ورزشی، تورسم زبانی، تورسم سیاحتی و گردشگری انواع تجهیزات سفری، موزه‌ها و کاخ‌ها و رستوران‌ها و قهوه‌خانه‌های سنتی، گروه‌های نمایش آتانی، سنتی، گروه‌های موسیقی محلی، صنایع دستی و نمادهای هویتی استان‌ها را از این‌ها می‌کنند.

این نمایشگاه از ۲۰ بهمن تا ۲ اسفند در مرکز آفرینش‌های فرهنگ هنری تالار نگارگری می‌شود و علاقمندان می‌توانند در روزهای چهارشنبه و پنج‌شنبه از ۱۰ تا ۱۶ و روز جمعه از ساعت ۱۰ تا ۲۰ از این نمایشگاه بازدید کنند.

مرگ ۱۸ مسافر در سقوط اتوبوس به دره جاده هراز

بقیه از صفحه اول
راننده این اتوبوس که زنده‌مانده است درباره علت وقوع این حادثه گفت که بر اثر ترکیدگی چرخ‌های عقب اتوبوس و برخورد آن با یک جوی آب، اتوبوس به دره افتاده است. وی افزود: علت اصلی تصادف پس از بررسی دقیق‌روئهای اعلام‌خواهدشد. برخی مجروحان حادثه در بیمارستان آمل بستری هستند و برخی نیز به صورت سریایی مداوا شدند.

اسامی مجروحان

حمزه قاسمی رئیس شبکه بهداشت و درمان آمل با اشاره به این‌که درحادثه سقوط اتوبوس درمحور هراز ۲۵ نفر مصدوم شدند، اسامی مجروحان را به این شرح اعلام کرد:محمد رضا اسلامی، کاظم اکبری، مجتبی اکبری، کاظم البرزی، کاسران یقسه، محمدعلی رضا نیا، مصطفی غفیلی، نیا فاطمه، محسنی ششتی، سامان و معصومه محسنی ششتی، علسی وکیلی، علیرضا شعبانی، میلاد اسماعیلی، اسدالله رضوان پور، جابر لاکتراش

لشکرای حواله‌ای

عامل آتش سوزی مرگبار سعادت آباد، اجیر شده بود

سرویس حوادث: عامل اصلی آتش سوزی مرگ‌بار در برج سعادت آباد که به جان باختن سه نفر منجر شد، همچنان فراری است و تعقیب این مرد در دستور کار کارآگاهان اداره دمپس آگاهی قرار دارد. به دنبال وقوع این آتش سوزی در پارکینگ یک ساختمان پنج طبقه مسکونی در خیابن شهر شرفی سعادت آباد و مهار آتش توسط آتش نشانی، اجیران در مورد رد پارکینگ کشف‌شد و در ادامه زنی هم در طبقه دوم این ساختمان بر اثر دود گرفتگی جان خود را از دست داد.

با توجه به این که کارشناسان آتش نشانی وقوع این آتش سوزی را عمدی ناشی از ریختن بنزین روی خودروها اعلام کرده‌ند دستور قاضی جنایی تهران دریایی عامل این حادثه در دستور کار کارآگاهان جنایی قرار گرفت. هم‌زمان زنی با مراجعه به ماموران گفت: من به خاطر اختلافاتی که با همسر داشتم از او جدا شدم و به خانه پدرم آمدم.

همسر چنان پدر من و پدرم را تهدید کرده بود. حالا هم احتمال می‌دم او برای انتقام خودم پدرم را به آتش مظنون دستگیر شد و در بازجویی در ادامه همسر سابق این زن به عنوان مظنون دستگیر شد و در بازجویی گفت: یکی از دوستانم برای انتقام از پدر زنم اقدام به این آتش افروزی کرده است که دستگیری عامل اجیر شده هم در دستور کار کارآگاهان قرار گرفت.

برف به ۹۷۰۰ خانه در گیلان و مازندران خسارت زد

سرویس خبر: رئیس سازمان مدیریت بحران کشور از وارد شدن خسارت به بیش از ۹۷۰۰ خانه روستایی و ۱۷۰۰ خانه شهری در پی بارش برف در دو استان گیلان و مازندران خبر داد.

حسن قدمی گفت: بر اساس برآوردهای انجام شده در استان گیلان، ۲۳۵۰ واحد مسکونی روستایی تخریب شده که نیازمند بازسازی است. وی افزود: در بخش شهری این استان هم ۸۷۷ واحد مسکونی دچار خسارت شده است.

رئیس سازمان مدیریت بحران کشور درباره خسارت وارد شده به استان مازندران هم گفت: در این استان بیش از ۲۰۰ خانه روستایی به طور کامل تخریب شده و به ۵۷۹ واحد مسکونی و راج شده است.

قدمی اضافه کرد: در بخش شهری هم ۸۸۹ واحد مسکونی در استان مازندران دچار خسارت شده‌اند. وی گفت: مقرر شد ۱۵ میلیون تومان وام بلاعوض روستایی و ۵ میلیون تومان وام بلاعوض شهری به افرادی که از بارش برف خسارت

اخبار داخلی

مرگ ۱۸ مسافر در سقوط اتوبوس به دره جاده هراز

رئیس پلیس راه کشور گفت: راننده این اتوبوس که زنده‌مانده است درباره علت وقوع این حادثه گفت که بر اثر ترکیدگی چرخ‌های عقب اتوبوس و برخورد آن با یک جوی آب، اتوبوس به دره افتاده است. وی افزود: علت اصلی تصادف پس از بررسی دقیق‌روئهای اعلام‌خواهدشد. برخی مجروحان حادثه در بیمارستان آمل بستری هستند و برخی نیز به صورت سریایی مداوا شدند.

همچنین فرهاد مصدری رئیس

اورژانس ۱۱۵ استان مازندران با اعلام اینکه یک نفر کشته شده‌ا به جزلو از سوری راننده اعلام کردند، اما ادای بی توجهی ناشی از خواب آلودگی یا سادگی مقدور نیست، است هنوز روشن نیست و تحقیقات از سافران آسیب دیده ادامه دارد.

دست‌گیری در جیب کارآگاهی پلیس آگاهی گیر کرد!

سرویس حوادث: سر جیب کراهای جیب‌بر که برای سرقت دست در جیب یکی از کارآگاهان پلیس آگاهی تهران کرد، بود بازداشت شد. این جیب‌بر در ایستگاه اتوبوس BRT خیابان مولوی به قصد سرقت دستش را در جیب یکی از کارآگاهان پلیس آگاهی تهران کرده این افسر این آگاهی هم معج او را گرفت و او را به همراه خود به پلیس آگاهی برد. پرونده مهم به دستور بازرس شعبه هشتم دادسرای ناحیه ۲ تهران به پایگاه هفتم پلیس آگاهی تهران ارسال شد و او به نام محمد سسی و هفت ساله دریاژ جویی به دهه فقره جیب‌بری در خطوط اتوبوس‌ای BRT بویژه در طول مسیر خواران به آزادی و بالعکس اعتراف کرد.

متهم بنا بر اظهارات خود بیش از ۱۲ سال است که به مصرف مواد مخدر اعتیاد دارد و هزینه‌مو مصرفی خود را از طریق جیب‌بری تأمین می‌کند. سرهنگ اورد فرد، در رئیس پایگاه هفتم پلیس آگاهی تهران این جیب‌بر در این سبزه‌ساز دریاژ خود تصور وی از سوزی بازرس پرونده مالباختگانی که موفق به شناسایی متهم شدند می‌توانند به پایگاه هفتم پلیس آگاهی تهران در میدان ۱۰ خرداد مرچه کنند.

کشف ۴۵ کیلوگرم هروئین و مرфин از ۳ سوداگر مرگ

سرویس حوادث: سه دوست که اقدام به توزیع هروئین در محدوده منطقه محلاتی تهران می‌کردند، توسط پلیس شناسایی و دستگیر شدند. در پی چندین مورد گزارش مردم درباره توزیع هروئین توسط سه جوان، ماموران پلیس با انجام یک رشته فعالیت اطلاعاتی توانستند این سه نفر به نام‌های ناصر، محمود و دادو را که سابقه دار هم هستند بازداشت کنند. سرهنگ مطهری رئیس پلیس مبارزه با مواد مخدر تهران گفت: ماموران در بررسی بیشتر متوجه جرم مخد مجردی این افراد شدند و در بازرسی از این خانه حدود ۳۰ کیلوگرم هروئین، ۱۵ کیلوگرم مرфин و مقداری تریاک سوخته کشف و ضبط کردند.

بازجویی از متهمان برای کشف سایر جرایم آنها ادامه دارد.

مجازات ۹ سوداگر مرگ در ۳ استان

حکم به اعدام و مصادره اموال ناشی از جرم داد. صدقسی یارگی افندی: سومین محکومی که به دار مجازات آویخته‌شد، محمود حسینی بود که در سال ۷۸ با ۷۵ کیلو و ۷۸ گرم مواد مخدر از نوع هروئین در تاکستان دستگیر شده بود.

اعدام ۵ سوداگر مرگ در کرمان

کرمان – خبرنگاراطلاعات: چهار قاچاقچی مواد مخدر به جرم حمل و نگهداری ۷۰۲ کیلوگرم تریاک و ۲۲ کیلوگرم هروئین در زندان مرکزی کرمان اعدام شدند. به گزارش روابط عمومی دادگستری کل استان کرمان، در احکام صادره از سوری شعب دوم و سوم دادگاه انقلاب اسلامی کرمان، چهار سوداگر مرگ در محوطه زندان مرکزی کرمان به دار مجازات آویخته شدند.
کرمان به دار مجازات آویخته شدند:
مردان مجازات به میزان ۷۰۲ کیلو و ۲۵۰ گرم تریاک جرم دو نفر از این افراد به جرم حمل و نگهداری یک کیلو و دوام دادگاه انقلاب کرمان صادر شد.
در سوم که جرم حمل و نگهداری لطفی خصل چندین بیش به صورت ملاعام در یکی از میداین شهر به اجرا درآمد.
دادستان عمومی و انقلاب قزوین اضافه کرد: ماموران مبارزه با مواد مخدر استان قزوین همچنین دروغرضی قزوین- زنجان به یک دستگاہ خودرو سواری پژو ۴۰۵ پیدا شدند و پس از متوقف کردن خودرو و بازرسی، سه بسته یک کیلوگرمی کراک داخل یک ساک دستی کشف کردند.

ادامه داد: با معرفی هر دو متهم به شعبه اول بازپرسی دادسرای عمومی قزوین- قزوین، حکم به مجازات اعدام و مصادره اموال هر دو متهم داده شد که رای دادگاه درباره محاکمه لطفی خصل چندین بیش به صورت ملاعام در یکی از میداین شهر به اجرا درآمد.
دادستان عمومی و انقلاب قزوین اضافه کرد: ماموران مبارزه با مواد مخدر استان قزوین همچنین دروغرضی قزوین- زنجان به یک دستگاہ خودرو سواری پژو ۴۰۵ پیدا شدند و پس از متوقف کردن خودرو و بازرسی، سه بسته یک کیلوگرمی کراک داخل یک ساک دستی کشف کردند.

او گفت: با دستگیری متهم به هویت جلال طلیم‌خان‌ی پرونده به شعبه شامل بازرسی دادسرای عمومی و انقلاب قزوین ارجاع شد.بازپرسی سوابق مشخص شد، وی به اتهام حمل ۵۰۰ گرم کراک در استان همدان محکوم به حبس ابد شده و در زمان ارتکاب جرم به صورت رای ساز در خارج از زندان به سر می‌برده است که با صدور کفر خواست پرونده به شعبه دوم دادگاه انقلاب اسلامی قزوین ارسال شد که پرونده را در محضر دادست و کیلوگرمی کراک داخل یک ساک دستی کشف کردند.

او گفت: با دستگیری متهم به هویت جلال طلیم‌خان‌ی پرونده به شعبه شامل بازرسی دادسرای عمومی و انقلاب قزوین ارجاع شد.بازپرسی سوابق مشخص شد، وی به اتهام حمل ۵۰۰ گرم کراک در استان همدان محکوم به حبس ابد شده و در زمان ارتکاب جرم به صورت رای ساز در خارج از زندان به سر می‌برده است که با صدور کفر خواست پرونده به شعبه دوم دادگاه انقلاب اسلامی قزوین ارسال شد که پرونده را در محضر دادست و کیلوگرمی کراک داخل یک ساک دستی کشف کردند.

شناسایی افراد مرتبط با گروگانگیری مرزبان

سرویس خبر: فرمانده مرزبانی کشور گفت: در ارتباط با شناسایی افسران دخیل در گروگانگیری پنج مرزبان کشورمان با اقدامات اطلاعاتی کرده‌های که انجام شده است به نتایج خوبی رسیدیم و تقریباً همه کسانی که مرتبط با موضوع هستند، با در این زمینه شششی داشته‌اند، شناسایی شده‌اند بصورت ویژه با همکاری سایر رده‌های اطلاعاتی در حال پیگیری موضوع هستیم.

سردار دولفقاری در باره با اقدامات دیپلماتیک انجام شده هم گفت: با رد زنی‌های انجام گرفته مشخص شد گروگانگیرها در نقطه صفر مرزی وارد خاک پاکستان شده‌اند که بدواعت از مرزبانان کشور مقابل، مراتب اعتراض کشورمان به آنان اعلام شد و از آنها خواستیم تا نسبت به تحویل رد تروریست‌ها در محل حاضر شوند و برای دستگیری تروریست‌ها تلاش کنند.

اما در ملاقات بعدی مرزبانان پاکستان به‌رمع وعده‌ای که داده بودند از تحویل رد مهاجمان خودداری کردند که این موضوع برای پیگیری‌های حقوقی به مقامات مسئول کشوری منعکس شد.

آگهی مناقصه عمومی

شماره تماس: ۰۳۶۱-۲۳۲۲۰۰۵

سازمان عمران و بهسازی شهر کاشان

سازمان عمران و بهسازی شهر کاشان

شماره تماس: ۰۳۶۱-۲۳۲۲۰۰۵

سازمان عمران و بهسازی شهر کاشان

آگهی مزایده مال غیر منقول (سند‌دمه) پرونده اجرایی ۹۲۰۰۰۳۴

میزان یک دانگ و هفتاد و دو هزار دانگ مشاع از شش دانگ ملک ثبتی ۲۲/۱۵۱ بخش یک شهرود و یک شهراد - قشادور - با این‌ها فردوسی – با این‌ها از مسجد افتخاری – فردوسی ۱۲۳ و قسمت چند منزل سوم که ذیل ثبت‌های ۱۱۹۲۴ و ۲۸۲ و ۲۷۹ و ۲۸۸ و ۸۷ و ۲۲۲ و ۲۲۳ و ۲۲۴ و ۲۲۵ و ۲۲۶ و ۲۲۷ و ۲۲۸ و ۲۲۹ و ۲۳۰ و ۲۳۱ و ۲۳۲ و ۲۳۳ و ۲۳۴ و ۲۳۵ و ۲۳۶ و ۲۳۷ و ۲۳۸ و ۲۳۹ و ۲۴۰ و ۲۴۱ و ۲۴۲ و ۲۴۳ و ۲۴۴ و ۲۴۵ و ۲۴۶ و ۲۴۷ و ۲۴۸ و ۲۴۹ و ۲۵۰ و ۲۵۱ و ۲۵۲ و ۲۵۳ و ۲۵۴ و ۲۵۵ و ۲۵۶ و ۲۵۷ و ۲۵۸ و ۲۵۹ و ۲۶۰ و ۲۶۱ و ۲۶۲ و ۲۶۳ و ۲۶۴ و ۲۶۵ و ۲۶۶ و ۲۶۷ و ۲۶۸ و ۲۶۹ و ۲۷۰ و ۲۷۱ و ۲۷۲ و ۲۷۳ و ۲۷۴ و ۲۷۵ و ۲۷۶ و ۲۷۷ و ۲۷۸ و ۲۷۹ و ۲۸۰ و ۲۸۱ و ۲۸۲ و ۲۸۳ و ۲۸۴ و ۲۸۵ و ۲۸۶ و ۲۸۷ و ۲۸۸ و ۲۸۹ و ۲۹۰ و ۲۹۱ و ۲۹۲ و ۲۹۳ و ۲۹۴ و ۲۹۵ و ۲۹۶ و ۲۹۷ و ۲۹۸ و ۲۹۹ و ۳۰۰ و ۳۰۱ و ۳۰۲ و ۳۰۳ و ۳۰۴ و ۳۰۵ و ۳۰۶ و ۳۰۷ و ۳۰۸ و ۳۰۹ و ۳۱۰ و ۳۱۱ و ۳۱۲ و ۳۱۳ و ۳۱۴ و ۳۱۵ و ۳۱۶ و ۳۱۷ و ۳۱۸ و ۳۱۹ و ۳۲۰ و ۳۲۱ و ۳۲۲ و ۳۲۳ و ۳۲۴ و ۳۲۵ و ۳۲۶ و ۳۲۷ و ۳۲۸ و ۳۲۹ و ۳۳۰ و ۳۳۱ و ۳۳۲ و ۳۳۳ و ۳۳۴ و ۳۳۵ و ۳۳۶ و ۳۳۷ و ۳۳۸ و ۳۳۹ و ۳۴۰ و ۳۴۱ و ۳۴۲ و ۳۴۳ و ۳۴۴ و ۳۴۵ و ۳۴۶ و ۳۴۷ و ۳۴۸ و ۳۴۹ و ۳۵۰ و ۳۵۱ و ۳۵۲ و ۳۵۳ و ۳۵۴ و ۳۵۵ و ۳۵۶ و ۳۵۷ و ۳۵۸ و ۳۵۹ و ۳۶۰ و ۳۶۱ و ۳۶۲ و ۳۶۳ و ۳۶۴ و ۳۶۵ و ۳۶۶ و ۳۶۷ و ۳۶۸ و ۳۶۹ و ۳۷۰ و ۳۷۱ و ۳۷۲ و ۳۷۳ و ۳۷۴ و ۳۷۵ و ۳۷۶ و ۳۷۷ و ۳۷۸ و ۳۷۹ و ۳۸۰ و ۳۸۱ و ۳۸۲ و ۳۸۳ و ۳۸۴ و ۳۸۵ و ۳۸۶ و ۳۸۷ و ۳۸۸ و ۳۸۹ و ۳۹۰ و ۳۹۱ و ۳۹۲ و ۳۹۳ و ۳۹۴ و ۳۹۵ و ۳۹۶ و ۳۹۷ و ۳۹۸ و ۳۹۹ و ۴۰۰ و ۴۰۱ و ۴۰۲ و ۴۰۳ و ۴۰۴ و ۴۰۵ و ۴۰۶ و ۴۰۷ و ۴۰۸ و ۴۰۹ و ۴۱۰ و ۴۱۱ و ۴۱۲ و ۴۱۳ و ۴۱۴ و ۴۱۵ و ۴۱۶ و ۴۱۷ و ۴۱۸ و ۴۱۹ و ۴۲۰ و ۴۲۱ و ۴۲۲ و ۴۲۳ و ۴۲۴ و ۴۲۵ و ۴۲۶ و ۴۲۷ و ۴۲۸ و ۴۲۹ و ۴۳۰ و ۴۳۱ و ۴۳۲ و ۴۳۳ و ۴۳۴ و ۴۳۵ و ۴۳۶ و ۴۳۷ و ۴۳۸ و ۴۳۹ و ۴۴۰ و ۴۴۱ و ۴۴۲ و ۴۴۳ و ۴۴۴ و ۴۴۵ و ۴۴۶ و ۴۴۷ و ۴۴۸ و ۴۴۹ و ۴۵۰ و ۴۵۱ و ۴۵۲ و ۴۵۳ و ۴۵۴ و ۴۵۵ و ۴۵۶ و ۴۵۷ و ۴۵۸ و ۴۵۹ و ۴۶۰ و ۴۶۱ و ۴۶۲ و ۴۶۳ و ۴۶۴ و ۴۶۵ و ۴۶۶ و ۴۶۷ و ۴۶۸ و ۴۶۹ و ۴۷۰ و ۴۷۱ و ۴۷۲ و ۴۷۳ و ۴۷۴ و ۴۷۵ و ۴۷۶ و ۴۷۷ و ۴۷۸ و ۴۷۹ و ۴۸۰ و ۴۸۱ و ۴۸۲ و ۴۸۳ و ۴۸۴ و ۴۸۵ و ۴۸۶ و ۴۸۷ و ۴۸۸ و ۴۸۹ و ۴۹۰ و ۴۹۱ و ۴۹۲ و ۴۹۳ و ۴۹۴ و ۴۹۵ و ۴۹۶ و ۴۹۷ و ۴۹۸ و ۴۹۹ و ۵۰۰ و ۵۰۱ و ۵۰۲ و ۵۰۳ و ۵۰۴ و ۵۰۵ و ۵۰۶ و ۵۰۷ و ۵۰۸ و ۵۰۹ و ۵۱۰ و ۵۱۱ و ۵۱۲ و ۵۱۳ و ۵۱۴ و ۵۱۵ و ۵۱۶ و ۵۱۷ و ۵۱۸ و ۵۱۹ و ۵۲۰ و ۵۲۱ و ۵۲۲ و ۵۲۳ و ۵۲۴ و ۵۲۵ و ۵۲۶ و ۵۲۷ و ۵۲۸ و ۵۲۹ و ۵۳۰ و ۵۳۱ و ۵۳۲ و ۵۳۳ و ۵۳۴ و ۵۳۵ و ۵۳۶ و ۵۳۷ و ۵۳۸ و ۵۳۹ و ۵۴۰ و ۵۴۱ و ۵۴۲ و ۵۴۳ و ۵۴۴ و ۵۴۵ و ۵۴۶ و ۵۴۷ و ۵۴۸ و ۵۴۹ و ۵۵۰ و ۵۵۱ و ۵۵۲ و ۵۵۳ و ۵۵۴ و ۵۵۵ و ۵۵۶ و ۵۵۷ و ۵۵۸ و ۵۵۹ و ۵۶۰ و ۵۶۱ و ۵۶۲ و ۵۶۳ و ۵۶۴ و ۵۶۵ و ۵۶۶ و ۵۶۷ و ۵۶۸ و ۵۶۹ و ۵۷۰ و ۵۷۱ و ۵۷۲ و ۵۷۳ و ۵۷۴ و ۵۷۵ و ۵۷۶ و ۵۷۷ و ۵۷۸ و ۵۷۹ و ۵۸۰ و ۵۸۱ و ۵۸۲ و ۵۸۳ و ۵۸۴ و ۵۸۵ و ۵۸۶ و ۵۸۷ و ۵۸۸ و ۵۸۹ و ۵۹۰ و ۵۹۱ و ۵۹۲ و ۵۹۳ و ۵۹۴ و ۵۹۵ و ۵۹۶ و ۵۹۷ و ۵۹۸ و ۵۹۹ و ۶۰۰ و ۶۰۱ و ۶۰۲ و ۶۰۳ و ۶۰۴ و ۶۰۵ و ۶۰۶ و ۶۰۷ و ۶۰۸ و ۶۰۹ و ۶۱۰ و ۶۱۱ و ۶۱۲ و ۶۱۳ و ۶۱۴ و ۶۱۵ و ۶۱۶ و ۶۱۷ و ۶۱۸ و ۶۱۹ و ۶۲۰ و ۶۲۱ و ۶۲۲ و ۶۲۳ و ۶۲۴ و ۶۲۵ و ۶۲۶ و ۶۲۷ و ۶۲۸ و ۶۲۹ و ۶۳۰ و ۶۳۱ و ۶۳۲ و ۶۳۳ و ۶۳۴ و ۶۳۵ و ۶۳۶ و ۶۳۷ و ۶۳۸ و ۶۳۹ و ۶۴۰ و ۶۴۱ و ۶۴۲ و ۶۴۳ و ۶۴۴ و ۶۴۵ و ۶۴۶ و ۶۴۷ و ۶۴۸ و ۶۴۹ و ۶۵۰ و ۶۵۱ و ۶۵۲ و ۶۵۳ و ۶۵۴ و ۶۵۵ و ۶۵۶ و ۶۵۷ و ۶۵۸ و ۶۵۹ و ۶۶۰ و ۶۶۱ و ۶۶۲ و ۶۶۳ و ۶۶۴ و ۶۶۵ و ۶۶۶ و ۶۶۷ و ۶۶۸ و ۶۶۹ و ۶۷۰ و ۶۷۱ و ۶۷۲ و ۶۷۳ و ۶۷۴ و ۶۷۵ و ۶۷۶ و ۶۷۷ و ۶۷۸ و ۶۷۹ و ۶۸۰ و ۶۸۱ و ۶۸۲ و ۶۸۳ و ۶۸۴ و ۶۸۵ و ۶۸۶ و ۶۸۷ و ۶۸۸ و ۶۸۹ و ۶۹۰ و ۶۹۱ و ۶۹۲ و ۶۹۳ و ۶۹۴ و ۶۹۵ و ۶۹۶ و ۶۹۷ و ۶۹۸ و ۶۹۹ و ۷۰۰ و ۷۰۱ و ۷۰۲ و ۷۰۳ و ۷۰۴ و ۷۰۵ و ۷۰۶ و ۷۰۷ و ۷۰۸ و ۷۰۹ و ۷۱۰ و ۷۱۱ و ۷۱۲ و ۷۱۳ و ۷۱۴ و ۷۱۵ و ۷۱۶ و ۷۱۷ و ۷۱۸ و ۷۱۹ و ۷۲۰ و ۷۲۱ و ۷۲۲ و ۷۲۳ و ۷۲۴ و ۷۲۵ و ۷۲۶ و ۷۲۷ و ۷۲۸ و ۷۲۹ و ۷۳۰ و ۷۳۱ و ۷۳۲ و ۷۳۳ و ۷۳۴ و ۷۳۵ و ۷۳۶ و ۷۳۷ و ۷۳۸ و ۷۳۹ و ۷۴۰ و ۷۴۱ و ۷۴۲ و ۷۴۳ و ۷۴۴ و ۷۴۵ و ۷۴۶ و ۷۴۷ و ۷۴۸ و ۷۴۹ و ۷۵۰ و ۷۵۱ و ۷۵۲ و ۷۵۳ و ۷۵۴ و ۷۵۵ و ۷۵۶ و ۷۵۷ و ۷۵۸ و ۷۵۹ و ۷۶۰ و ۷۶۱ و ۷۶۲ و ۷۶۳ و ۷۶۴ و ۷۶۵ و ۷۶۶ و ۷۶۷ و ۷۶۸ و ۷۶۹ و ۷۷۰ و ۷۷۱ و ۷۷۲ و ۷۷۳ و ۷۷۴ و ۷۷۵ و ۷۷۶ و ۷۷۷ و ۷۷۸ و ۷۷۹ و ۷۸۰ و ۷۸۱ و ۷۸۲ و ۷۸۳ و ۷۸۴ و ۷۸۵ و ۷۸۶ و ۷۸۷ و ۷۸۸ و ۷۸۹ و ۷۹۰ و ۷۹۱ و ۷۹۲ و ۷۹۳ و ۷۹۴ و ۷۹۵ و ۷۹۶ و ۷۹۷ و ۷۹۸ و ۷۹۹ و ۸۰۰ و ۸۰۱ و ۸۰۲ و ۸۰۳ و ۸۰۴ و ۸۰۵ و ۸۰۶ و ۸۰۷ و ۸۰۸ و ۸۰۹ و ۸۱۰ و ۸۱۱ و ۸۱۲ و ۸۱۳ و ۸۱۴ و ۸۱۵ و ۸۱۶ و ۸۱۷ و ۸۱۸ و ۸۱۹ و ۸۲۰ و ۸۲۱ و ۸۲۲ و ۸۲۳ و ۸۲۴ و ۸۲۵ و ۸۲۶ و ۸۲۷ و ۸۲۸ و ۸۲۹ و ۸۳۰ و ۸۳۱ و ۸۳۲ و ۸۳۳ و ۸۳۴ و ۸۳۵ و ۸۳۶ و ۸۳۷ و ۸۳۸ و ۸۳۹ و ۸۴۰ و ۸۴۱ و ۸۴۲ و ۸۴۳ و ۸۴۴ و ۸۴۵ و ۸۴۶ و ۸۴۷ و ۸۴۸ و ۸۴۹ و ۸۵۰ و ۸۵۱ و ۸۵۲ و ۸۵۳ و ۸۵۴ و ۸۵۵ و ۸۵۶ و ۸۵۷ و ۸۵۸ و ۸۵۹ و ۸۶۰ و ۸۶۱ و ۸۶۲ و ۸۶۳ و ۸۶۴ و ۸۶۵ و ۸۶۶ و ۸۶۷ و ۸۶۸ و ۸۶۹ و ۸۷۰ و ۸۷۱ و ۸۷۲ و ۸۷۳ و ۸۷۴ و ۸۷۵ و ۸۷۶ و ۸۷۷ و ۸۷۸ و ۸۷۹ و ۸۸۰ و ۸۸۱ و ۸۸۲ و ۸۸۳ و ۸۸۴ و ۸۸۵ و ۸۸۶ و ۸۸۷ و ۸۸۸ و ۸۸۹ و ۸۹۰ و ۸۹۱ و ۸۹۲ و ۸۹۳ و ۸۹۴ و ۸۹۵ و ۸۹۶ و ۸۹۷ و ۸۹۸ و ۸۹۹ و ۹۰۰ و ۹۰۱ و ۹۰۲ و ۹۰۳ و ۹۰۴ و ۹۰۵ و ۹۰۶ و ۹۰۷ و ۹۰۸ و ۹۰۹ و ۹۱۰ و ۹۱۱ و ۹۱۲ و ۹۱۳ و ۹۱۴ و ۹۱۵ و ۹۱۶ و ۹۱۷ و ۹۱۸ و ۹۱۹ و ۹۲۰ و ۹۲۱ و ۹۲۲ و ۹۲۳ و ۹۲۴ و ۹۲۵ و ۹۲۶ و ۹۲۷ و ۹۲۸ و ۹۲۹ و ۹۳۰ و ۹۳۱ و ۹۳۲ و ۹

توحیم

بزرگداشت

باعرض تسلیت و تعزیت به خانواده‌های محترم و عزادار دوست ارجمندمان جناب آقای مهندس مهدی عربی و آقایان مهندسین لایق میرحسینی به آگاهی دوستان و همشهریان گرامی می‌رساند مراسم بزرگداشت زنده یاد جناب آقای سیدعلی لایق میرحسینی فرهنگی خدمتگزار و فرهیخته آموزش و پرورش استان کرمان در روز پنجشنبه ۱۳۸۱/۱۲/۱۹ ساعت ۱۳/۳۰ لغایت ۱۶در مسجدال ضارع) به نشانی خیابان عشقیار میدان نیلوفر برگزار می‌باشد. حضور سروران گرامی موجب امتنان و شادی روان آن فقید سعید و تسلی خاطر بازماندگان خواهدبود.

از طرف انجمن دوستان سیرجانی جلال صفارزاده

بازگشت همه بسوی اوست

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت مادری مهربان حاجیه خانم بهتر ریاحی را به اطلاع بستگان و دوستان می‌رساند. به همین مناسبت مجلس ختم آن مرحومه روزجمعه مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۹ساعت ۱۶الی ۱۷/۳۰در مسجد امام صادق (ع) واقع در خیابان ستارخان بین فلکه اول و دوم صادقیه با حضور حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید طه مرقاتی برگزار می گردد.

خانواده‌های: ریاحی -ریاضی -صادقی -امامی خوئی -آل یعقوب -اناری -مصصامی و سایر آشنایان و وابستگان

با اندوه فراوان از درگذشت همکار بزرگوارمان و پزشک عالیقدر جناب آقای دکتر هادی روزبه ضمن عرض تسلیت به خانواده محترم ایشان، گروه پزشکی و کارکنان بیمارستان آراد، شادی روح آن مرحوم و صبر و شکیبائی برای بازماندگان را از خداوند متعال مسئلت می نمایم.

مجلس یادبود آن روانشادروز جمعه ۱۳۸۲/۱۲/۱۹ساعت ۱۰ الی ۱۱/۳۰ در مسجد حضرت ولیعصر(عج) (خیابان وزراء (خالد اسلامبولی) جنب پارک ساعی) برگزار می گردد.

حضور شما سروران گرامی موجب شادی روح آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.

«هیئت مدیره بیمارستان آراد»

انالله و انا الیه راجعون

باکمال تأسف درگذشت شادروان حاج احمد حاجی احمدی (بزرگ خاندان) را به آگاهی اقوام و همشهریان عزیز می‌رساند.

مجلس یادبود آن روانشاد از ساعت ۳الی ۴/۳۰ بعدازظهر روز پنجشنبه ۱۳۸۱/۱۲/۱۹در مسجدنور شبسترپها واقع در میدان فاطمی (جهاد) اول خیابان یکم برگزار می‌شود.

حضور سروران گرامی در این مجلس باعث شادی روح آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.

خانواده‌های: حاجی احمدی -ابوالقاسم‌زاده و سایر بستگان سببی و نسبی

بازگشت همه بسوی خداست

باکمال تألم و تأثر درگذشت دوست عزیز و بزرگوارمان قاضی عالی مرتبه دادگستری شادروان احمد ناظمی را به اطلاع دوستان و همکاران می‌رسانیم و به خانواده محترم ناظمی تسلیت عرض می‌کنیم. مجلس ختم آن مرحوم مغفوز از ساعت ۱۶ تا ۱۷/۳۰ روز پنج‌شنبه اول اسفندماه ۱۳۹۲در مسجدجامع شهرک غرب برگزار می‌گردد.

کریم معتمدی -دکتر مصطفی پایدار -دکتر خسرو گیتی -کشاورزیان -دکتر حمید جلیلی -حسین مرتضی -شهسواری‌ن پرفسور حسن امین -محمود مصصامی -مهاجر -عبدالله فرشاد -احمد مهر علی -ستار آل بویه -رضا سجادی -امان‌الله ناصری مقدم -اکبر طباطبائی -مهدی امیر سرداری -مسعود هدایت

هوالباقی

الی ۱۱/۳۰در مسجداالنبی (ص) واقع درامیرآباد شمالی منعقد می‌باشد. حضور همه سروران باعث شادی روح آنرحوم و تسلی خاطر بازماندگان خواهد شد. گروه پزشکان جراحی مغز و اعصاب (اساتید، فلو شپ، دستیاران) و پرسنل بخش جراحی مغز و اعصاب دانشگاه علوم پزشکی ایران

بازگشت همه به سوی اوست

با نهایت تأسف و تألم درگذشت مادرمان، روانشاد حوامو تقی (همسر مرحوم حاج حسین روح‌الله‌زاده) را به اطلاع بستگان، دوستان و همشهریان محترم می‌رسانیم. مجلس یادبود آن شادروان روز جمعه ۱۳۹۲/۱۲/۲ از ساعت ۱۶ الی ۱۷/۳۰ در مسجدالنبی (ص) انتهای خیابان کارگر شمالی برگزار می‌گردد.

پسران: علی اکبر و محمدباقر روح‌الله‌زاده دختران: فریده، پروش، آفاق و مهوش روح‌الله‌زاده و خانواده‌های: موثقی، روح‌الله‌زاده، مهپور، خان‌مصدق، اردم، شیخ قاسمی، شایسته‌مهر، باقری، محمدحسینی، قرانی، شمعی، مقدم، کیانیان، یحوی و سایر منسوبین

بازگشت همه به سوی خداست

با نهایت تأثر و تأسف درگذشت مادر بزرگ عزیزمان خانم حوامو تقی را به اطلاع دوستان و آشنایان می‌رسانیم مراسم ترحیم آن مرحومه روز جمعه ۱۳۹۲/۱۲/۲ از ساعت ۱۶ الی ۱۷/۳۰ در مسجدالنبی (ص) انتهای خیابان کارگر شمالی برگزار می‌گردد.

نوه‌ها: کتابون و علیرضا مهپور، پریسا، پارسا و امیر پاشا اردم، آرش، آبتین و سارا روح‌الله‌زاده، کاوه و کیوان فلاحی، سارا و آرتین روح‌الله‌زاده و تنها نتیجه: نیما مصلحی جنابیان

یادبود

یادبود آنچه در مدت هجر تو کشیدم هیبات در یکی نامه محال است که تحریر کنم

سه سال از کوچ همسر و پدر گریمان شادروان تیمسار سرتیپ کاظم محبی به سرای ابدی گذشت. سالهای سرشار از حسرت زیستن و آموختن در جوار بزرگمردی فرزانه و نیک سیریت که زندگی خویش را سراسر صرف خدمت به مردم نمود و در این راه به شرافت، درستکاری، نوع‌پروری و میهن‌دوستی شهره گشت.

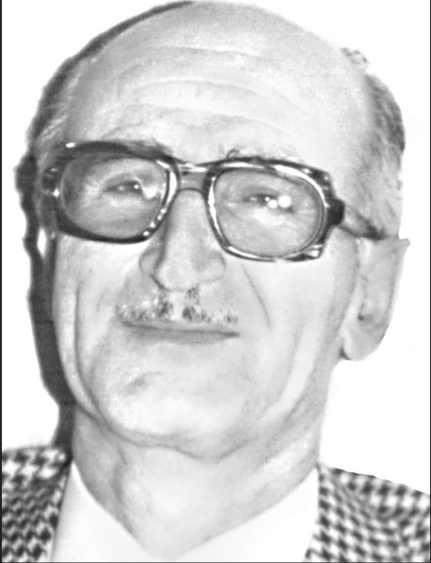
یاد و خاطره‌اش گرامی باد.

فرخنده پی‌درو دیان

فرزندان: دکتر اسماعیل محبی و دکتر بهرام محبی

هرگز دمی ز یاد تو غافل نمانده‌ایم

یا گفته‌ایم نام تو را یا که شنیده‌ایم

در هفتمین سالگرد سفر جاودانهٔ شادروان دکتر محمدهادی شفیعیها، نام و یاد او را چون دیگر روزها گرامی می‌داریم.

آموخته‌های معنوی و علمی او همواره راهگشای ماست.

خانواده‌های شفیعیها-منصوری تهرانی مقدم اسفندماه ۱۳۹۲

آگهی تغییرات شرکت توسعه انرژی دماوند سهامی خاص

به شماره ثبت ۴۳۶۰۲۵ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۵۶۰۶۹ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۰۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
اعضاء هیئت مدیره برای مدت دو سال به قرار ذیل انتخاب گردیدند:
آقای جواد فتونی به شماره ملی ۰۹۰۱۱۷۷۹۴۶ و خانم آسیه نظری به شماره ملی ۰۲۰۲۰۱۰۸۴۴ و آقای مجتبی صمیمی به شماره ملی ۰۹۰۱۱۷۹۲۰۵ - روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین شد.
آقای عبدالعظیم عالم به شماره ملی ۰۲۰۳۱۸۴۸۱۳۵ به عنوان بازرس علی‌البدل، آقای عبدالجلیل عالم به شماره ملی ۰۲۰۳۰۳۲۷۶۷۰ به عنوان بازرس اصلی برای یک سال مالی انتخاب گردیدند.
ترانزانه و حساب سود وزیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۱ به تصویب رسید.
روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین گردید.
ترانزانه و حساب سود وزیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۱ به تصویب رسید.

آگهی ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

شماره ثبت ۳۸۰۵۸۸۹۱۸/م‌الف سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

آگهی تغییرات شرکت توسعه فرآیند صنعت دماوند و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۳۱۸۲۰۸

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۰۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
آقای جواد فتونی به شماره ملی ۰۹۰۱۱۷۷۹۴۶ به عنوان بازرس اصلی و آقای رضا سرکارگری به شماره ملی ۰۰۵۸۰۵۴۸۵۵ به عنوان بازرس علی‌البدل برای یک سال مالی انتخاب گردیدند.
ترانزانه و حساب سود وزیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۱ به تصویب رسید.
روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین شد.
اعضاء هیئت مدیره به قرار ذیل به مدت ۲ سال انتخاب گردیدند:
آقای مجتبی صمیمی به شماره ملی ۰۹۰۱۱۷۹۲۰۵ و خانم زهرا فرج زاده دوبین به شماره ملی ۰۲۰۳۰۳۲۷۶۷۰ و آقای عبدالجلیل عالم به شماره ملی ۰۲۰۳۰۳۲۷۶۷۰ به سمت نایب رئیس هیئت مدیره تعیین گردید.
مجتبی صمیمی کد ملی ۰۹۰۱۱۷۹۲۰۵ به سمت رئیس هیئت مدیره عبدالجلیل عالم کد ملی ۰۲۰۳۰۳۲۷۶۷۰ به سمت نایب رئیس هیئت مدیره زهرا فرج زاده کد ملی ۰۸۲۹۲۷۵۲۳۶ به سمت عضو هیئت مدیره و مدیرعامل برای مدت ۲ سال انتخاب گردیدند.

آگهی ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

شماره ثبت ۳۸۰۵۸۵/م‌الف سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۰۸ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
۱- آقای جواد فتونی به شماره ملی ۰۹۰۱۱۷۷۹۴۶ به عنوان باازرس اصلی، خانم زهرا فرج زاده به شماره ملی ۰۸۲۹۲۷۵۲۳۶ به عنوان بازرس علی‌البدل برای مدت یک سال انتخاب گردیدند.
۲- اعضاء هیئت مدیره به مدت ۲ سال به قرار ذیل انتخاب گردیدند:
آقای مجتبی صمیمی به شماره ملی ۰۹۰۱۱۷۹۲۰۵ رئیس هیئت مدیره و آقای عبدالجلیل عالم به شماره ملی ۰۲۰۳۰۳۲۷۶۷۰ نایب رئیس هیئت مدیره آقای رضا امامی سرکارزی به شماره ملی ۰۰۵۸۰۵۴۸۵۵ مدیرعامل و عضو هیئت مدیره.
۳- روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین شد.

آگهی ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

مرحوم حاج سیدحسن سیدین بروجنی مرحومه عذرا بیگم صالح پور بروجنی

دوم اسفندماه هشتمین سالگرد پدرمان حاج سیدحسن سیدین بروجنی بازنشسته مجلس شورای اسلامی و مادرمان مرحومه عذرا بیگم صالح پور بروجنی را گرامی می‌داریم. روح و روانشان شاد.

یگانه پسر داغدار: حاج سیداحمد سیدین بروجنی و دختران داغدار.

پدرجان

بی تو از سوز عشق با که نایلم بی تو در مسان در داز که جوئیم بی تو رسم محبت از که آموزش همسر: فرخنده پی‌درو دیان
به کدامین بهار بشارت دهیم دومین سالگرد عروج آسمانی جناب سرهنگ مسعود فرزادمنش (خبازی) را گرامی می‌داریم.

همکار گرامی

جناب آقای دکتر حسین فهیمی با نهایت تأسف و تأثر درگذشت مرحومه مغفوره پربناز فهیمی را به جنابعالی و خانواده محترمتان تسلیت عرض می‌نماییم. از خداوند منان علو درجات برای آن مرحومه و صبر و شکیبایی برای بازماندگان خواهانیم.
دکتر مر سده طهماسبی -دکتر وحیده حسینی -دکتر معصومه کاظمیان -دکتر فروغ آقارخ و کلیه پرسنل اطاق عمل بیمارستان ایرانشهر

همکار گرامی

جناب آقای دکتر عبدالرضا شجاعی باکمال تأسف مصیبت وارده، درگذشت دکتر هادی روزبه را به جنابعالی و بازماندگان تسلیت عرض نموده و خود را در غم شما شریک می‌دانیم.
دکتر مر سده طهماسبی -دکتر وحیده حسینی -دکتر معصومه کاظمیان -دکتر فروغ آقارخ و کلیه پرسنل اطاق عمل بیمارستان ایرانشهر

آگهی تغییرات شرکت تک آوران شرق سهامی خاص به شماره ثبت ۲۴۱۰۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۸۱۸۵۶۳ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۰۳ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
آقای حسین صبوری اصل یا کد ملی ۰۰۵۶۹۲۰۸۸۱ به نمایندگی از شرکت پویا ارزش دماوند به شناسه ملی ۰۱۰۳۲۰۸۲۴۷۰۷ به سمت رئیس هیئت مدیره، آقای محمدرضا ساروقی با کد ملی ۰۰۶۶۱۰۱۱۵۸۱ به نمایندگی از شرکت ایده‌گستر دوراندیش به شناسه ملی ۰۱۰۲۲۰۶۲۸۶۴۱ به سمت مدیرعامل و نایب رئیس هیئت مدیره و آقای سید نعمت اله حسینی اصیل یا کد ملی ۰۹۳۹۷۳۵۶۷۹ به نمایندگی از شرکت مهرآفرینان دوران به شناسه ملی ۰۱۰۳۲۰۶۲۸۶۶۸ به شرکت مدیرعامل و نایب رئیس هیئت مدیره به سمت عضو هیئت مدیره، کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهدآور از جمله چک و سفته و برات اضا مدیرعامل و یکی از اعضای هیئت مدیره همراه با مهر شرکت و در غیاب مدیرعامل با امضای دو نفر از اعضای هیئت مدیره همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد همچنین مکاتبات عادی با امضای مدیرعامل و مهر شرکت دارای اعتبار خواهد بود.

آگهی ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور شماره ثبت ۲۰۲۵۸۱۰۲/م‌الف سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

آگهی تغییرات شرکت به پخش فارس شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۴۴۲۰۲۷ و شناسه ملی ۱۰۵۳۰۳۶۶۸۹۲

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۳۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
مؤسسه حسابرسی آبان حساب با ش م ۰۵۲۹۴۹۵ و ۱۰۱۰۵۲۹۴۹۵ به عنوان بازرس اصلی و آقای حمید حسینیان با ش ۰۴۷۱۷۲۵۱۱ و ۰۴۷۱۷۲۵۱۱ به عنوان بازرس علی‌البدل برای سسال مالی منتهی به ۱۳۹۱ انتخاب شدند.
روزنامه کثیر الانتشار اطلاعات جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین گردید.
ترانزانه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۰/۹/۱۹ به تصویب رسید.

آگهی ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

شماره ثبت ۲۰۲۵۸۸۵۲۸/م‌الف سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

آگهی تغییرات مؤسسه رسانه‌های تصویری و شناسه ملی ۱۰۱۰۰۳۲۳۱۸۸۴

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۲۵ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
آقای سید امیر علمایی به شماره ملی ۰۰۵۱۱۱۵۵۸۱ به عنوان بازرس اصلی و آقای عزت ... مرادی به شماره ملی ۰۳۲۵۳۰۴۹۶۸۱ به سمت بازرس علی‌البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند.
روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین شد.

آگهی ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

شماره ثبت ۳۱۳۳۴۳۳ و شناسه ملی ۱۰۱۰۳۵۱۴۵۵۱

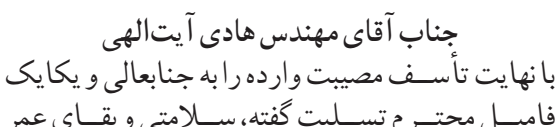
به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۰۹ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
آقای سعید روفی نژاد به سمت رئیس هیئت مدیره(به شماره ملی ۰۳۵۰۳۴۵۹۲۱) خانم آنتیا دارابی به سمت نائب رئیس هیئت مدیره(به شماره ملی ۰۳۲۵۷۵۸۱۹۳۹) آقای فرید معتمدی به سمت مدیرعامل و عضو هیئت مدیره(به شماره ملی ۰۳۲۵۶۴۴۲۷۰) برای بقیه مدت تصدی هیئت مدیره انتخاب گردیدند.
کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهد آور شرکت از قبیل سفته بروات قراردادهای و کلیه عقود اسلامی و کلیه اوراق عادی و اداری امضا مدیرعامل مفردا همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد.

آگهی ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

چهارشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۲ - ۱۹ ربیع الثانی ۱۴۳۵ - ۱۹ فوریه ۲۰۱۴ - شماره ۲۵۸۱۴

با سفارش اسندت تسلیت به جای تاج گل، از بیماران مبتلا به سرطان تحت حمایت موسسه خیریه بهنام دهش پور حمایت نمایید.
برای کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.behnamcharity.org.ir مراجعه نموده و یا جهت سفارش با شماره تلفن ۲۲۷۱۸۰۸۳ (داخلی ۲) تماس حاصل فرمایید.

خانواده معظم آیت‌اللهی خانواده معظم سناجو مصیبت وارده را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده و بقای عمر خاندان محترم و آموزش روح آن بانوی فرهیخته را از خداوند منان مسئلت دارم.

کیکاوس سوری

جناب آقای مهندس هادی آیت‌اللهی با نهایت تأسف مصیبت وارده را به جنابعالی و یکایک فامیل محترم تسلیت گفته، سلامتی و بقای عمر بازماندگان را آرزو داریم.
مدیرعامل، هیئت مدیره، مهندسین و کارکنان شرکت ناورود

با یک دنیا غم، درگذشت دوست و همکار گرانقدر و وارسته‌ام شادروان دکتر هادی روزبه جراح برجسته و استاد جراحی اعصاب را خدمت خاندان گرامی آن جراح شریف و بیماران و ارادتمندان ایشان و جامعه پزشکی تسلیت عرض می‌نمایم.

دکتر سید ابوالقاسم رئیس سادات

بازگشت همه بسوی اوست

استاد پیشکسوت روانپزشکی و اعصاب دکتر قاسم بهزادی رئیس اسبق انجمن علمی روانپزشکان ایران به جاودانگی پیوست. این مصیبت بزرگ را به خانواده عزیز و همکاران و شاگردان آن استاد بزرگ تسلیت می‌گوئیم.

دکتر میرسپاسی رئیس انجمن علمی روان‌پزشکان ایران

آگهی تغییرات شرکت توسعه اقتصاد دماوند سهامی خاص به شماره ثبت ۲۸۲۶۳۷ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۲۲۶۶۷۱

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۰۵ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
ترانزانه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۱/۱۲/۳۰ به تصویب رسید.
روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین شد.
اعضاء هیئت مدیره به مدت ۲ سال به قرار ذیل انتخاب گردیدند:
آقای مجتبی صمیمی به شماره ملی ۰۹۰۱۱۷۹۲۰۵ و ۰۹۰۱۱۷۹۲۰۵ به سمت رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل و آقای عبدالجلیل عالم به شماره ملی ۰۲۰۳۰۳۲۷۶۷۰ به سمت نائب رئیس هیئت مدیره و خانم زهرا فرج زاده دوبین به شماره ملی ۰۸۲۹۲۷۵۲۳۶ به سمت عضو هیئت مدیره آقای جواد فتونی به شماره ملی ۰۹۰۱۱۷۷۹۴۶ به عنوان بازرس اصلی آقای رضا امامی سرکارزی به شماره ملی ۰۰۵۸۰۵۴۸۵۵ به عنوان بازرس علی‌البدل برای یک سال مالی انتخاب گردیدند.

آگهی ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

شماره ثبت ۲۰۲۵۷۷۳۵۹/م‌الف سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

آگهی تغییرات شرکت روجا تجارت آذرستان سهامی خاص به شماره ثبت ۳۹۰۵۱۰ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۴۱۳۸۷۵ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۰۳ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
آقای محمد علی سلطانشاهی به شماره ملی ۰۰۸ - ۰۱۰۶۱۶ - به سمت بازرس اصلی آقای حسین حقی به شماره ملی ۰۱۸۱ - ۹۲۲ - ۹۷۶ - به سمت بازرس علی‌البدل برای مدت یکسال مالی انتخاب گردیدند.
ترانزانه و صورت سود و زیان سال مالی ۱۳۹۱ مورد تصویب قرار گرفت.
روزنامه اطلاعات جهت نشر آگهی‌های شرکت انتخاب گردید.

آگهی ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

آگهی تغییرات شرکت روجا تجارت آذرستان سهامی خاص به شماره ثبت ۳۹۰۵۱۰ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۴۱۳۸۷۵

به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۰۵ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
آقای فرزاد برقی به شماره ملی ۱ - ۰۱۰۶۲۰ - ۰۰۸ برای بقیه مدت تصدی به سمت مدیرعامل انتخاب گردید.
کلیه اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور شرکت با امضاء مشترک مدیرعامل و یک نفر از اعضاء هیئت مدیره همراه با مهر شرکت معتبر و نافذ می‌باشد.

آگهی ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

شورای امنیت حمله به اتوبوس

گردشگران در مصر را محکوم کرد

سرویس خارجی:شورای امنیت سازمان ملل متحد ضمن محکوم کردن حمله‌ای که اخیرا یک اتوبوس حامل گردشگران را در سینای مصر هدف قرار داد، خواستار محاکمه عاملان این حمله شد.شورای امنیت سازمان ملل متحد با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که اعضای این شورا این حمله تروریستی را قویا محکوم می‌کنند.شورای امنیت همچنین به ابراز همدردی با خانواده‌های قربانیان پرداخت و تأکید کرد که تروریسم در هر شکل و صورتی تهدیدی جدی علیه صلح و ثبات بین‌المللی به شمار می‌رود.بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل متحد نیز پیش از این به محکوم کردن این حمله پرداخت.

خبر دیگر اینکه،روزنامه مصریون به نقل از یکی از اعضای جنبش نمرد تأکید کرد که در این جنبش دست از حمایت از السیسی برداشته است. این در حالی است که،نامزد احتمالی انتخابات ریاست جمهوری مصر تأکید کرد که اگر در انتخابات ریاست جمهوری مصر پیروز شود مسئولیت وزارت دفاع مصر را به السیسی محول خواهد کرد.وی همچنین بار دیگر تأکید کرد که برای مردم و ارتش مصر بهتر است که السیسی در وزارت دفاع باقی بماند.

وزارت دفاع باقی بماند.

شاید شاه و به اشتباه‌اش معترف است. در چنین شورش ایطی، جیمی کارتر، رئیس جمهور اسبق آمریکا با اشاره به سیر کوب معترضان مصری و باداشت شهرودندان و روزنامه‌نگاران توسط نیروهای امنیتی این کشور گفت: مصر مجددا به حکومت نظامی بازگشته است.

میانجگری میشل عون بین سیدحسن نصرالله و سعد حریری

سرویس خارجی- رئیس فرانسوین «تغییر و اصلاح» در زمان هیستند، آزاد کند:افزود: رفیی نمی تواند اینکار را بکند.شکم خود را بیا یکار یا بکند زیرا زندانیان در اختیار دستگاه قضایی هستند که تصمیم گیرنده است.

وی در پاسخ به این سوال که

آیا موافقت او با تصدی وزارت

دادگستری از سوی رفیی باعث تراحتی حزب الله شده است، گفت: من در جریان تقسیم وزارتخانه ها در بین وزرا حاضر نبودم، اختلافی در این موضوع بین حزب الله و جریان

استقلال وجود دارد و ما نمی توانیم ر ا برای تشکیل دولت از طریق رد و بدل کردن پست ها مطرح کردیم؛ بدون اینکه در جزئیات دخالت کنیم و این امر حاصل شد.

عون در تشریح نگرانی از وزیر شدن نهاد مشاور و اشراف رفیی و اعطای وزارتخانه های کشور و دادگستری به آنها بویژه به خاطر امکان اعطای تسهیلات به تروریست ها و تکیفی ها از سوی این دو وزارتخانه گفت:

این موضوع مربوط به دستگاه قضایی و دولت است که یک ساد و وزیر اختیاراتی در این زمینه ندارند و وزیر دادگستری اختیار عفو زندانیان یا آزاد کردن آنها را ندارد و وزیر کشور نیز اختیار بازداشت تروریست ها را ندارد نه آزاد کردن آنها.

گفتی است دولت لبنان به

ریاست تمام سلام بعد از کش و قوس های چندین ماهه برای احزاب و جریان های سیاسی این کشور سرانجام چند روز پیش تشکیل و معرفی شد.

نخست وزیر بحرین: سازمان ملل برای ما اهمیتی ندارد

سرویس خارجی:خليفة بن سلمان نخست وزیر بحرین تأکید کرد:سازمان ملل از دیدگاه خارج شده است و این سازمان برای ما اهمیتی ندارد.

نارای فروش کاز اشک آور به ما خوداری کرد، مدعی شد، واشنگتن به مالکی کردها هم اوپامیس تا باین به الاپار حمله کند.

با کی مون دبیر کل سازمان ملل پیش از این از رژیم بحرین خواسته بود که در مواجهه با اعتراضات مسالمت آمیز در این کشور به تعهدات بین المللی خود در قبال حقوق بشر احترام بگذارد.

«کویت مفتی کویتی هشاراد گروه موسوم به دولت اسلامی در عراق و شام (داعش) برای حمله به کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس برنامه ریزی می کند.

شافای العجمی، مفتی کویتی در گفتگو با روزنامه الرای این کشور گفت:نگرانی درباره نقشه های جهنی و حملات انتحاری دانش به پیوسته محدود و شامل تمامی کشورهای حاشیه خلیج فارس می شود.

ظریف: می‌خواهیم مذاکرات هسته‌ای با حسن نیت به نتیجه برسد

بقیه از صفحه ۲
وی در پاسخ به سئوالی در این باره که نکات کلیدی دستبایی به توافق جامع چیست، گفت:هدف ما این است که برای همیشه اطمینان حاصل کنیم برنامه هسته‌ای ایران صلح آمیز است و چارچوب دستبایی به این اطمینان هم توافق ژنو خواهد بود.

مایکل مامان داده داد: کشور با نیت خوب برای مذاکرات آمده اند و عزم راسخ دارند تا به پشرف دست یابند و خود را نیز قریب نمی دهند زیرا همه می دانیم کار سختی در پیش داریم.

نایب الدین دور مذاکرات انتظار دستبایی به توافق داشته باشیم. سخنگوی استون در پاسخ به سئوالی درباره یبانات رهبر معظم انقلاب در مورد بدبینی مردم ایران به آمریکا نتیجه مذاکرات هسته‌ای گفت:ما این صحبت ها را اشتباه و ماموریت خاتم اشتون این است که همه کوشش های خود را انجام دهد تا مذاکرات را با هدف موفقیت آمیز بودن مذاکرات به پیش ببرد.

سخنگوی استون تأکید کرد: ایران باید به صورت تأیید شده‌ای به جامعه بین المللی ثابت کند که برنامه هسته ای این کشور صرفا صلح آمیزاست و اگر این اتفاق بیفتد، باید با ایران مانند هر کشوری که قرار دان یی، پی را امضا کرده است، رفتار کرد و این تواند دلیل نهایی مذاکرات باشد که البته راه طولانی برای آن در پیش داریم.

خبردیگراین که اریک کانتور رهبر اکثریت جمهوریخواهان در مجلس نمایندگان سیاست های اوپاما در باره ایران وسوریه را حرف های توخالی خواند و گفت: این گونه سیاست های بدون پشتوانه قاطعیت وبرتری آمریکا را در جهان به خطر می اندازد.

نمایندگان سیاست های افکار استراتژی مشخص توصیف کرد و اظهار داشت: سیاست خارجی آمریکا را در حقیقت حرف های توخالی و خط قرمز هایی بدون پشتوانه ادعا می کند. وی را انتقاد از توقافنامه هسته‌ای ژنو یادآور شد که در توقافنامه به ایران اجازه داده است که همچنان به غنی سازی اورنیم ادامه دهد.

بنامین نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونیستی هم اعلام کرد: فقط ایران از مذاکرات هسته ای خود با کشور های بزرگ سود برده اند . وی در پی لغو بخشی از نتانیاهو در بیانیه ای که دفتی ری مشترک افزد: او در تاین لحظه تنها

کشوری که از این مذاکرات سود برده ایران است و ایرانی ها چیزی (امتیازی) ندرده اند ولی چیزهای زیادی به دست آورده اند . وی در پی لغو بخشی از اقدام های اعمال شده علیه ایران، بارها آمریکا و جامعه جهانی را مورد حمله قرار داده است .

صاحب امتیاز: شرکت ابر نیچاپ وابسته اطلاعات

مدیر مسئول: سیدمحمدوعالی

سرمدبیر: علیرضاخان

نشانی: تهران- بلوار میرداماد - خیابان نفت جنوبی- ساختمان

اطلاعات - کد پستی ۱۵۳۹۵۳۱۱(تهران)

پست تصویری تحریریه ۰۲۲۲۵۸۰۲۲

تلفن: ۲۹۹۹۹

تلفن آگهی ها ۰۲۱ ۲۲۲۵۸۰۱۹

نمایش پذیرش آگهی ها ۰۱۸-۱۴-۲۲۲۵۸

نشانی اینترنتی: http://www.ettelaat.com

پست الکترونیکی: ettelaat@ettelaat.com

اطلاعات

◄ سال هشتاد و هشتم ►

چهارشنبه ۲۰ بهمن ۱۳۹۲

۱۹ ربیع الثانی ۱۳۳۵-۱۹ فوریه ۲۰۱۴

ظاهر شریعی	۱۲ و ۱۸ دقیقه
غروب آفتاب	۵۰ و ۱۷ دقیقه
انام مغرب	۸ و ۵۰ دقیقه
نیم شب شریعی (پایان وقت ادای نماز شما)	۲۳ و ۳۶ دقیقه
افان صبح (فرده)	۵ و ۲۲ دقیقه
طلوع آفتاب (فرده)	۶ و ۴۶ دقیقه

برعکس این کاملاً احمقانه است و زمانی باتری می‌شود که شما جلوسیدن کم‌های اسان‌دوستانه را به مراکز درمانی بگیرید.

هاوکیگ با بیان اینکه آنچه در سوره رخ می‌دهد یک عمل شنيع است که جهان باي تفاوتی در دور نگاه کر آن است، افزود: جنگ سوره احملاً نمی‌تواند نشان‌دهنده پایان‌بشريت باشد اما مری عدالتی که رخ می‌دهد، جزئی از نمای کلی چیزی است که ما را بصورت یک شاکله نگه داشته است.

تسلط بر روستای شیعه نشین
ارتش سوریه در ادامه پیشروی‌های خود توانست کنترل روستای شیعه نشین "معان" در استان حما را بدست گیرد. پیشتر و در پی اقدامات خشونتاآمیز تروریستها در این روستا دستکم ۴۰ تن از ساکنان آن در اوایل ماه میلادی جاری کشته شدند.

یک منبع نظامی در این باره گفت: گردان‌های ارتش سوریه توانستند سلطه خود را بر روستای معان در حومه شمالی حما تحکیم کنند. وی افزود: به دلیل نفوذ تروریستها در این روستا و انجام اقدامات وحشیانه آنان ده‌ها تن از ساکنان این روستا دیگر جان از دست دادند. در تحوّلی دیگر بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، از بیمارستانی در جولان که تروریست‌های سوری در آن پشتری هستند دیدن کرد. گفت‌وگوها حاکی از تروریستی‌های اسرائیل در وین آغاز شده‌است، جهان باید تصاویر این بیمارستان را که مورد حمله و درمان می‌کند مشاهده کند. اینجاکمائی

است که اسرائیل و ایران را از هم جدا می‌کند گفتنی است گزارش‌های رسانه‌های پیش از این از دران صدها تروریست سوری در بیمارستان‌های ایران چیست داشت.

کمک به نیروی تسلیحات
کمیسرهای اتحادیه اروپا در بیانیه‌ای اعلام کرد این اتحادیه ۱۲ میلیون یورو برای کمک به احمای تسلیحات شیمیایی سوریه اختصاص داده است. در این بیانیه آمده است: احمای تسلیحات شیمیایی سوریه اقدامی مناسب برای پایان دادن به درگیری‌ها در این کشور است.

در ادامه این بیانیه همچنین تأکید شده که احمای تسلیحات شیمیایی سوریه اقدامی است که از اخراج چارچوب و دوره زمانی در تاریخ سابقه‌ناشته و اتحادیه اروپا می‌آموز است همکاری ضرر عمیق را در این باره با سازمان منع استفاده از سلاح‌های شیمیایی و سازمان ملل داشته باشد.

جنبش فتح: آمریکا و اسرائیل محمودعباس را تهدید به قتل کرده‌اند

سرویس خارجی: جنبش فتح با بیان اینکه رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین به قتل بازداشت و برکناری از ریاست تشکیلات خودگردان فلسطین تهدید شده است، از مردم فلسطین و کشورهای عربی خواست از وی حمایت کنند.

جنبش فتح با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد محمود عباس بارها با تهدیداتی چون قتل، بازداشت و برکناری توسط اسرائیل و آمریکا با هدف ترساندن وی و باقی رهبر دیگری برای فتح مواجه شده است. جنبش فتح از مردم فلسطین خواست از محمود عباس حمایت کنند و از ملت‌ها، دولت‌ها، احزاب و گروه‌های سیاسی جهان عرب نیز خواست به مسئولیت‌های تاریخی خود در خصوص مساله فلسطین عمل کنند و جامعه جهانی را متقاعد کنند که به مساله فلسطین توجه کند. در بیانیه تصریح شده است: مساله فلسطین امروز در یک تنگنای تاریخی قرار گرفته و اعلام شکست دور اخیر مذاکرات صلح بین‌المللی میان فلسطین و رژیم صهیونیستی نزدیک شده است.

جنبش فتح تأکید کرد: طرحی که آمریکا به عنوان طرح اولیه صلح ارائه کرده، قطعاً بیانگر بی‌کری و حتمی در ازبند است و هیچ فلسطینی حاضر نیست این طرح را که آن به استقرار نیروهای اسرائیلی در دره اردن و به رسمیت شناختن اسرائیل به عنوان یک کشور یهودی و دست کشیدن از احقاق حق بازگشت آوارگان فلسطینی و اذعان شده تأیید کند.

آمریکائی نمی‌تواند هیچ شهروندی عربی را بپاید که اردن و به رسمیت شناختن اسرائیل به عنوان یک کشور یهودی و دست کشیدن از احقاق حق بازگشت آوارگان فلسطینی و اذعان شده تأیید کند.

سرویس خارجی:آزارامی‌های پایتخت اوکراین، به کشته شدن دستکم چهار نفر از معترضان منجر شد. پلیس اوکراین همچنین اعلام کرده است که یکی از روه‌هایش که در جریان درگیری‌ها زخمی شده بود، در خود را از دست داد. این در حالی است که،نیروهای امنیتی اوکراین با صدور بیانیه‌ای از تعیین ضرب‌الاجل برای معترضان از آن‌ها خواست که درگیری با پلیس پایان دهند.سرویس امنیتی اوکراین کشور اوکراین با صدور بیانیه‌ای مشترک، به تظاهرات کنندگان هشدار دادند که اگر به آزارامی‌ها پاسخ‌اند، در نیروهای امنیتی مستقیماً وارد عمل خواهند شد.

در این حال آنسگلامرکل، صدراعظم آلمان اواخر تا ویتالی لیکچکو «آرسنی سلیچنکو»، رهبران مخالفان دولت اوکراین در برلین دیدار کرد. هدف این دیدار تلاش برای مخالفان دولت اوکراین در جهت حمایت بیشتر از سوسی دولت آنکلا مرکل به منظور مهار قدرت رئیس جمهوری اوکراین و پایان دادن به اعتراضات چند ماهه و آزارامی‌های سیاسی در پایتخت این کشور بود.سخنگوی صدراعظم آلمان گفت:مرکل در این دیدار نسبت به نگرانی‌های مشروع مردم اوکراین اظهار همدردی کرد. وی گفت مرکل به نگرانی‌ها و ناخشنودیت‌ها و روی راسمئول اوضاع اینجانبان در عراق پرداخت.

از سوی دیگر، مرکل در دفتر خود در بغداد با نخست‌وزیر منطقه کردستان عراق دیدار و بر لزوم حل مسالمت‌ا مشکلات موجود میان بغداد و اربیل تأکید کرد.

گرفتار آل سنی چچان

۵۷سال حبس برای نخست‌وزیر سابق گرجستان
ایسنا: دادگاهی در گرجستان، پنج‌وزیر سابق این کشور را به اتهام فساد به تخت سال حبس محکوم کرد.دقامتی که قاتوئنگاران مخالف آن را رایجیسی از طرح «شکار مخالفان» می‌دانند. «وانو ابیشویلی» که برای کمتر از چهار ماه در سال ۲۰۱۲ نخست‌وزیر گجستان بود، به اتهام سوءاستفاده از قدرت و ارتکاب سایر جرایم در دادگاهی واقع در غرب این کشور محاکمه شد.

تجربه دردناک مدیر آژانس اطلاعات ملی آمریکا
ایسنا: «جیمز کلیر» مدیر آژانس اطلاعات ملی آمریکا در بازنگری پذیرفت که اگر این جامعه اطلاعاتی تعدادی از جزئیات مربوط به چگونگی ضبط و جمع‌آوری تماس‌های تلفنی مردم آمریکا را افشا می‌کرد، می‌توانست زیرکانه‌تر عمل کرده و از بسیاری از مشکلات کنونی جلوگیری کند. کلیر افزود: افشاکری اسودن تجربه بسیار دردناکی را به ما آموخت و مناقشات علنی کنونی درباره امنیت و حریم شخصی نباید ادامه یابد و دولت باید پس از حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر با مردم آمریکا صادق و روراست می‌بود.

تنش‌های تایلند به درگیری مسلحانه کشیده شد
مهر: یک افسر پلیس دو نفر از معترضان بر اثر تنش و درگیری میان مخالفان دولت و نیروهای امنیتی تایلند در بانکوک، به ضرب گلوله کشته وده‌ها تن دیگر مجروح شدند.

همچنین یک مرکز خدمات درمانی دربانکوک اعلام کرد که عابری ۵۲ساله نیز بر اثر انفجار گلوله در این درگیری کشته شده است. درگیری پس از آن رخ داد که نیروهای امنیتی تلاش کردند نقاط مختلف بانکوک را از حضور معترضان پاکسازی و آنها را پراکنده کنند.

عفو ۲۰۰۰ زندانی توسط «موکابه»
ایسنا : رئیس جمهوری ژیمبابوه ۲۰۰۰ تن از زندانیان اسین کشور را عفو کرد. زندانیان عفو شده را زنان تشکیل می‌دهند. بر اساس فرمان عفو صادر شده از سوی رابرت موگابه، رئیس جمهوری ژیمبابوه بسیاری از زنان زندانی غیر از آن‌هایی که به حبس ابد محکوم شده بودند، عفو شدند.در همین حال اتحادیه اروپا تحریم‌ها علیه ژیمبابوه را کاهش داد.

موج آتش‌خیز خلیبان ترکیه
ایسنا: منابع ترکی اعلام کردند ۷۴ خلیبان ارتش این کشور به طور جمعی استغفا دادند. این خلیبان‌ها که عمدتاً هدایت جنگنده‌های تهاجمی ترکیه را بر عهده دارند، بر اعتراض به قانون افزایش سن بازنشستگی از کارکنارگیری کردند.بر اساس قانونی که در پارلمان ترکی به تصویب رسیده، سن بازنشستگی خلیبانان این کشور افزایش یافته، اما این قانون هنوز به امضا عیدالله گل، رئیس‌جمهور ترکیه نرسیده است.

روند مذاکرات دولت افغانستان با طالبان علیه خود
فارس: هیاتی از شورای عالی صلح افغانستان به دویب سفر کرده تا با مقام‌های سابق و کنونی طالبان به امید مقدمه‌چینی برای مذاکرات صلح و پایان درگیری‌های طولانی افغانستان دیدار کنند.

این هیات به رهبری «محمد معصوم اسانکزکی»، یکی از مشاوران ارشد حاکم کزی، به امارات سفر کرد. مقام‌های شوروی عالی صلح و دولت افغانستان نیز این مساله را تأیید کردند.

«شیراک» بستری شد
ایران: ژاک شیراک، رئیس جمهوری اسبق فرانسه به دلیل بیماری در بیمارستان آمریکایی «سوی» در نزدیکی پاریس بستری شد. یکی از خبرنگاران خبرگزاری فرانسه در مقابل منزل ژاک شیراک یک دستگاه آمبولانس مشاهده کرده است. شیراک ۸۱ساله در سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۷ میلادی رئیس جمهوری فرانسه بود. بر اساس برخی خبرهای منتشره، شیراک که احتمال زیاد به بیمارستان قلبی شده است.

اراجع پرونده مشرف به دادگاه نظامی
ایسنا: دادگاه ویژه پاکستان جرح ارج پرونده وزیر مشرف به دادگاه نظامی را به اتهام خیانت، تأیید کرد که مشرف هر زمان که لحاظ امنیتی شرایط مناسب‌شود باید در دادگاه نظامی حضور یابد. این درحالی است که مشرف دیروز برای اولین بار، برای روشن کردن برخی اتهامات در پرونده خود در دادگاه حضور یافت. از سوی دیگر در تازه‌ی روایت تروریستی و ادامه قتل‌های هلدمند در کراچی، شش شهروند پاکستانی کشته شدند.

تعیین مهلت برای خروج دیپلمات‌های آمریکایی از ونزوئلا
فارس: پس از آنکه رئیس جمهوری ونزوئلا سه تن از دیپلمات‌های آمریکایی در سفارت واشنگتن که کاراکاس را به توطئه چینی و دیدار با دانشجویان برای تحریر جنبش‌های ضد دولتی متهم کرد، به این سه دیپلمات ۴۸ ساعت فرصت داده شد تا ونزوئلا را ترک کنند.

«ایاس خنوا»، وزیر امور خارجه ونزوئلا در جریان کنفرانس خبری اعلام کرد: «برن‌مدی مک کاسکر»، «جفری السن» و «کرسوفر لی کلارک»، سه دیپلمات آمریکایی از سفارت واشنگتن که کاراکاس به لو می‌کشد، به دنبال ایجاد آشوب در این کشور هستند، کمک کرده‌اند و به آن‌ها ۴۸ ساعت زمان داده شد تا ونزوئلا را ترک کنند.

سازمان ملل: « کیم » باید برای جنایت علیه بشریت محاکمه شود

سرویس خارجی: کمیسیونی از سازمان ملل اعلام کرده که ره شمالی دست به بدترین جنایت علیه بشریت در تاریخ مدرن دزد و رهبر این کشور یابستی از سوی دادگاه کیفری بین‌المللی محاکمه ومسئول این جرایم شناخته‌شود به گزارش پایگاه خبری المذاکره، «کمیسیون تحقیق سازمان ملل درباره کره شمالی در نتیجه‌گیری گزارش نهایی‌اش در ژنو اعلام کرد: جرایم این کشور جنایت قتل، شکنجه، زندانی کردن، تجاوز جنسی، سقتن اسیر اجباری، سایر خشونت‌های جنسی، قلع و قمع و بردگی می‌شوداین کمیسیون همچنین شواهدی یافته‌میں براینکه بین ۱۲۰ تا ۱۸۰ هزار زندانی سیاسی هنوز در اردوگاه‌های اجباری هستند که شمار می‌ده سال خود را به شدت در آنجا می‌گذرانند. ذات و وحامت این خشونت‌ها در که شمالی نشان می‌دهد که کشور این کشور در جهان، موازی پیونگ یانگ نیست. گزارش تهیه شده از سوی ۱۲ بازرش، تصویری متفاوت از «رژیم کیم جونگ اود» رهبر کره شمالی به نمایش می‌گازد.

دوم از ۱۵ وام میلیارد دلاری خود به اوکراین را از ظرف روزه‌های آینده در اختیار کسی یف قرار می‌دهد. خبر دیگری که حاکمیت صدها نفر معترضان اوکراینی بطور عمده از گروه‌های ملی گرای این کشور در مقابل ساختمان مجلس استخوان در جریان نزدیک ساختمان مجلس اوکراین به اعتراض‌ها و تظاهرات مردم اوکراین برای یوستن به اروپا و اگر گفته و بنابراین باید در اوکراین می‌شود، درگیری پیش‌انداخته طرفی همزمان با تشدید درگیری‌ها در نزدیکی پارلمن اوکراین، مخالفان دولت اوکراین طرح خود برای احیای قانون اساسی سال ۲۰۰۴ کشورشان را در پارلمان ثبت کردند.

کره، آمریکا به مقامات اوکراین دیکته می‌کند که چه کاری باید انجام دهند و سناریوی غربی در خصوص تحولات اوکراین را در عنوان تنها سناریوی قابل پذیرش تحمیل می‌کند. سرگنی لاوروف گفت: تحولات اوکراین در رسانه‌های اروپایی به شکلی متناقض و متناقض روایروایی میان واشنگتن و بروکسل از یک طرف و اوکراین و طرف دیگر به تصویر در می‌آید. آن‌ها می‌گویند روسیه جلوس تلاش‌های مردم اوکراین برای یوستن به اروپا را گرفته و بنابراین باید در اوکراین می‌شود، درگیری پیش‌انداخته طرفی همزمان با تشدید درگیری‌ها در نزدیکی پارلمن اوکراین، مخالفان دولت اوکراین طرح خود برای احیای قانون اساسی سال ۲۰۰۴ کشورشان را در پارلمان ثبت کردند.

فرهنگ

چهارشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۲ / ضمیمه فرهنگی روزنامه اطلاعات / شماره ۲۵۸۱۴

۵۴

نوستاری از دکتر زریاب
فردوسی و طبری

۵۴

دکتر مصاحب و
موسسه ریاضی

۲

روایت پرویز مرزبان از:
اسلام و هنر

۵۴

درباره محمود فرخ
اندیشه خراسان

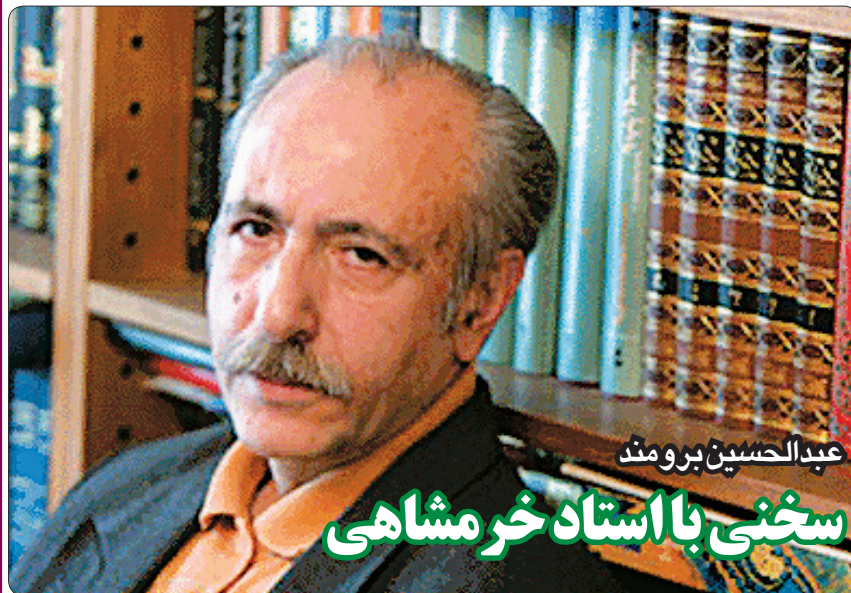
۷

پژوهشی از دکتر قاسم صافی
لعل شهباز: عارف و سخنور

۳

تاریخ علم از منظر راشدی
تاریخ علوم اسلامی

۳

تاریخ پست در ایران
هرج و مرج در چاپارخانهعبدالحسین برومند
سخنی با استاد خرماهی

«آقای محبوب! شما فصل گم شده را به تاریخ ادبیات افزوده‌اید.» امّا در باب نقدی که بر کتاب «پیرنیا» اندیش نوشته‌اند، اشارتی بر این که این نقد مربوط به ایام کسالت و بیماری مرحوم دکتر محبوب بوده و تندی و تیزی که در آن مشاهده شده حاکی از رنجوری استاد از بیماری جانکاهی بوده است، که بدان مبتلا شده بود. با احترام تمام به سلامت نفس جنابعالی و نیک سیرتی ذاتیان باید عرض کنم دکتر محبوب در کارهای علمی و تحقیقی خود به حد وسواس دقیق بود و حتی در پایان نامه‌های دانشجویانش نیز این سخت‌گیری را اعمال می‌کرد و در مقابل هم نسبت به آثار دیگران همان دقت نظر را انتظار داشت و همواره یادآور می‌شد: «تا جایی که کسی کاری را برای دل خودش می‌کند و یا شعری را برای سرگرمی می‌سراید، از هر قبیل که باشد، ایرادی ندارد. اما اگر چاپ کرد و مدعی صاحب‌نظری شد آن وقت است که باید کاری بی‌عیب و نقص باشد و خدای نخواستہ موجب انحراف خواننده و پژوهنده را فراهم نسازد.» سخت‌گیری و تندی او به جرأت می‌توانم بگویم ارتباطی به بیماری ایشان نداشته. اگر درست در ذهن داشته باشم، مرحوم دکتر محبوب نقدی هم بر کلیله و دمنه استاد مجتبی مینوی نوشت که تا آخر عمر بین شان شکرآب شد، در حالی که دکتر محبوب همواره بر استادی و فضل تقدم مرحوم مینوی معترف و برای او احترام قائل بود. اما در مسائل و مباحث علمی با کسی تعارف نداشت و گواه دیگری که بر این مدعا دارم، حدود پنجاه نامه منتشر نشده از مرحوم دکتر محبوب است، مربوط به ایامی که او در خارج کشور بوده و اکثراً مربوط به نقد و نظرات ایشان در باب کتاب‌ها و مقالات گوناگونی است که او خوانده و نقد و تحلیل کرده و همه آنها خطاب به شادروان خانم دکتر مهردخت برومند، دانشجوی دکتر محبوب و بعدها دستیار و همکار اوست. امید آن که به زودی به زیور طبع آراسته شود. نظیر همین نقدنویسی را در نوشته‌های شادروان سیرجانی در نقد بر حافظ خراباتی مرحوم رکن‌الدین همایونفرخ و نقد بر تصحیح دیوان اثیرالدین اخسیکتی ایشان می‌توانید ملاحظه فرمائید.

اما با همه این تفصیلات و با علم به بزرگواری استاد خرماهی عبارت نقل شده از استاد سایه در مصاحبه با آقای عظیمی در پاسخ سؤال «از شرح‌های جدید کدام معتبر است؟» ایشان می‌گویند: «شرح دکتر حسینعلی هروی و می‌افزاید اگرچه نادرستی بسیار دارد.» و باز سؤال: «آیا از حافظ نامه خرماهی هم بهتر است؟ درست است ایشان می‌گویند خیلی... این کلمه خیلی نه تنها به استاد خرماهی که حق هم دارد، گران آمده. بلکه بر همه صاحبان انصاف هم چنین است. ادامه در صفحه ۶

با اهداء سلام و ارادت غائبانه خدمت استاد گرانقدر، در شماره ۹۵ و ۹۶ مهر و آبان یک ماهنامه فرهنگی، مقاله «قلم رنجه ۱۸» حضرت تعالی را که در باب چگونگی آشنایی و دوستی و عوالم و مراتب حافظ‌شناسی و حافظ پژوهشی آن بزرگوار با جناب سایه (هوشنگ ابتهاج) مرقوم فرموده بودید، زیارت کردم و لذت بسیار بردم و ارادت به شما چندین برابر شد. به گفته شیخ اجل: «حد همین است سخندانی و زیبایی را» انصاف را چنین است، که اگر کسی پایه جرگه شعر و ادب فارسی می‌گذارد و عمری را بی‌مزد و منت در خدمت حافظ پژوهی و انس با قرآن کریم و اخوانیات و عرفان و امثال این مسائل سپری می‌کند و در خانه پدری رشد می‌کند و می‌بالد که فضای عرفانی و فلسفی و فرهنگی دارد و از دم قدسی بزرگانی چون: استاد رفیعی قزوینی و زنده یاد آشتیانی و محضر استادانی چون دکتر صفا، خانلری و زرین کوب و محبوب را در دانشکده ادبیات تهران آن روزگار درک کرده باشد، قدر مسلم چکیده و ماحصل آن می‌شود.

استاد خرماهی حی و حاضر که به تعبیر این بنده عالمی عارف است و مایه وری فروتن، مردم‌داری مهربان و خلیق و بی‌توقع و بی‌ادعا و فامی‌کند و ملامت می‌کشد و باز خوش است چپرا که در طریقت او کافرست رنجیدن. حتی در جایی که شخصاً مسئولیتی ندارد، در مقابل نقدی تند به قلم شخص دیگری، آن را برای رفع احتمال کدورت بین دو دوست صاحب‌نام به اصطلاح خودش نرم‌سازی می‌کند و درشتی‌های آن را می‌پیراید. در اینجا باید به نکته‌ای توجه استاد خرماهی را جلب کنم و آن یادی از مرحوم دکتر محمدجعفر محبوب در این مقاله است.

راقم این‌سطور و شادروان خواهرم دکتر مهردخت برومند از سال ۱۳۵۱ تا زمان وفات زنده یاد دکتر محبوب در بهمن ماه ۱۳۷۴ مستمراً افتخار شاگردی و دوستی و مؤانست و مجالست با ایشان را داشتیم و چنانکه حضرت تعالی نیز اشاره فرموده‌اید که در دانشگاه ادبیات دانشگاه تهران درس سبک خراسانی را در محضرش آموخته‌اید، باید توضیح عرض کنم. کتاب سبک خراسانی ایشان از انتشارات دانشگاه تربیت معلم و در سال ۱۳۴۵ به چاپ رسیده است و ضمناً موضوع پایان نامه دکتري ایشان است.

برداشت از خصائل دکتر محبوب همان است که به درستی اشاره فرموده‌اید. خوش‌مشربی، حافظه قوی، مطالعات عمیق در متون نظم و نثر ادب فارسی، علاقه وافر به ادبیات عامیانه و تحقیق و پژوهش‌های بسیار عالمانه در این زمینه چنان که روزی مرحوم استاد علامه جلال‌الدین همایی به دکتر محبوب گفته بود:

امروزه
ویکتور هوگو:
همه جاشادمانی قشر نازکی
است که روی رنج و بیچارگی
کشیده‌اند

سر سخن / کریم فیضی

آثار و تبعات «دیجیتالیسم»

موارد یاد شده در پیش را اگر بخواهیم در قالب سوال در بیاوریم، این پرسش‌ها خود را نمایان خواهند ساخت که: پایان و انجام این اندازه از ارتباط چیست و حاصل آن به لحاظ انسانی و موارث زندگی چه می‌تواند باشد؟ آیا به راستی این اندازه از ارتباطات، با این درجه از شدت و سرعت ضروری است؟ چه میزان از وقت و توان و انرژی و هزینه انسان باید صرف ارتباطات شود؟ در میان ارتباطاتی که امروزه وجود دارد، چه مقدار از آنها درست و چه میزان از آنها نادرست است؟

آیا ارتباط دیجیتالی و الکترونیکی، ارتباطی واقعی است و از ارتباط‌های حضوری و محسوس کفایت می‌کند؟ آسیب‌های ارتباط‌های جدید چیست؟ خطاها و اشتباه‌ها و مشکلات و نارسایی‌هایی که از این نوع ارتباطات حاصل می‌شود، چه چیز می‌تواند باشد؟ آیا آنچه شوق و اشتیاق و تمایلات عاطفی دقیق و اصل خوانده می‌شد و در گذشته به صورتهای گوناگون، از پس غم هجران و شوق رسیدن به میهن و آغوش خانه و خانواده خود را نمایان می‌کرد، با ارتباط‌های مدرن امروزی محقق می‌شود؟ تکلیف وطن و میهن و خانه و مفهوم خانواده چه می‌شود؟ آیا آنچه میراث و ادبیات دوری و هجران را در طول هزاران سال شکل می‌داد، محکوم به زوال و از بین رفتن است؟ آیا رابطه بی‌فاصله جدید، ادبیاتی به جای خواهد داشت که بتوان به آن استناد کرد و آن را در کنار مجموعه ادب گذشته قرار داد؟ اعتبار آنچه زبان و املا و انشای روابط امروزی را تشکیل می‌دهد، تا چه حد است؟ تا چه اندازه از زبان و ادب و موارث گذشته بهره می‌برد؟ هم‌زمانی انسانی آن در چه حد و در چه پایه‌ای است؟ اصالت آن چگونه قابل ارزیابی است؟ در ادامه این پرسش‌ها، پرسش‌های بی‌شمار دیگری وجود دارد که از منظرهای گوناگون و چشم‌اندازهای شخصی و غیرشخصی دیگری می‌توان به آنها پرداخت.

حاصل کلام این است که: باید دید شبکه، سیستم و نوعیت و اسلوب ارتباطی جدید، تا چه اندازه انسانی است؟ گذشته از کم گسترده و امکان موفور و پرشتاب، از چه کیفیتی برخوردار است؟ فرایند درونی آن، از چه میزان عاطفه و اصالت برخوردار است؟ آیا به لحاظ اخلاقی متناسب با خواست‌ها و نیازهای انسانی هست یا نمی‌توان زمینه‌های اخلاقی پریش در نظر گرفت؟! گذشت زمان چه تأثیری در ماده و محتوای آن ایجاد خواهد کرد؟ آیا تکراری شدن آن، موجب کاسته شدن از دلالت‌های انسانی و عاطفی و اخلاقی آن نخواهد شد؟

درباز گشت به موضوع این بحث و نوشتار، پرسش عمده و اصلی این است که: زندگی در بی‌فاصله و بی‌فاصلگی و فقدان دوری و عصر نزدیک و روزگار بی‌غربت و هجران چگونه است و در ادامه خویش چه شکل و محتوایی خواهد یافت؟ جایگاه مناسبات اصیل و عاطفی در آن چیست و در متن زندگی بی‌فاصله و الکترونیکی با حوادث و وقایعی پیش‌بینی نشده از نوع مرگ و بیماری چگونه باید روبرو شد؟ آیا زبان موجود در دنیای دیجیتال، دارای آن اندازه جامعیت و بلاغت هست که بتوان آن را کامل و کافی دانست؟ یک پرسش هم این است که آیا دیجیتالیزم قابل پرسش است و آیا می‌توان توقع پاسخ از دیجیتالیزم داشت؟

از آن رو که جامعه ما به صورت کامل مبتنی بر روابط مدرن نیست، روشن است که شواهدی در دست نداریم که بتوانیم براساس آن حکم کلی دنیایی در خصوص موضوع مورد بحث صادر کنیم.

هجرت حضرت محمد(ص) از مکه به مدینه مبدأ تاریخ مسلمانان قرار گرفته، و آن مطابق بوده است با سنه ۶۲۲ بعد از میلاد مسیح. پس از رحلت پیغمبر اسلام(ص) در سال ۱۱ هجری قمری خلفای راشدین [یا خلفای اربعه: ابوبکر، عمر، عثمان، حضرت علی (علیه السلام) به جانشینی رسول اکرم در مرکز مدینه رهبری امت مسلمان را به دست گرفتند. حضرت علی(ع) با قبول مقام خلافت در سال ۳۶ ه ق کوفه را پایتخت خود قرار داد؛ و با شهادت آن حضرت در سال ۴۰ ه ق [عملاً] خلافت به معاویه رسید که از عموزادگان حضرت محمد(ص) بود، و پایتخت خود را به شهر دمشق [در شام] منتقل ساخت.

جانشینان معاویه به نام خلفای اموی [بنی امیه] از ۴۱ تا ۱۳۲ ه ق در مقام خلافت باقی ماندند. از آن پس خلافت به دست عباسیان افتاد که بغداد را پایتخت ساختند، و تا سال ۶۵۶ ه ق به خلافت خود ادامه دادند، و در آن سال با هلاکت المستعصم بالله به فرمان هلاکو خان بساط خلافت بر چیده شد.

لفظ اسلام در قرآن کریم به معنی مطلق دین خدا، و نیز خصوصاً به معنی دین حضرت محمد(ص) آمده است؛ و اصل لغوی آن به معنی تسلیم و رضا به فرمان الله است. در مدت ۲۳ سال پس از بعثت، و در طول حیات حضرت محمد(ص)، این دیانت در سراسر جزیره العرب اشاعه یافت. پس از رحلت رسول اکرم به همت خلفای راشدین و با پیروزیهای پیاپی جهادگران مسلمان، در مدتی کوتاه آیین اسلام از اسپانیا و شمال آفریقا و مصر و سوریه و بین النهرین و ایران تا هندوستان و چین و برخی دیگر از نواحی خاور دور را به زیر حکومت وحدت بخش خود درآورد.

بنابر آنچه در پیش گذشت قوم عرب که در قرن هفتم میلادی با ایمان توحیدی خود دولت پهناور اسلامی را بنیان نهادند، به طور عموم چادر نشین و بیابانگرد بودند، و به جز در برهه‌ای مراکز تمدن که از اواخر هزاره دوم ق م به بعد در دولتهای شمالی چون تدمُر و بَیْطی و غَسَّانی، و نیز دولتهای جنوبی شبه جزیره چون سبا و قُتبان و حضر موت تکوین یافت و صاحب تمدن و هنری قابل مقایسه با تمدنهای بین النهرین شد، سابقه و سبکی در معماری و دیگر هنرهای اصلی نداشتند؛ بلکه هنرشان منحصر می شد به نساجی و بوریا بافی و ساختن بتهای قبیله‌ای در هیئت جانور مورد پرستش هر قبیله، چون سوسمار، گاو، سنگ پشت و مانند آن با چوب و سنگ [گاهی طلا و نقره] و پاره‌های هنرهای دستی با نقوش تزیینی و به دور از اشکال طبیعی موجودات.

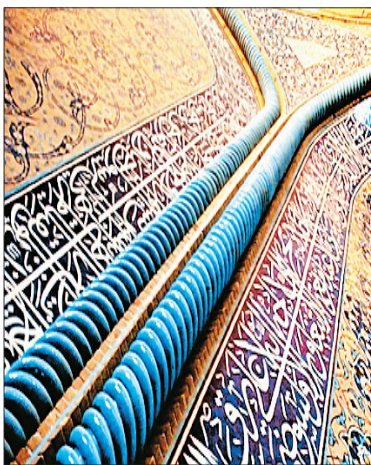
ا- در آغاز تکوین جامعه اسلامی، نمازخانه عبارت بود از محوطه ساده‌ای محصور در دیواره‌هایی از بافته بوریا؛ و اما از نخستین نمازخانه‌های عادی ساخته شده با مصالح صُلْب معمول در آن دوران کمترین آثار بر جا مانده است. لیکن چندان مدتی از رواج اسلام نگذشت که تزیینات گوناگون اسلامی تعیین و در مواضع خود جایگزین شدند، و به طریزی نسبتاً ثابت در هر اقلیم و دیاری از آن عالم گسترده که ایمان وحدت بخش اسلام را پذیرفته بودند، به رویش خود ادامه دادند.

در دوره خلافت امویان لزوم انجام نماز جماعت، ساختن نیایشگاهی عمومی، یا مسجد، را ایجاب کرد. بنای مسجد که در اساس بر نقشه‌ای مستطیل شکل استوار می شد مشتمل است بر

حیاطی وسیع با حوض آبی در میان آن، و از چهار طرف محدود به طاقنماها و ایوانهای جانبی، و در انتهای جنوبی حیاط، نمازخانه یا شبستان مسجد که به محراب فرو نشسته در بدنه رو به قبله شبستان منتهی می شود. سقف و بام مسجد در آن مرحله معماری تخت بود، و از بدنه آن یک یا چند مناره به سوی آسمان افراشته می شد، مانند آنچه در مسجد جامع دمشق [معروف به جامع اموی]، یا بگویم نخستین نمونه معماری اسلامی پس از قبة الصخره بیت المقدس، مشاهده می شود، ضمن آنکه در این بنا نفوذ معماری و اثر دست موزاییکاران بیزانسی نیز آشکار است.

معماری شسری [و اعیانی] امویان با بررسی آثار باقیمانده از کاخهای بیابانی [بیلاقی] قصر الحِیْر و مَشْتی و قُصَیْر عَمْرَه شناسایی شده است، که در برخی از آنها نقاشیهای دیواری با انگاره‌های تزیینی شان نمایانگر میراثهای هنر یونانی مآبی و ساسانی است که به امویان رسیده بود. از آنجا که

اسلام و هنر به دولت پرور مرتضی

هنر اسلامی ساختن صورت جانداران را ممنوع کرده بود، طراحان مسلمان به ایجاد تزییناتی پرداختند که عنصر اصلیشان خطوط هندسی و نقوش انتزاعی بود، و دیری نگذشت که در هر سرزمینی سبک معماری و زینتکاری خاص آن محل چون ایرانی، شامی، بیزانسی [در سوریه]، قبطی [در مصر] به وجود آمد. در معماری اسلامی پس از اجرای استخوان بندی بنا توجه اصلی به تزیین و پرداخت رویه بنا موقوف می شد، و همین جنبه است که به جلوه‌های گوناگون معماری اسلامی در سرزمین‌های مختلف وحدت می بخشد. بناهای مهمی که در قرن اول هجری [هفتم میلادی] ساخته شد عبارتند از: مسجد عمر و عاص در قاهره، مسجد قیروان در تونس و قبة الصخره در بیت المقدس، در قرن دوم هجری پوشاندن رویه بنا به گچبری‌های ظریف و کاشی‌های رنگارنگ در سراسر عالم اسلام معمول شد [جامع اموی، دمشق]. ساختمان یکی از بزرگترین مساجد جهان، یعنی مسجد قرطبه در اسپانیا، در ابتدای خلافت امویان اندلس [نیمه دوم قرن دوم هجری] آغاز شد. در عهد خلفای فاطمی هنر معماری در مصر رونق و کمال یافت، و در قرن پنجم هق گنبدسازی به اسلوب ایرانی در آنجا معمول شد. همراه با ساختمان مساجد، کاشیکاری و مقرنس کاری نیز پیشرفت می یافت. در اسپانیا معماری اسلامی به رنگی دیگر جلوه گر شد. کاخ شکوهمند الحمراء در غرناطه [گرانادا] با حیاط‌ها و حوضها و پیکره‌های سنگی شیر، و تالارها، و

گچبری و کاشیکاری و سقف مقرنس و هلال و ستون ظریف و رنگین، نمونه بارز و کاملی از شیوه معماری و هنر اسلامی در اسپانیا است [اواسط قرن هفتم تا اواسط قرن هشتم هق]. سلطه اعراب بر اسپانیا در اواخر قرن نهم هق [آخر قرن پانزدهم میلادی] به پایان رسید، لیکن تأثیر هنری اسلام در آن سرزمین برقرار ماند.

۸۲- در دوره خلفای عباسی پایتخت به بغداد منتقل شد، و نفوذ هنر و معماری ایرانی - یا بگویم ساسانی - غلبه یافت. اکنون آجر به مقدار زیاد در ساختن جرز و پلکان و طاق و گنبد به کار برده می شد، و هلال در گاه و طاقنما و طاق گهواره‌ای و گنبد و ایوان اشکانی [فضایی بلندتر از سطح زمین و فرونشسته در بنا و مسقف که از سه بر محصور و از سمت پیشین با طاقنمایی بلند رو به حیاط داخلی باز است] اساس استخوان بندی معماری را تشکیل می داد. همچنین با وجود تحریم دینی، معماری تدفینی با پر یا کردن ساختمانی شکوهمند بر مزار معمول شد.

در واقع ایران از همان نخستین قرن هجری [هفتم میلادی] میراث هنری مستقلی به جهان اسلام عرضه کرد. شیوه ساختن طاق‌های سکنج‌دار و گنبدهای ضربی آجری، و نیز به کارگیری کاشی‌های الوان برای تزیین رویه‌های بنا شیوه ایرانی بود. از بناهایی که خصوصاً توسط معماران ایرانی طرح فکنی شد مدرسه بود، عبارت از حیاطی مرکزی و به گرداگرد آن حجره‌های ایواندار برای طلاب، و در دو سوی مقابل حیاط دو تالار بزرگ، با گنبدی پیاپی شکل بر روی تالار بزرگتر [مدرسه چهارباغ اصفهان]. ساختن مدرسه‌های مشروح در بالا از قرن هفتم تا قرن نهم هق رونق و رواج یافت. از قرن نهم به بعد شبستان‌های ساده و ستوندار مساجد جای خود را به تالارهایی با فضای چهار گوش وسیع و گنبدی فراخ بر فراز شان داد، که از بیرون و درون با انواع کاشی‌های منقوش یا معرق زینت و جلا می یافتند. مسجد کبود تبریز [۸۷۰ هق] و مسجد شاه اصفهان قرن ۲ [هق] نمونه‌های درخشانی از این بناهاست.

شیوه‌های معماری و هنری ایران در معماری اسلامی هندوستان نفوذ فراوان کرد، و بر سنت‌های معماری بومی آن سامان تأثیر آشکار بر جا گذاشت. اما در معماری هند از کاشی کاری به شیوه ایرانی فقط برای پوشش درونی بنا استفاده شد. علاوه بر این در معماری اسلامی هند سنگ مرمر سفید فراوان به کار رفت، و با موزاییک کاری رنگارنگ از قطعات کوچک سنگ تزیینات بسیار بر رویه بنا افزوده شد، که بنای معروف تاج محل در شهر آگره [۱۰۴۰ هق] نمونه بارز و شکوهمند آن است.

به طور کلی از مشخصات عمده معماری اسلامی، از اسپانیا گرفته تا هندوستان، باید طاقنما و قوس و طاق گهواره‌ای و گنبد و مناره و گلدسته و محراب را نام برد؛ و از عناصر عمده‌ای که در زینتکاری معماری اسلامی به کار گرفته شد باید گچبری و کاشیکاری معرق و مقرنس کاری و شبک‌سازی و کتیبه نویسی به انواع خوشنویسی‌های نسخ و ثلث و ریحانی و رقاع و کوفی و خطوط بنایی [با سرکشها و زوایای حروف به شکل قائم] را متذکر شد. (لوح ۷) و اما بناهایی که نمایانگر گونه‌های معماری اسلامی هستند عبارتند از: مسجد، محراب، مقبره، بقعه، مدرسه، کاروانسرا، بازارهای سر پوشیده، سقاخانه، گرمابه، و نیز خانه‌های مسکونی با جرزهای ستبر و حفاظ سایه گستر و رواق جانبی برای دور داشتن گرما و آفتاب، و شبک‌های آجر و کاشی در بدنه دیوار به جای پنجره، و بام تخت، و گاهی زیرخانه و سرداب، و احیاناً حوضخانه در بناهای اعیانی.

خلافت عباسی تلفیق عناصر معماری و تزیینی را ترویج می کرد. همچنین ویژگیهای هنری هر یک از بلاد یا خطه‌های اسلامی درهم تأثیر متقابل می گذاشت.

قاجاریه

سوگمنده تغییر حال جنون آمیز نادر که ناشی از سرکشی‌های برخی از حاکمان زیاده طلب استان‌ها و شهرستان‌ها و حق ناشناسی

محیط از او و از دست دادن سلامت و صحت مزاج خود بود، تا آن جا نیرو گرفت که به کور کردن فرزند لایق و ولیعهدش «رضاقلی میرزا» انجامید و شفاعت نکردن درباریان مزید بر علت شد و همه این عوامل باعث ستمکاری‌ها و خون ریزی‌های نابه‌جای او و سرانجام موجب قتل وی گردید.

پس از نادر اوضاع کشور به اغتشاش گرایید و پس از چندی کشمکش بین محمدحسن خان قاجار و کریم خان زند و آزادخان افغان، خوشبختانه مرد آزاده کیش و مردم دوستی چون «کریم خان زند» به سلطنت رسید که هیچ‌گاه خود را شاه ننماید و به عنوان وکیل، در کمال انصاف و عدالت حکومت کرد. دوران این پادشاه برای جامعه ایرانی عصر آرامش و آسایش پس از مدت‌ها جنگ و کشمکش بود ولی در کمال تأسف باید گفت که این زمانه به درازا نکشید و جانشینان کریم خان افرادی درست اندیش و کفایت مند برای زمام داری نبودند و در میان شان اختلاف‌های خودسرانه به ظهور پیوست. از دودمان زند تنها کسی که اگر شجاعت و جوانمردی و اصالت را با تدبیر خردمندانه هم آهنگ می کرد و از سوی نزدیک ترین یارانش مورد خیانت قرار نمی گرفت می توانست مایه امیدواری برای ایران باشد «لطفعلی خان» بود که دست تقدیر و کم تدبیری او دست به دست هم داده موجبات تباهی روزگارش را فراهم کرد و ظرفیت وجودی او امکان تجلی برای خدمت به کشور نیافت و این از جمله بدآوردن‌های ملت ایران بود! پس از شکست لطفعلی خان زند که یک قهرمان نیک سیرت بود و رفتار قساوت آمیز و ذاللت بار آغامحمدخان قاجار با او و شهادتش به دست آن خواجه عقده دار موجب پایان گرفتن عصر زندیه شد، دورانی در زندگی سیاسی و حیات اجتماعی ملت ایران آغاز شد که از جهت سیر انحطاط و واپس ماندگی این ملت قابل بسی کند و کاو و مطالعه است.

آغامحمدخان قاجار مؤسس سلسله قاجار با این که سفاکی‌ها و درنده‌خویی‌ها و شرف باختگی‌هایش درخور گذشت و اغماض نیست و در ده انسان‌ها از بدترین و منفورترین است اما چون تمامیت ارضی و مرکزیت کشور را در ایران تأمین کرد و در برخورد با روس‌ها سپاهیان «کاترین» را شکست داد در صف پادشاهان لیاقت مند به شمار می رود. برادرزاده و جانشین او باباخان «فتحعلی شاه» پادشاهی بود عیاش و تجمّل پرست و زن دوست و دارای ضعف نفس و از جهت سیاسی صاحب لیاقت و درک و دریافتی نبود که در آن روزگار پر دسیسه و نیرنگ، برای پادشاه ایران لازم می نمود.

مقابله با سیاست‌های پر از تزویر و نیرنگ و تغییر یافتن‌های فصلی و رنگارنگ انگلیس‌ها و فرانسوی‌ها و روس‌ها و قدرت‌نمایی‌ها در آن زمان نیاز به درایت و سلامت نفس و تدبیر و شجاعت و کم توجهی به عیش و عشرت از طرف شاه داشت و از این جهت گزینش وزیران و سفیران و رایزنان کارآمد و درستکار و وطنخواه لازم بود تا شاه بتواند در تنظیم روابط خارجی و سامان بخشی به اوضاع داخلی با آگاهی توفیق یابد و رودست نخورد.

علم

مریم ضیایی نسب

آنچه تأکید بر آن لازم است، این است که این مورخان هیچ سطح و مرحله‌ای از معنای تاریخ علم را که پیش از این بر شمرده‌ایم فرو نمی‌گذارند. و این است که مورخ علم هنگامی که به تبیین معرفت‌شناسانه (اپیستمولوژیک) تاریخ علم دست می‌یازد، برای باز نمودن بنیاد ساختار وقایع تاریخی علم از هیچ دقتی فرو گذار نمی‌کند تا اسلوب عقلی معرفت علمی را که تبیین‌گر آن وقایع است، درک کند. اما گروه دوم اگر چه با دیدگاه گروه نخست موافقت، تاریخ را حریف می‌دانند، بلکه به سرعت و شتاب به سمت چیزی شبیه فلسفه تاریخ پیش می‌روند و در این حال مورخ به فیلسوف تاریخ چهره می‌دهد.

از کسانی که نماینده این شیوه تاریخ‌نگاری علم هستند، یکی فیلسوف فرانسوی آگوست کنت است (در قرن گذشته) و پس از او بسیاری از فیلسوفان معاصر در تاریخ ریاضیات، مانند گاستون باشلار فرانسوی و برخی از فیلسوفان آمریکایی. این بحث مختصری بود پیرامون شیوه‌های اساسی مطالعه‌ی تاریخ علم در جهان امروز و روشن شد که روش تحلیلی بهترین شیوه برای بررسی نظریه‌های علمی و سیر تطور آنهاست پس می‌توان گفت که تاریخ علم به مثابه یک داستان تاریخی در فهم پدیده‌های علمی و میزان مشارکت ملتها در آنها چندان سودی ندارد. همین طور تاریخ علوم به عنوان فلسفه تاریخ ما را به سمتی می‌کشاند که افکارمان و حتی اساطیرمان را به جای پدیده‌هایی که می‌خواهیم بفهمیم، بنگاریم. پس پیش روی ما برای مطالعه تاریخ علم هیچ راهی جز تحلیل باقی نمی‌ماند.

مرادمان فهم ترکیبی بنیاد نظریه‌هاست که البته این شیوه در میان مورخان علم اسلامی به غایت اندک است. پیش از آنکه شیوه تحلیلی منطقی پدیده‌های علمی در تاریخ علم خود را به کار گیریم، طرح هیچ پرسشی پیرامون تاریخ علوم و نو سازی علم در جوامع اسلامی ممکن نیست. اگر ما تاریخ علم را، قصه یا فلسفه تاریخ بپنداریم، نمی‌توانیم از کارکرد تاریخ علوم در نو شدن جهان سوال کنیم. حال بخش دوم این مقاله این است که تاریخ علم اسلامی چیست؟

امروزه می‌توان گفت که علم اسلامی علمی جهانی است و این ویژگی را نه تنها مدیون منابع خود بلکه مدیون تحول و گسترش خود است. هر چند منابع آن بیشتر یونانی است با این حال در میان این منابع نوشته‌هایی هم به سانسکریت و سریانی و پهلوی دیده می‌شود، البته سهم این

انسان دارای خصائل هیأت حاکمه سابق نیستند که در آنها سنت و عادت به حکومت کردن از نسلی به نسل دیگر می‌رسید و اغلب جای خالی عقل و قریحه را پر می‌کرد. اینان آنچه را که می‌تواند بهشان قدرت واقعی بدهد، ندارند؛ یعنی اعتقاد به توده مردم و استعداد روی پای خود ایستادن.

آنان از توده‌ای که بلندشان کرده است می‌ترسند، همه‌شان از باشگاه محافظه‌کارانند و از توده‌ای که در خشش آن، قدرت پندار ناچیزشان را فلج کنند، باید به طبقه حاکمه ثابت کنند که تازه به دوران رسیدگان انقلابی گمنامی نیستند، نه خدا نکند - آنان سزاوار اعتمادند. به کلیسا، به ملکه، به مجلس اعیان، به عنوان و القاب، یعنی نه فقط به مالکیت خصوصی مقدس، بلکه به همه ته‌مانده‌های قرون وسطی ارادت می‌ورزند. امتناع از دادن روایت به یک انقلابی برای آنان اقبالی است تا بتوانند از نو شایسته احترام بودن خود را ثابت کنند. من از اینکه

دستاوردهای گوناگون متفاوت است، با این حال تنوع آنها در پیدایش علم اسلامی نقش بنیادی داشته است و حتی وقتی سخن از رشته‌ای چون ریاضیات اسلامی در میان باشد، که در واقع نیز آن را می‌توان «وارث» ریاضیات یونانی دانست برای فهم آن از

تاریخ علم از منظر رشدی و رشدی

تاریخ علوم اسلامی

مراجعه به منابع دیگری چاره نداریم در این کتاب، در بخشهایی که به نجوم اختصاص دارد، خواهیم دید که ریشه‌های هندی و ایرانی این علم نه تنها در پیدایش و توسعه نجوم رصدی و محاسباتی، بلکه در پیدایش هیأت جدید نجوم بطلمیوسی تا چه اندازه اهمیت داشته است.

اما در این چار چوب جدید، چیزی که بیشتر اهمیت دارد انتقال نتایج علمی نیست، بلکه امکانی است که پدید می‌آید تا سنتهای علمی متفاوت، که از این پس در پهنه تمدن اسلامی گرد هم آمده‌اند، به صورت دارای مشترک همه درآیند. تازگی این پدیده در این است که آن را نمی‌توان ثمره برخورد‌های تصادفی و گذر منظم یا گاه به گاه کاروانها و دریانوردان دانست.

این پدیده دستاورد آگاهانه یک جنبش عظیم در ترجمه آثار علمی و فلسفی است که به دست اشخاص خبره و حتی گاهی رقیب، به پشتوانه حمایت قدرت سیاسی و به انگیزه نیازی که در

همچو فرصتی را بدانان داده‌ام، سخت خوشحالم. این نیز روزی به حساب خواهد آمد. در سیاست نیز مانند طبیعت هیچ چیز از بین رفتنی نیست...

تصور گفت و شنود آقای «کلینز» با رئیس پلیس سیاسی زیر دست خود، برآستی نیازی به قدرت تخیل چندان ندارد. در اثنای آن گفت و شنود، آقای کلینز خود را چنان احساس می‌کرد که گویی در حال امتحان دادن است. بیم داشت که متجن، وی را قابل اعتماد، خادم به دولت و به اندازه کافی محافظه‌کار ندانند. رئیس پلیس سیاسی در این میان زحمت بسیار به خود نداد تا آن تصمیمی را به کلینز القا کند که فردای آن روز مورد ستایش بی چون و چرای مطبوعات محافظه‌کار قرار گرفت. اما مطبوعات محافظه‌کار زیان به تحسین ساده نگشودند. تحسین آنها با تمسخری کشنده توأم بود.

آنها کوششی بروز ندادند تا احساس تحقیر خود را برای مردانی که با فرومایگی می‌خواستند مورد تشویقشان قرار گیرند، پرده‌پوشی کنند. مثلاً هیچ کس ادعا نمی‌کند که «دیلی اکسپرس» در زمره خردمندترین مطبوعات جهان است اما با همه اینها، این نشریه، حین تحسین از حکومت کارگری که

کار پژوهش احساس می‌شد، به راه افتاده است. از این جنبش مجموعه‌ای از آثار علمی پدید آمد در خور بضاعت علمی دنیای آن زمان، بدین طریق، سنتهایی با ریشه‌ها و زبان‌های گوناگون، که به صورت عناصر سازنده تمدنی در آمده بودند که زبان علمیش عربی بود، فرصت و امکان آن را یافتند تا بر هم تأثیر بگذارند و از این کش و واکش نتایج جدید و حتی گاهی علوم جدیدی که گمانش هم نمی‌رفته است پدید آید.

بررسی اجتماعی علم اسلامی روزی نقش جامعه و مدینه اسلامی را در این جنبش تاریخی معلوم خواهد کرد و شاید در آن روز دریابیم که جریان‌های علمی‌ای که تا آن زمان مستقل از هم بودند چگونه توانستند به هم برسند و با هم بیامیزند. این ویژگی، که از همان نخستین دوره‌های علم اسلامی آشکار بود، در دوره‌های بعد بارزتر شد. دانشمندان قرن‌های پنجم / یازدهم و ششم / دوازدهم به بحث درباره نتایجی که پیش از ایشان در جاهای دیگر به دست آمده بود، به تعمیم این نتایج و به سازگار کردن آنها با ساختارهای نظری‌ای ادامه دادند که غالباً با حوزه‌هایی که این نتایج اول بار در آنها به دست آمده بود بیگانه بود.

این پدیده که در پزشکی و داروشناسی و کیمیا محسوس است به علوم ریاضی نیز راه یافته است و نمونه آن پژوهشهایی است که ابوریحان بیرونی و مدتی پس از او سموال درباره روشهای هندی درونیایی درجه دوم کرده‌اند و یا بیانی است که ابن هشام از قضیه باقیمانده چینی به عمل آورده است.

با ظهور علم اسلامی همه می‌توانستند ترجمه آثار علمی قدما و نیز متن همه پژوهشهای پیشرفته جدید را به یک زبان بخوانند. این پژوهشها از سمرقند تا غرناطه در سرزمینی که بغداد و دمشق و قاهره و پالمو را در بر می‌گرفت، به زبان عربی انجام می‌شد. حتی گاهی پیش می‌آمد که دانشمندی چون نسوی یاخواجه نصیر طوسی وقتی اثری را به زبان مادری خود که غالباً فارسی بود تألیف می‌کردند، خود را موظف می‌دیدند که شخصا نوشته خود را به عربی ترجمه کنند.

خلاصه از قرن سوم / نهم به این سو، عربی زبان علم شد و این زبان نیز بعدی جهانی یافت. دیگر زبان یک قوم و ملت نبود بلکه زبان علمی چندین قوم و ملت محسوب می‌شد دیگر زبان یک فرهنگ خاص نبود بلکه زبان همه دانشها به شمار می‌آمد. به این ترتیب راههایی گشوده شد که پیش از آن وجود نداشت و ارتباط میان مراکز علمی‌ای که از ماوراءالنهر تا اندلس پراکنده بودند آسان شد. در این زمان دو شیوه کار رواج و رونقی بی‌سابقه یافت...

مک‌دونالد رنجیده خاطر را از شر وجود یک ناظر انقلابی خاموش ایمن نگاه داشت، زهر آلوده‌ترین طعنه‌ها را زد که می‌گوید آیا این آقایان رسالت پی‌ریزی جامعه‌ای نو و انسانی را دارند؟ نه، اینها فقط ذخیره‌های ماقبل آخر جامعه‌کهند. گفتیم ماقبل آخر، زیرا که آخرین این ذخیره‌ها قصاصهای مادی است.

باید اقرار کنیم که شعارهای دموکراسیهای اروپایی در مورد پناهندگی، برای من در حاشیه، لحظات خنده‌داری در بر داشته است. گاهی اوقات می‌پنداشتم که مشغول تماشای نمایشی تک پرده‌ای و اروپایی هستم به نام «اصول دموکراسی». متن این نمایشنامه می‌توانست از برناردشاو باشد، به شرط آنکه بر مایع «فیینی» که در رگهای وی جاری است کمی هم از خون «جان‌اتان سویفت» بیفزائیم. متن از هر که می‌خواهد باشد، نمایشنامه، خیلی آموزنده از آب در آمد: اروپایی بی‌روایت. از آمریکا که نپرس. ایالات متحده آمریکانه تنها نیرومندترین، بلکه ترسوترین کشورهاست. به تازگی «هور» عشق خود را به ماهیگیری از سرشت دموکراتیک این تفنن ناشی دانسته است.

تاریخ پست در ایران

هرج و مرج در چاپارخانه

در یکی از همین سال‌ها بود که به میرزا سید حسین مباشر چاپارخانه نیز مبلغ بیست تومان اضافه موجب داده شد ولی تشویق‌ها کاری از پیش نبرد و نتوانست هرج و مرجی را که در برنامه‌های چاپاری و خرابی چاپارخانه‌ها شروع شده بود برطرف سازد به طوری که دولت مجبور شد در آغاز سال ۱۲۷۱ هجری قمری هشداری به مسئولین چاپارخانه‌ها بدهد. در این باره در روزنامه وقایع اتفاقیه می‌خوانیم:

«چون منظور امانای دولت علیه اینست که امور چاپارخانه‌های ممالک محروسه خوب و منظم باشد لهذا اعلام می‌شود که از دارالخلافه طهران هر کسی امانتی به جایی بخواهد بفرستد به خود عالیجاده اسمعیل خان چاپارچی باشی یا به عالیجاده میرزا سیدحسین، مباشر چاپارخانه داده، نوشته بگیرد و جواب آن را موافق به نوشته از آنها بخواهد و همچنین از سایر ولایات محروسه نیز هر کسی امانتی به جایی بخواهد روانه نماید نایب چاپار مقیم در هر ولایتی سوای چاپار مأمور و متردد هست به همان نایب چاپار مقیم آن ولایت سپرده نوشته بگیرد و موافق نوشته از او مطالبه جواب نماید. سابقاً بعضی از مردم به خود چاپار امانت می‌دادند و بی نظمی

در وصول و حصول آن گاهی اتفاق می‌افتاد و از این جهت اعلام می‌شود که بعد از این صاحبان امانات به نحو مقرر معمول دارند و همچنین مکاتیب و نوشتجات را نیز به خود اشخاص مزبور داده از آنها جواب بخواهند.»

در این میان کرمان نیز به علت این هرج و مرج، خرج خود را از مرکز جدا کرده و به اطلاع رسانید که در محدوده ایالت خودش مسئولیت تنظیم امور چاپارخانه‌ها و دخل و خرج آن را به عهده می‌گیرد. در این مورد در شرح وقایع کرمان روزنامه وقایع اتفاقیه می‌نویسد:

«دیگر نوشته بودند که در باب انتظام امر چاپارخانه‌های آنولایت و سرحدات آنجا میرالامراءالعظام سردار نهایت اهتمام را معمول داشته آنچه متعلق به خاک کرمان است خود مضبوط نمودند و به جانب سردار کهندل خان و عالیجاده علی‌خان نیز نوشته‌اند که چاپارخانه‌های متعلق به خاک خود را مضبوط نمایند که به جهت چاپار و وصول و ابصال مکاتیب و غیره معطلی حاصل نشود.»

ولی شاه برای دلگرمی اسماعیل خان و این که در کار خود بیشتر جدیت بکند باز وی را مورد تشویق قرار داد: «چون عالیجاده محمداسماعیل خان چاپارچی باشی در انجام خدمات دیوانی و انتظام امر چاپارخانه سعی و اهتمام خود را ملحوظ و مشهود خاطر امانای دولت علیه داشته بود لهذا در این اوقات خدمات او مقبول و مستحسن خاطر ملوکانه افتاده از جانب سنی الجوانب همایون به جهت مزید استقلال و دلگرمی او در خدمات محوله به خود یک طاقه شال کشمیری به او خلعت مرحمت گردید.»

و در ماه بعد نیز موجب وی اضافه شد: «نظر به حسن خدمتگذاری و مراتب قابلیت عالیجاده محمداسماعیل خان چاپارچی باشی در هذه السنه توشقان ثیل مبلغ دو بیست تومان بر سید محمداسماعیل سابق او علاوه مرحمت شد و فرمان همایون شرف صدور یافت و چون به جهت هر یک از چاکران دربار همایون از اهل نظام و غیره علامت و نشانی مرحمت شده بود که سبب تشخیص هر یک علی‌قدر مراتبهم بوده باشد و در میان چاکران غلام چاپاران بدون نشان بودند و در بیابان‌ها جهت شناختن چاپار دولتی گاهی از جماعت قطاع‌الطریق صدمه به آن‌ها می‌رسید لهذا...

ادامه دارد

چاکران دربار و حاکمان محلی

فرهنگی

چهارشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۲/ شماره۲۵۸۱۴

ویژه فرهنگ‌تاریخ وتمدن ایران وجهان/۱۶۳ **اخبارات**

دکتر غلامحسین یوسفی:

«کمتر کسی است که در این دوره‌های اخیر با شعر و ادبیات سروکار داشته باشد و نام محمود فرّخ، شاعر دانشمند خراسان را نشنیده و یا او را ندیده باشد. فرّخ بدون تردید یکی از نامورترین شعرای زمان خود بود و در انواع شعر... کمال مهارت و استادی را داشت. او در تمام عمر در خدمت علم و ادب مجاهدت می نمود و خاتمه‌اش مجمع اهل ذوق و شعر و هنر بود. او از پاسداران زبان فارسی و وارث و علمدار سلسلهٔ شعرانی بود که از قرن‌ها پیش در سرزمین خراسان ودیعهٔ فضل و ادب را سینه به سینه و دست به دست به یکدیگر منتقل می‌ساختند و چیراج فضیلت را مانند مشعل زابنه‌ای المپیک یکی بعد از دیگری به دست هم می‌دادند و از گذشتگان به آیندگان می‌سپردند و انتقال می‌دادند. زبان و شعر فارسی حافظ و حامی و وحدت قومیت و ملیّت ایران و استقلال و حیات این کشور بود.

محمود فرّخ بواسطهٔ طول مدّت عمر و معاشرت فراوان با اهل ذوق و ادب و خط و ربط رشتهٔ انصافی بود بین شعر و فضلالی این قرن و جوانان صاحب‌ذوق و ادب‌دوست عصر حاضر و به همین جهت می‌توانست بسیاری از نکات ادبی و ذوقی را که از پیشینیان فراگرفته بود به دانش طلبان و جوانان شعر‌دوست منتقل سازد. در خانهٔ او هر هفته عده‌ای از شعر و اهل ذوق فراهم می‌آمدند و در حقیقت خانهٔ او یک مکتب آموزنده برای شعرای جوان بود...

فرّخ علاوه بر مراتب علمی و ادبی مردی شریف و اصیل و جوانمرد بود. من در تمام مدت معاشرت عملی برخلاف اخلاق و بزرگواری از او ندیدم. امانت و

استاد شیرام‌تقی‌زاده‌نصاری

از بدو تأسیس مؤسسه، حتی یک ساعت درس مؤسسه تعطیل نشد. محصلین، با بدو ورود به مؤسسه، با انضباطی که در آنجا حکمفرما است مانوس می‌شوند و در سراسر سال از حدود ساعت شش و نیم صبح تا

هشت یا نه بعداز ظهر در کلاس‌های درس یا در کتابخانه مؤسسه مشغول کار می‌باشند. در حال حاضر، به هر

درستکاری و مردودستی از عالی‌ترین صفات او بود. او حقیقتاً مردم را دوست داشت و این دوستی به تمام طول مدّت عمر او درخشش خاصّی داده بود و در بین مردم احترام و اعتبار بسیار داشت.»

وقتی می‌خواستیم این فصل را دربارهٔ شعر محمود فرّخ (۱۲۷۶ – ۱۳۶۰ ش.) آغاز کنیم بی‌اختیار همان مطالبی به ذهنم گذشت که آقای علی مؤیّد ثانی، شاعر استاد خراسانی و دوست و معاشر دیرین فرّخ، پس از درگذشت وی، با عنوان «پنجاه و پنج سال با محمود فرّخ»، بقلم آورده‌است و بهتر دیدم برخی از همان سخنان را – که من نیز بر آن عقیده‌ام – مطلع این گفتار قرار دهم. در نیم قرن اخیر هر کس در خراسان در زمینهٔ شعر و ادب قدمی برداشته بطور مستقیم یا غیرمستقیم مروهن فرّخ و مخفل ادبی او بوده است. بنابراین وی علاوه بر احراز پایگاهی بلند در شعر و شاعری، در ادب‌پروری و حمایت از زبان و ادب فارسی در آن خطهٔ هنرخیز نیز تأثیر فراوان داشته‌است. شرح حال و تربیت ادبی و هنسر و نشر فرّخ با بزرگان ادب و وصف مجمع ادبی صبحهای جمعه در خانهٔ وی – که هنوز هم خوشبختانه به همت فرزندش فروزان فرّخ و دوستان فرّخ برقرار است – یادداشت – و نیز فهرست آثار و شیوهٔ خلق و خوی و رفتار و بسیاری نکات مربوط به او را در «سرگذشت فرّخ» نوشته‌ام و در کتاب هفتاد سالگی فرّخ چاپ و منتشر شده است و می‌توان به آن مقاله رجوع کرد. من قریب سی سال از محبت و دوستی فرّخ برخوردار بوده‌ام و معاشرت و مصاحبت دائم و مفارقات ادبی و شاعرانه با وی داشته‌ام؛ هرگاه پس از درگذشت او ۳۹۲، یک غزل بسیار باحال فصیح بلیغ از آقای محمود فرّخ، دوست عزیز قدیمی خودمان، دیدم که به عقیدهٔ من هیچ دست کمی از بهترین غزلهای سعدی ندارد.» فرّخ به سبک خراسانی گرایشی بیشتر نشان می‌داد و در سرودن قصیده و قطعه و غزل قدرت و مهارت فراوان داشت و می‌توانست هر موضوع و مضمونی را هنرمندانه در شعر به‌رورد و بخوبی از عهده برآید. قطعه‌ای که در وصف دریاچهٔ لوگانو (سویس) سروده و بسیاری از دیگر اشعار او نموداری از آن است.

علم‌دوستی اوست اما محرک فردوسی و طبری باهم مشترکند زیرا مبنای هر دوشان، خداینامهٔ گردآمده دورهٔ ساسانیان است و هر کدام تحریر جداگانه‌ای از آن در دست داشته‌اند. اختلاف در جزئیات مطالب بر اختلاف در تحریرهای خداینامه، یعنی منبع و مأخذ مشترک، برسر می‌گردد. خطای تاریخی که ترک‌ها از قدیمی‌ترین ایام با ایران همسایه بوده و از همان آغاز تاریخ دشمن اصلی و خوئی ایرانیان بوده‌اند را هر دو تکرار شده‌است زیرا این خطا از خداینامه‌ای است که در اواخر عهد ساسانی از نو مورد تحریر و تجدید نظر قرار گرفته است.

بد نیست که در اینجا به محرک اصلی فردوسی در نظم شاهنامه و بالا بردن آن تا حد حماسه‌ای که بزرگترین حماسه جهان است اشاره‌ای بشود. محرک طبری در تدوین تاریخ جنبه‌های دینی و انسانی و

دانشجو ماهانه پانزده هزار ریال کمک خرج تحصیلی داده می‌شود. (سال ۱۳۵۰)

از شرایط ورود به دوره مدرسی، دارا بودن درجه لیسانس یا فوق‌لیسانس در ریاضیات است.

تاکنون ۷۳ نفر از مؤسسه ریاضیات فارغ‌التحصیل شده‌اند و در دانشگاه تربیت‌معلم و دانشگاه‌های شهرستان‌ها و سایر مؤسسات تعلیمات عالیّه به تدریس اشتغال دارند و بعضی هم، پس از مدّت مقرر تدریس، در دانشگاه‌های انگلستان مشغول تکمیل تحصیلات خود به منظور اخذ درجه دکتری در ریاضیات می‌باشند.

تاکنون شش نفر از فارغ‌التحصیلان مؤسسه به‌اخذ درجه دکتری از دانشگاه‌های مذکور نایل شده‌اند و چهار نفر دیگر در سال جاری به اخذ درجه دکتری نایل خواهند شد. در آغاز تأسیس مؤسسه ریاضیات، برنامه دروس دوره مدرسی بر طبق جدیدترین برنامه‌های ریاضی تنظیم شد. از آغاز سال تحصیلی ۱۳۴۷-۱۳۴۸، که اولین دوره محصلین مؤسسه تحصیلات خود را به پایان رسانیدند و مشغول

دربارهٔ محمود فرخ

اندیشهٔ خراسان

دکتر غلامحسین یوسفی: «کمتر کسی است که در این دوره‌های اخیر با شعر و ادبیات سروکار داشته باشد و نام محمود فرّخ، شاعر دانشمند خراسان را نشنیده و یا او را ندیده باشد. فرّخ بدون تردید یکی از نامورترین شعرای زمان خود بود و در انواع شعر... کمال مهارت و استادی را داشت. او در تمام عمر در خدمت علم و ادب مجاهدت می نمود و خاتمه‌اش مجمع اهل ذوق و شعر و هنر بود. او از پاسداران زبان فارسی و وارث و علمدار سلسلهٔ شعرانی بود که از قرن‌ها پیش در سرزمین خراسان ودیعهٔ فضل و ادب را سینه به سینه و دست به دست به یکدیگر منتقل می‌ساختند و چیراج فضیلت را مانند مشعل زابنه‌ای المپیک یکی بعد از دیگری به دست هم می‌دادند و از گذشتگان به آیندگان می‌سپردند و انتقال می‌دادند. زبان و شعر فارسی حافظ و حامی و وحدت قومیت و ملیّت ایران و استقلال و حیات این کشور بود.

جان‌شنینی دارند و کسی با آن کیفیّات و آن شرایط جای آنها را نمی‌تواند گرفت.» فرّخ به برکت قریحهٔ خداداد و بر اثر یک عمر تتبع در اشعار استادان زبان فارسی و شبهٔ انتقادی که داشت انواع شعر از قصیده و قطعه و غزل و مثنوی و رباعی را استاده می‌سرود. وقتی شادروان محمّد فرونی، با همه وسواس در اظهار عقیده، بمناسبتی دربارهٔ شعر فرّخ با تحسین فراوان نوشته بود: «در این شمارهٔ اخیر مجلهٔ یغما، ص ۳۹۲، یک غزل بسیار باحال فصیح بلیغ از آقای محمود فرّخ، دوست عزیز قدیمی خودمان، دیدم که به عقیدهٔ من هیچ دست کمی از بهترین غزلهای سعدی ندارد.» فرّخ به سبک خراسانی گرایشی بیشتر نشان می‌داد و در سرودن قصیده و قطعه و غزل قدرت و مهارت فراوان داشت و می‌توانست هر موضوع و مضمونی را هنرمندانه در شعر به‌رورد و بخوبی از عهده برآید. قطعه‌ای که در وصف دریاچهٔ لوگانو (سویس) سروده و بسیاری از دیگر اشعار او نموداری از آن است.

آنچه در این جا از اشعار او نقل می‌کنم قصیده‌ای است مربوط به سال ۱۳۲۵ ش. که تازه جنگ جهانی دوم پایان یافته بود. فرّخ در مقدمهٔ این قصیده نوشته است: «در تابستان ۱۳۲۵ که هنوز ایران از عساکر اجنبی تخلیه

و نحو آن و در لغات آن بحث نمی‌کند و آن را شایستهٔ بحث نمی‌داند. اما در نیشابور مجالس متعددی برپا می‌شود تا نزاع ابوبکر خوارزمی و بدیع‌الزمان مهندانی را در فلان قلع مهجور و فلان تعبیر تامانوس عربی بشنوند. مردم در مناقشات میان رؤسای شافعی و حنفی و کرامی شرکت می‌جویند. بازار مباحثات کلامی و دینی و فقهی داغ است. در این فرهنگ نو عناصر اصریل، عربی و یونانی و هندی است و تنها عنصر حامل آن ایرانی است. در سیاست نیز وضع کلامی و دینی و فقهی داغ است. در این فرهنگ نو این تغییر و دگرگونی غیر ایرانی است؛ فرهنگ نویی به وجود آمده که اگر چه در پیشبرد آن ایرانیان سهم عمده‌ای دارند اما ماده و جوهر آن غیر ایرانی است. مردم خراسان در شهرها و روستاها به فرا گرفتن قرآن و حدیث نوی و زبان عربی مشغولند. دانشمندان بار سفرهای دراز می‌نهند تا در هر جا شیخی و محدثی ببینند از او حدیثی بشنوند و در کتاب خود ضبط کنند. با آنکه زبان مردم فارسی است، کسی در صرف

به تدریس شدند، و وسیله اجرای برنامه‌های جدید برای دستگاه‌هایی که خواستار آن بودند فراهم شد و از جمله برنامه دوره‌لیسانس ریاضیات در دانشگاه تربیت‌معلم به کلی دگرگون گردید و بسر روش‌های تعلیمی مبتنی بر ریاضیات جدید و افکار این عصر در علوم ریاضی استوار گشت.

مؤسسه ریاضیات شاید جزء اولین مراکز علمی در ایران بود که به تحصیلات تکمیلی باهدفی مشخص پرداخته است. کسانی که دانشجویان مستعدی بودند ولی راه به جایی نداشتند می‌توانستند از این طریق بخت خود را آزمایش کنند. مصاحب می‌دانت که دانشجویان خوب ایرانی منحصر به آن‌هایی نیستند که رفته‌اند، شاید بهتر از آنها در اینجا مانده‌اند. لذا هر ساله عده‌ای را از طریق مصاحبه در اردیبهشت ماه برای کلاس‌های تابستانی می‌پذیرفت. در شهرپور مساه، در یک امتحان کتبی متوسط و جامع، مصاحب شاگردان خود را انتخاب می‌کرد. خوشبختانه مؤسسه ریاضیات ظرفیت مشخصی نداشت و می‌توانست

نشده و من بنده محمود فرّخ در پاریس بوم اخبار جراید خارجی وقایع ایران و خراسان را طوری جلوه می‌داد که برای ایرانیان دور از وطن امید به امکان بازگشت استقلال ایران باقی نمی‌گذاشت. این قصیده را تحت تأثیر آن اوضاع و احوال سروده‌ام.»

در ایسن چکامه چند نکته از روحیات فرّخ منعکس است که در زندگانی عملی نیز چنین بود: نخست دل‌بستگی او به خراسان و وطن‌دوستی. فرّخ به ایران و فرهنگ ایران از زبان فارسی و هموطنان خویش عشق می‌ورزید و به خراسان که بیشتر عمر خود را در آن جا گذراند علاقه‌ای وافر داشت. از این رو نگرانی او از اوضاع وطن، دور از زادبوم، و انکشی است صمیمانه و طبیعی از جانب او. کسانی که آن روزهای تیره را دیده‌اند و پریشانیها و نابسامانیهای کشور و دخالت بیگانگان در امور کلی و جزئی و بسیاری مظاهر جور و تباهی را بیاد دارند روح شعر فرّخ را بهتر درک می‌کنند. پیوستگی قلبی به خانه و خانواده، زیاده‌دستی و عشق به زندگی و نیز مهرورزی به دوستان که همه از خصائص اخلاقی فرّخ بود در این شعر دیده می‌شود و هر یک از جاذبه‌هایی است

که او را به سوی وطن می‌کشد. این است آن قصیده: نمود خسون دلم اندیشهٔ خراسان باز

غم دیار شبیخون نمود بر جان باز می‌سرم نشد امروز نیز خاطر جمع که دوش بد همه رویای من پریشان باز نم‌اند تاب شنیدن خدای را امیدم به من اگر خبری بد رسد ز ایران باز معاشران ز پی مصلحت مرا بگزار دهید مژده‌ای از جانب خراسان باز

چو سان گرفت توانم دل از خور آسان باز

مراسم مشکلی و چون پیرسم از دل خوش به من نیراد دادن جواب شایان باز شعر با قافیهٔ «خراسان» آغاز می‌شود و با ردیف «باز»: اولی اندیشهٔ اصلی است و چون نام معشوق در قافیهٔ غزل بقیهٔ ابیات را تحت نفوذ قرار می‌دهد، دومی با توجه به تأثیری که ردیف در ایجاد معانی و پیوستگی آنها با یکدیگر دارد بند و ردیفی است مناسب برای شوق بازگشت. وزن شعر در بحر مجتث بواسطهٔ قبول تعدد هجاهای کوتاه با بیان شور و اضطراب سازگار و هم‌آهنگ است.

در ذهن شاعری ورزیده مانند فرخ از همان آغاز، کلمات آماده‌اند و اجزاء متناسب خود را متداعی می‌کنند: «خون و شبیخون، دل و جان، غم و دل و جان». ابیات دوم تا چهارم مضمون‌هایی صمیمی و مانوس را در بردارد و نیز شاعر با لحنی خودمانی خواهش می‌کند خبرهای بد راجع به ایران را به او نگویند و برعکس خواستار مژده‌ای است از جانب خراسان. هر چند بگزار و آری، مصلحت باشد. آنگاه پس از بیان نگرانیها با ناشکیبایی آرزوی بازگشت به وطن می‌کند (ب). در نظر شاعر وطن‌خواه – که رفتهٔ زادبوم خویش است – پاریس با همه زیباییها جاذبه‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم خویش را از موح بدر برند. «باختر و خاورستان» با تقابل معنی که دارد و نمودار دو کران جهان است، در شعر منظور (۷ب) تعبیری از غربت است و دیار مألوف و بیت بعد حسن تعلیلی است شاعران با استفاده از جناس لفظی اشعار برجسته‌ای که از آگاهی دوستانان دور مانده است در دسترس همگان قرار گیرد.

که اصیل تر است و خوستهای طبیعی و امیال مادی، آلات و ابزار آن عامل است و آن پیشرفت انسانیت برای قهر طبیعت است خواه در زمینه علم و خواه در زمینه هنر. فردوسی مانند همه افراد انسان نیازها و احتیاجاتی قدیم است در برابر وضع موجود مادی واقعی خارجی. حرکت آفرینش شاهنامه همین است و عوامل صوری دیگر از قبیل کسب معاش و تقرب به سلطان و غیره عوامل تبعی و ثانوی است. در بنای هر اثر عظیم در جهان فرهنگ علل قریبه و انگیزه‌های ظاهری وجود دارد که برای خوشامد حکام است. این گونه انگیزه‌ها خواستهای طبیعی و امیال مادی و جسمانی است. اما عامل دیگری نیز هست

اگر دانشجویی در مؤسسه ممتاز می‌شد می‌توانست در دانشسرای عالی استخدام شود.

این سخت‌گویی همراه با انتظار بالای دکتر مصاحب از دانشجویان سبب شد که خاطرات دوره مؤسسه ریاضیات، علی‌رغم برخی تلخی‌ها و سختی‌هایی که داشته است، پس از گذشت زمان و به بار نشستن آن زحمات، شیرین جلوه کند. این مؤسسه نیز مانند سایر اقدام‌های مصاحب مخالفان

سپس نگرانی نسبت به زادگاه و یار و دیار بصورتی دیگر طرح می‌شود: پرسش از آیندهٔ ایران و امید به رهایی آن با لحن استهفام و آرزومندی «بود که» (۹-۱۰)، پرسش و آرزویی که در آن ایام در دل و جان همهٔ دوستانان ایران موج می‌زد، و تصویر «قلزم طوفان زای و طوفان و کشتی»، با همه مانوس و معهود بودن، تصویری است گویا از اوضاع مملکت در آن روزگار سراسر دهشت.

بدیهی است در دوری و غربت اشتیاق بازگشت به کانون خانوادهٔ شعله‌ای است فروزان در دل شاعر (ب ۱-۲). از آن پس وصف پای آمدن به خانه است، وصفی از سرشوق و آرزومندی از همهٔ زیباییها و شادنها که به خود وعده می‌دهد: دیدار پلدر و مادر (ب ۱۴)، سن (ب ۱۸-۱۵)، یاد کرد همسر از سبب طول سفر با تعبیر زندانهٔ شاعر (ب ۱۹). عشق به خانه و زیبایی و گل و بُستان (ب ۲۰-۱۲) جلوه‌ای است از روحیهٔ فرخ که زندگی و مظاهر زیبای آن را بسیار دوست می‌داشت و فرصت عمر را مغتنم می‌شمرد و کامیاب زیست، سرانجام، حسن ختام شعر نوید دیدار یاران است که فرخ آن همه به آنان محبت می‌ورزید و در همه جا مورد علاقهٔ آنان نیز بود.

قصیدهٔ فرخ شعری است دارای وحدتی معنوی که همه اجزاء را بهم پیوند داده است. احساسات اجتماعی و خانوادگی و شخصی در آن چنان بهم پیوسته و جوش خورده است که برای هم یک کل واحد را بوجود آورده است. بعلاوه نمودار روح و طرز اندیشه و احساس فرخ است همان گونه که بود و زیست.

در این چکامه نیز فرخ آنچه را در ضمیر داشته در قالبی سنتی به سبک خراسانی به آسانی و توانایی بیان کرده است، سبکی که پس از بهار، فرخ استاد مسلم آن بود. بی‌گمان بسیاری از شعرهای فرخ پرچاینده و دلکشی و از آثار ماندگار زبان فارسی است. امید آن که دیوان کامل وی به همت فرزندانش چاپ و منتشر شود و دیگر اشعار برجسته‌ای که از آگاهی دوستانان دور مانده است در دسترس همگان قرار گیرد.

و کافری است به علم و به حکمت بسناید. شاهنامه فردوسی این نیست: شاهنامهٔ فردوسی تجلی عالم معنی پهناوری است در قالب مادی الفاظ برای مجسم ساختن روح و معنی در خارج و برای برافراشتن کاخی که در عین مادی بودن، معنوی است و از باد و باران گزندنی نمی‌بیند.

شاهنامهٔ فردوسی بازتاب اقلیت ایران دوست قرن چهارم هجری است در برابر تسلط فرهنگ جدید [عربودت حکام] و قدرت حاکمهٔ جدید و برای بیان شکوه معنی در برابر شکوه ظاهر گو اینکه یکی از ابزار این بنا و یکی از علل قریبهٔ این بازتاب نیاز به مدح محمود و درم خواستن از او باشد. اثر فردوسی اثری است برای مسلط ساختن معنی بر ماده و قاهر ساختن روح بر طبیعت و او در این کار موفق شده است.

وی، در سال ۱۳۵۸ تلاش کردند تا دستاوردهای وی را از صحنه خارج سازند. اول این که بسیاری از قراردادهای او در رسم‌الخط ریاضی و بسیاری از مضروبات او در اصطلاحات ریاضی به دست فراموشی سپرده شد. دوم آن که با نحوه برنامه‌ریزی ریاضی در ستاد انقلاب فرهنگی و بعد از آن در شورای عالی برنامه‌ریزی جای مسئولان خود هیچ گونه اهمال، سستی، بی‌نظمی و بی‌دقی را در ریاضیات نمی‌پذیرفتند. مصاحب می‌گفت: هر چیزی را همان‌طور که باید باشد، به کار بگیرد، نه چیزی از آن کم کند و نه چیزی به آن اضافه کند. در ریاضیات از تطویل کلام و جمله‌پرداز ی‌بهره‌ریزی زبان ریاضیات با زبان ادبی و با زبان محاوره‌ای معمولی تفاوت فاحش به کار بگیرد. در عهد دکتر مصاحب، دژهای محکم بود که علی‌الظاهر مکتب مصاحب توانست در آنها رسوخ کند. از همین دژها بود که مخالفان مصاحب، پس از درگذشت

پیش‌بینی این وضع را می‌کرده است.

فرهنگی

چهارشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۲/ شماره۲۵۸۱۴

ویژه فرهنگ‌تاریخ وتمدن ایران وجهان/۱۶۳ **اخبارات**

نگارستان

ویلیام وایلر به روایت خسرو سینیایی **بهترین سال‌ها** ... جس می‌کردم که – باز یگرانه – به نظر خواهد آمد. می‌خواستیم چیزی واقعی داشته باشیم. درباره همه جور صدمات ماندگاری که سربازان جنگ خورده بودند فکر کردیم و بالاخره به این نتیجه رسیدیم که مردی را انتخاب کنیم که هر دو دستش را در دست داده باشد. چیزی که خیلی از کهنه سربازان دچارش بودند. با این انتخاب می‌توانستیم لایستش را در بیابورسیم و نشان بدهیم که مطلقاً هیچ چیز ساختگی نیست؛ خلاصه این که خیلی واقعی بود.

ایسن لیلی یکی از موفق‌ترین فیلم‌هایی است که ساخته‌ام؛ یکی از آسان‌ترین هم بود. دلایل آن است که خود من در خدمت سربازی بودم. من از جنگ برگشتم و کمی از مشکلاتی که سربازان برای دوباره ج‌افتادان در اجتماع دارند، خودم هم تجربه کردم.

من خیلی خوب این آدم‌ها درک می‌کنم. چهار سال را صرف تحقیق کرده بودم. و می‌توانم بگویم این آدم‌ها خیلی بهتر از بن‌وه و یا سربازان رومی، می‌شناختم. لازم نبود فکر کنم: «حالا این آدم در چنین موقعیتی چکار می‌کند»، چون خودم آن موقعیت را می‌شناختم. این آدم را می‌شناختم. به فکر رسید که ما خیلی وقت‌ها فیلم‌هایی می‌سازیم. که شخصیت‌های آن‌ها را به درستی نمی‌شناسیم. ما فیلمی را می‌سازیم چون داستانش را دوست داریم، یا وقت آن شده که فیلم دیگری بسازیم؛ یا به پولش نیاز داریم.

فیلمنامهٔ نهایی – بهترین سال‌های عمر ما – خیلی با خود فیلم تفاوت دارد. آیا شما هنگام فیلمبرداری جایی برای تغییر در فیلمنامه می‌گذارید؟

وایلر: من باید حتماً یک فیلمنامه داشته باشم. باید داستانی باشد که دوست داشته باشم و فکر کنم می‌توانم از آن فیلم خوبی بسازم. قاعدتاً در یک صحنه بدیهه‌سازی نمی‌کنم؛ مگر آن که چیزی به فکرم برسد که از آنچه که نوشته شده بهتر باشد، در صورت البته این کار را می‌کنم؛ ولی باید برای کاری که می‌خواهید بکنید ضرورتی داشته باشید، چون ممکن است چیز بهتری به فکر تان ترسد. به عقیده من یک کارگردان لازم نیست حتماً نویسنده باشد. اما باید بتواند با تغییرات کوچک به بهتر شدن فیلمنامه کمک کند. من یک کارگردان نویسنده نیستم؛ ولی این به آن معنی نیست که در فیلمنامه تغییراتی نمی‌دهم. یک نمونه‌اش در فیلم – بهترین سال‌های ما – است.

جایی که «ذا آنس‌دروز» در اطراف فردگاه قدم می‌زند و او هواپیمایی از کار افتاده را که رنگش پرواز نکرده، می‌بیند. همه آنچه که در گذشته بوده، به نظر می‌رسد. این بود: «او در اطراف قدم می‌زند و فکر می‌کند که جنگ چه به سبزش آورده است». ولی چون من فیلم – زیبای مغفیس – را ساخته بودم، و در چند مأموریت با یک بمب افکن پرواز کرده بودم، به فکرم رسید خواست که او سوار هواپیمای خودش شود و رؤیایی داشت باشد و غرق آن رؤیا شود. شاید هم حالتی هذیان گونه داشت باشد. همهٔ این افکار در همان محل به ذهنم رسید، چون خود فردگاه، هواپیمای متروک از کار افتاده، با ایدهٔ اصلی فیلم که سرگشتگی آن مرد بود، تناسب داشت. همه چیز می‌توانست در ذهن مرد شکل بگیرد. او در ذهنش صدای موتور روشن هواپیماهارامی شنید، گرچه دیگر در آن جا موتوری نبود، به فکرم رسید که خواست صدای استارت زدن هواپیمها را قبل از پرواز، روی تصاویری از جای خالی موتورها بشنود، و این چیزی از افکار وهم آلودش باشد. اگر قرار بود امروز آن فیلم را دوباره بسازم، در همانجا تمامش می‌کردم. فکر می‌کنم پایان بهتری می‌شد.

آیا نسخهٔ «بهترین سال‌ها...» را که دوباره ساخته شد. دیدید؟

وایلر: بله از آن خوشم نیامد و با قاطعیت تمام می‌گویم که اصلاً بر من تأثیر نگذاشت. به نظرم سید که آن‌ها می‌خواستند بعضی از کارهای ما را تقلید کنند؛ اما حاصلاً اصلاً خوب نشده بود. قسمتهای خیلی خوبی از آن را حذف کرده بودند و فکر می‌کنم که در نهایت برای همه خیلی مایوس کننده بود. نمی‌توانم آنرا کار را کردند. نمیدانم چرا همان فیلم قدیمی را نشان ندادند.

فرهنگی

چهارشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۲/ شماره۲۵۸۱۴

ویژه فرهنگ‌تاریخ وتمدن ایران وجهان/۱۶۲ **اخبارات**

دکتر غلامحسین یوسفی:

«کمتر کسی است که در این دوره‌های اخیر با شعر و ادبیات سروکار داشته باشد و نام محمود فرّخ، شاعر دانشمند خراسان را نشنیده و یا او را ندیده باشد. فرّخ بدون تردید یکی از نامورترین شعرای زمان خود بود و در انواع شعر... کمال مهارت و استادی را داشت. او در تمام عمر در خدمت علم و ادب مجاهدت می نمود و خاتمه‌اش مجمع اهل ذوق و شعر و هنر بود. او از پاسداران زبان فارسی و وارث و علمدار سلسلهٔ شعرانی بود که از قرن‌ها پیش در سرزمین خراسان ودیعهٔ فضل و ادب را سینه به سینه و دست به دست به یکدیگر منتقل می‌ساختند و چیراج فضیلت را مانند مشعل زابنه‌ای المپیک یکی بعد از دیگری به دست هم می‌دادند و از گذشتگان به آیندگان می‌سپردند و انتقال می‌دادند. زبان و شعر فارسی حافظ و حامی و وحدت قومیت و ملیّت ایران و استقلال و حیات این کشور بود.

محمود فرّخ بواسطهٔ طول مدّت عمر و معاشرت فراوان با اهل ذوق و ادب و خط و ربط رشتهٔ انصافی بود بین شعر و فضلالی این قرن و جوانان صاحب‌ذوق و ادب‌دوست عصر حاضر و به همین جهت می‌توانست بسیاری از نکات ادبی و ذوقی را که از پیشینیان فراگرفته بود به دانش طلبان و جوانان شعر‌دوست منتقل سازد. در خانهٔ او هر هفته عده‌ای از شعر و اهل ذوق فراهم می‌آمدند و در حقیقت خانهٔ او یک مکتب آموزنده برای شعرای جوان بود...

فرّخ علاوه بر مراتب علمی و ادبی مردی شریف و اصیل و جوانمرد بود. من در تمام مدت معاشرت عملی برخلاف اخلاق و بزرگواری از او ندیدم. امانت و

استاد شیرام‌تقی‌زاده‌نصاری

از بدو تأسیس مؤسسه، حتی یک ساعت درس مؤسسه تعطیل نشد. محصلین، با بدو ورود به مؤسسه، با انضباطی که در آنجا حکمفرما است مانوس می‌شوند و در سراسر سال از حدود ساعت شش و نیم صبح تا

هشت یا نه بعداز ظهر در کلاس‌های درس یا در کتابخانه مؤسسه مشغول کار می‌باشند. در حال حاضر، به هر

درستکاری و مردودستی از عالی‌ترین صفات او بود. او حقیقتاً مردم را دوست داشت و این دوستی به تمام طول مدّت عمر او درخشش خاصّی داده بود و در بین مردم احترام و اعتبار بسیار داشت.»

وقتی می‌خواستیم این فصل را دربارهٔ شعر محمود فرّخ (۱۲۷۶ – ۱۳۶۰ ش.) آغاز کنیم بی‌اختیار همان مطالبی به ذهنم گذشت که آقای علی مؤیّد ثانی، شاعر استاد خراسانی و دوست و معاشر دیرین فرّخ، پس از درگذشت وی، با عنوان «پنجاه و پنج سال با محمود فرّخ»، بقلم آورده‌است و بهتر دیدم برخی از همان سخنان را – که من نیز بر آن عقیده‌ام – مطلع این گفتار قرار دهم. در نیم قرن اخیر هر کس در خراسان در زمینهٔ شعر و ادب قدمی برداشته بطور مستقیم یا غیرمستقیم مروهن فرّخ و مخفل ادبی او بوده است. بنابراین وی علاوه بر احراز پایگاهی بلند در شعر و شاعری، در ادب‌پروری و حمایت از زبان و ادب فارسی در آن خطهٔ هنرخیز نیز تأثیر فراوان داشته‌است. شرح حال و تربیت ادبی و هنسر و نشر فرّخ با بزرگان ادب و وصف مجمع ادبی صبحهای جمعه در خانهٔ وی – که هنوز هم خوشبختانه به همت فرزندش فروزان فرّخ و دوستان فرّخ برقرار است – یادداشت – و نیز فهرست آثار و شیوهٔ خلق و خوی و رفتار و بسیاری نکات مربوط به او را در «سرگذشت فرّخ» نوشته‌ام و در کتاب هفتاد سالگی فرّخ چاپ و منتشر شده است و می‌توان به آن مقاله رجوع کرد. من قریب سی سال از محبت و دوستی فرّخ برخوردار بوده‌ام و معاشرت و مصاحبت دائم و مفارقات ادبی و شاعرانه با وی داشته‌ام؛ هرگاه پس از درگذشت او ۳۹۲، یک غزل بسیار باحال فصیح بلیغ از آقای محمود فرّخ، دوست عزیز قدیمی خودمان، دیدم که به عقیدهٔ من هیچ دست کمی از بهترین غزلهای سعدی ندارد.» فرّخ به سبک خراسانی گرایشی بیشتر نشان می‌داد و در سرودن قصیده و قطعه و غزل قدرت و مهارت فراوان داشت و می‌توانست هر موضوع و مضمونی را هنرمندانه در شعر به‌رورد و بخوبی از عهده برآید. قطعه‌ای که در وصف دریاچهٔ لوگانو (سویس) سروده و بسیاری از دیگر اشعار او نموداری از آن است.

علم‌دوستی اوست اما محرک فردوسی و طبری باهم مشترکند زیرا مبنای هر دوشان، خداینامهٔ گردآمده دورهٔ ساسانیان است و هر کدام تحریر جداگانه‌ای از آن در دست داشته‌اند. اختلاف در جزئیات مطالب بر اختلاف در تحریرهای خداینامه، یعنی منبع و مأخذ مشترک، برسر می‌گردد. خطای تاریخی که ترک‌ها از قدیمی‌ترین ایام با ایران همسایه بوده و از همان آغاز تاریخ دشمن اصلی و خوئی ایرانیان بوده‌اند را هر دو تکرار شده‌است زیرا این خطا از خداینامه‌ای است که در اواخر عهد ساسانی از نو مورد تحریر و تجدید نظر قرار گرفته است.

بد نیست که در اینجا به محرک اصلی فردوسی در نظم شاهنامه و بالا بردن آن تا حد حماسه‌ای که بزرگترین حماسه جهان است اشاره‌ای بشود. محرک طبری در تدوین تاریخ جنبه‌های دینی و انسانی و

دانشجو ماهانه پانزده هزار ریال کمک خرج تحصیلی داده می‌شود. (سال ۱۳۵۰)

از شرایط ورود به دوره مدرسی، دارا بودن درجه لیسانس یا فوق‌لیسانس در ریاضیات است.

تاکنون ۷۳ نفر از مؤسسه ریاضیات فارغ‌التحصیل شده‌اند و در دانشگاه تربیت‌معلم و دانشگاه‌های شهرستان‌ها و سایر مؤسسات تعلیمات عالی به تدریس اشتغال دارند و بعضی هم، پس از مدّت مقرر تدریس، در دانشگاه‌های انگلستان مشغول تکمیل تحصیلات خود به منظور اخذ درجه دکتری در ریاضیات می‌باشند.

تاکنون شش نفر از فارغ‌التحصیلان مؤسسه به اخذ درجه دکتری از دانشگاه‌های مذکور نایل شده‌اند و چهار نفر دیگر در سال جاری به اخذ درجه دکتری نایل خواهند شد. در آغاز تأسیس مؤسسه ریاضیات، برنامه دروس دوره مدرسی بر طبق جدیدترین برنامه‌های ریاضی تنظیم شد. از آغاز سال تحصیلی ۱۳۴۷-۱۳۴۸، اولین دوره محصلین مؤسسه تحصیلات خود را به پایان رسانیدند و مشغول

دربارهٔ محمود فرخ

اندیشهٔ خراسان

دکتر غلامحسین یوسفی: «کمتر کسی است که در این دوره‌های اخیر با شعر و ادبیات سروکار داشته باشد و نام محمود فرّخ، شاعر دانشمند خراسان را نشنیده و یا او را ندیده باشد. فرّخ بدون تردید یکی از نامورترین شعرای زمان خود بود و در انواع شعر... کمال مهارت و استادی را داشت. او در تمام عمر در خدمت علم و ادب مجاهدت می نمود و خاتمه‌اش مجمع اهل ذوق و شعر و هنر بود. او از پاسداران زبان فارسی و وارث و علمدار سلسلهٔ شعرانی بود که از قرن‌ها پیش در سرزمین خراسان ودیعهٔ فضل و ادب را سینه به سینه و دست به دست به یکدیگر منتقل می‌ساختند و چیراج فضیلت را مانند مشعل زابنه‌ای المپیک یکی بعد از دیگری به دست هم می‌دادند و از گذشتگان به آیندگان می‌سپردند و انتقال می‌دادند. زبان و شعر فارسی حافظ و حامی و وحدت قومیت و ملیّت ایران و استقلال و حیات این کشور بود.

جان‌شنینی دارند و کسی با آن کیفیّات و آن شرایط جای آنها را نمی‌تواند گرفت.» فرّخ به برکت قریحهٔ خداداد و بر اثر یک عمر تتبع در اشعار استادان زبان فارسی و شبهٔ انتقادی که داشت انواع شعر از قصیده و قطعه و غزل و مثنوی و رباعی را استاده می‌سرود. وقتی شادروان محمّد فرونی، با همه وسواس در اظهار عقیده، بمناسبتی دربارهٔ شعر فرّخ با تحسین فراوان نوشته بود: «در این شمارهٔ اخیر مجلهٔ یغما، ص فرّخ، دوست عزیز قدیمی خودمان، دیدم که به عقیدهٔ من هیچ دست کمی از بهترین غزلهای سعدی ندارد.» فرّخ به سبک خراسانی گرایشی بیشتر نشان می‌داد و در سرودن قصیده و قطعه و غزل قدرت و مهارت فراوان داشت و می‌توانست هر موضوع و مضمونی را هنرمندانه در شعر به‌رورد و بخوبی از عهده برآید. قطعه‌ای که در وصف دریاچهٔ لوگانو (سویس) سروده و بسیاری از دیگر اشعار او نموداری از آن است.

آنچه در این جا از اشعار او نقل می‌کنم قصیده‌ای است مربوط به سال ۱۳۲۵ ش. که تازه جنگ جهانی دوم پایان یافته بود. فرّخ در مقدمهٔ این قصیده نوشته است: «در تابستان ۱۳۲۵ که هنوز ایران از عساکر اجنبی تخلیه

و نحو آن و در لغات آن بحث نمی‌کند و آن را شایستهٔ بحث نمی‌داند. اما در نیشابور مجالس متعددی برپا می‌شود تا نزاع ابوبکر خوارزمی و بدیع‌الزمان مهندانی را در فلان قلع مهجور و فلان تعبیر تامانوس عربی بشنوند. مردم در مناقشات میان رؤسای شافعی و حنفی و کرامی شرکت می‌جویند. بازار مباحثات کلامی و دینی و فقهی داغ است. در این فرهنگ نو عناصر اصریل، عربی و یونانی و هندی است و تنها عنصر حامل آن ایرانی است. در سیاست نیز وضع تازه‌ای پیش آمده است. سیادت و برتری عنصر عربی مدتهاست که از خراسان بر افتاده و از طرف دیگر کوششهایی که برای اعاده استقلال ایرانیان می‌شده با شکست و ناکامی مواجه شده است. حکومت دلیمان و سسامانیان و آل فریغون و مأمونیان همه در آستانه زوال است. قوم تازه‌نفس و

به تدریس شدند، و وسیله اجرای برنامه‌های جدید برای دستگاه‌هایی که خواستار آن بودند فراهم شد و از جمله برنامه دوره‌لیسانس ریاضیات در دانشگاه تربیت‌معلم به کلی دگرگون گردید و بسر روش‌های تعلیمی مبتنی بر ریاضیات جدید و افکار این عصر در علوم ریاضی استوار گشت.

مؤسسه ریاضیات شاید جزء اولین مراکز علمی در ایران بود که به تحصیلات تکمیلی با هدفی مشخص پرداخته است. کسانی که دانشجویان مستعدی بودند ولی راه به جایی نداشتند می‌توانستند از این طریق بخت خود را آزمایش کنند. مصاحب می‌دانت که دانشجویان خوب ایرانی منحصر به آن‌هایی نیستند که رفته‌اند، شاید بهتر از آنها در اینجا مانده‌اند. لذا هر ساله عده‌ای را از طریق مصاحبه در اردیبهشت ماه برای کلاس‌های تابستانی می‌پذیرفت. در شهریور ماه، در یک امتحان کتبی متوسط و جامع، مصاحب شاگردان خود را انتخاب می‌کرد. خوشبختانه مؤسسه ریاضیات ظرفیت مشخصی نداشت و می‌توانست

نشده و من بنده محمود فرّخ در پاریس بوم اخبار جراید خارجی وقایع ایران و خراسان را طوری جلوه می‌داد که برای ایرانیان دور از وطن امید به امکان بازگشت استقلال ایران باقی نمی‌گذاشت. این قصیده را تحت تأثیر آن اوضاع و احوال سروده‌ام.»

در ایسن چکامه چند نکته از روحیات فرّخ منعکس است که در زندگانی عملی نیز چنین بود: نخست دل‌بستگی او به خراسان و وطن‌دوستی. فرّخ به ایران و فرهنگ ایران از زبان فارسی و هموطنان خویش عشق می‌ورزید و به خراسان که بیشتر عمر خود را در آن جا گذراند علاقه‌ای وافر داشت. از این رو نگرانی او از اوضاع وطن، دور از زادبوم، و انکشی است صمیمانه و طبیعی از جانب او. کسانی که آن روزهای تیره را دیده‌اند و پریشانیها و نابسامانیهای کشور و دخالت بیگانگان در امور کلی و جزئی و بسیاری مظاهر جور و تباهی را بیاد دارند روح شعر فرّخ را بهتر درک می‌کنند. پیوستگی قلبی به خانه و خانواده، زیادوستی و عشق به زندگی و نیز مهرورزی به دوستان که همه از خصائص اخلاقی فرّخ بود در این شعر دیده می‌شود و هر یک از جاذبه‌هایی است

که او را به سوی وطن می‌کشد. این است آن قصیده: نمود خسون دلم اندیشهٔ خراسان باز

از نظام السلطنه مافی حکمران وقت خراسان، قصیده در رثای سروهنگ محمدحسین جهانپانی بمناسبت خودکشی وی و انتقاد از سردار سپه (۱۳۴۲ ه‍.ق)، قطعهٔ شکوایتی از ستماک‌په‌های جان‌محمّدخان فرمانده لشکر خراسان که سبب خلع وی شد و نیز قصیدهٔ «به فرومایگان جاه‌طلب»، قطعات «خاک پا»، «اثر تلقین»، قصاید «بت پرستی»، «همت عالی» و غیره از این‌گونه آثار اوست. فرّخ اشعار اجتماعی و انتقادی فراوان سروده است. بسیاری از آنها در دو جلد سفینهٔ فرّخ درج است و برخی دیگر که از او شنیده‌ام در دیوان کامل اوست که هنوز چاپ و منتشر نشده است.

آنچه در این جا از اشعار او نقل می‌کنم قصیده‌ای است مربوط به سال ۱۳۲۵ ش. که تازه جنگ جهانی دوم پایان یافته بود. فرّخ در مقدمهٔ این قصیده نوشته است: «در تابستان ۱۳۲۵ که هنوز ایران از عساکر اجنبی تخلیه

دیگری از آسیای مرکزی به صورت مهاجران و پندگان و مهاجمان سرازیر می‌شوند و پست‌های سیاسی و نظامی را اشغال می‌کنند. این قوم که در شاهنامه دشمن اصلی ایرانیان قلمداد شده‌اند اکنون همه جازمام امور را در دست دارند. در این میان اقلیت کوچکی از این زیردستی فرهنگی و سیاسی رنج می‌کشد. این اقلیت از بازماندگان خاندانهای قدیمند و سست قدیم را حفظ کرده‌اند اما برای اعاده شکوه گذشته هیچ قدرت جسمانی و مادی در اختیار ندارند. پس به ناچار به گذشته و اساطیر قدیم پناه می‌برند و در حالی که بیشتر همشهریان ایشان به دنبال جمع حدیث و حضور در مجالس وعظ و تذکیرند ناگهانی به دنبال جمع داستانهای قدیم ملت خویشند و به دنبال کسی هستند که از این داستانها و اسطوره‌ها بنای حماسی عالی بسازد. این بازتابی

اگر دانشجویی در مؤسسه ممتاز می‌شد می‌توانست در دانشسرای عالی استخدام شود. این سخت‌گویی همراه با انتظار بالای دکتر مصاحب از دانشجویان سبب شد که خاطرات دوره مؤسسه ریاضیات، علی‌رغم برخی تلخی‌ها و سختی‌هایی که داشته است، پس از گذشت زمان و به بار نشستن آن زحمات، شیرین جلوه کند. این مؤسسه نیز مانند سایر اقدام‌های مصاحب مخالفان

مراست مشکلی و چون‌بپرسم از دل‌خوشش به‌من نیرارد دادن جواب شایان باز شعر با قافیهٔ «خراسان» آغاز می‌شود و با ردیف «باز»: «اولی اندیشهٔ اصلی است و چون نام معشوق در قافیهٔ غزل بقیهٔ ابیات را تحت نفوذ قرار می‌دهد، دومی با توجه به تأثیری که ردیف در ایجاد معانی و پیوستگی آنها با یکدیگر دارد بند و ردیفی است مناسب برای شوق بازگشت. وزن شعر در بحر مجتث بواسطهٔ قبول تعدد هجاهای کوتاه با بیان شور و اضطراب سازگار و هم‌هنگ است.

در ذهن شاعری ورزیده مانند فرخ از همان آغاز، کلمات آماده‌اند و اجزاء متناسب خود را متداعی می‌کنند: «خون و شبیخون، دل و جان، غم و دل و جان». ابیات دوم تا چهارم مضمون‌هایی صمیمی و مأنوس را در بردارد و نیز شاعر با لحنی خودمانی خواهش می‌کند خبرهای بد راجع به ایران را به او نگویند و برعکس خواستار مژده‌ای است از جانب خراسان. هرچند بگراف و آداب صیقلیت باشد. آنگاه پس از بیان نگرانیها با ناشکیبایی آرزوی بازگشت به وطن می‌کند (ب). در نظر شاعر وطن‌خواه – که فریفتهٔ زادبوم خویش است – پاریس با همه زیباییها جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین‌های دیگر کاری درست و صواب است زیرا ما پیش از آن که جهانگرد درست و فیلسوف توانیم بود فرزندان کشور خویش و اتباع اویم. بسیاری از افراد نسل فرخ و متقدمان ما را، در حوادث و دشواریها که پیش می‌آمد ترجیح می‌داد، در وطن در کنار کسان و یاران و مردم دیار خویش بمانند نه آن‌که مانند برخی روشنفکران بعد به هر نااملائی، بدون موجب اضطراب، رهسپار سرزمین‌های دیگر شوند و گلیم جانده‌ای بیش از وطن نمی‌تواند داشت (ب۶). زیرا به قول جرج سانتایانا، فیلسوف و شاعر آمریکایی، ترجیح کشور و زادبوممان بر همهٔ سرزمین

مکتوب

ایران و هنر کتاب

اریک شرودر: کتاب‌های تذهیب‌شده در حکم شعری است که در دست می‌توان داشت و به ندرت ممکن است از جنبه هنری پست و بی‌مقدار باشد. چون کتابی را ورق می‌زنیم گویی به تدریج از نردبانی بالا می‌رویم و به عالم اشکال و صور می‌رسیم که نظم و تنوعی خاص دارد. این تجربه نظیر گردش در کلیساهای سبک گوتی است. در این کلیساهای کم‌کم با تصور کلی خاصی که اکنون ناپدید شده ولی روزگاری معمار موقر و منبت‌کار ظریف و شیشه‌کار بلند طبع و بنای شکیبا، همه در آن سهیم بوده‌اند، آشنا می‌شویم. در نسخه‌های خطی دوره صفوی نیز صحاف و خطاط و مصور یا نقاش و مذهب با کمال چیره‌دستی در فن خود و با نهایت ظرافت و قدرت دست و روح و با اعمال همه اسرار صنعت و ادراک دقیق‌ترین معانی جمال کار کرده‌اند. شاید بی‌جا نباشد اگر گفته شود که چنین کتابی در حد خود «عالم اصغر» است.

علت‌های خاصی موجب شده است که هنر کتاب‌سازی در دنیای اسلام به چنین درجه‌عالی از کمال برسد (نمی‌توان گفت که حتی ظریف‌ترین و زیباترین نسخه‌های ایرلندی و گوتی بر کتاب‌هایی مانند خمسه نظامی، کتاب‌خانه شاه طهماسب در بریتیش میوزیم، یا کلیات سعدی مضبوط در قاهره که تصاویر آن کار بهزاد است برتری دارد). اگر از جنبه تاریخی گفت و گو کنیم، مهم‌ترین این علت‌ها اعتقاد به سحر کلمات مکتوب است که از مختصات سراسر هزاره اول بعد از میلاد مسیح بود. هنگامی که همه مردم جهان معتقد بودند که وحی‌الاهی در زمان گذشته نازل شده و کتاب‌هایی مانند تورات و انجیل و قرآن به منزله کالبد و جسم الهامات است، عجب نبود که گران‌بهارترین مواد دقیق‌ترین هنرها به ایجاد چنین کتاب‌هایی وقف

شود.

دو قرن پس از آن که صحابه پیغمبر اسلام قرآنی را که جبرئیل از جانب خدا بر او نازل کرده بود روی برگ نخل و استخوان ثبت کردند، کتاب آسمانی به خط پرشکوه کوفی بر صحیفی مرتب و کامل با سارلوحه‌های زرنگار نوشته شد. از این زمان تا قریب هزار سال شیوه کتاب‌سازی که پیوسته رو به کمال داشت، از هر کتاب بزرگی صدها نسخه به وجود آورد.

این شیوه که در حکم نحوه دید خاصی از عالم بود در هر زمان و هر ناحیه ذهن را مجذوب می‌کرد ازان لمعه فروغی بر گل افتاد

ز گل شوری به جان بلبل افتاد
رخ خود شمع زان آتش برافروخت
به هر کاشانه صد پروانه را سوخت
سراز جیب مه کنعان برآورد
زلیخا را دمار از جان برآورد
به این سبب شاعر می‌گوید:
بر آنم گر خدا توفیق بخشد
که نخلم میوه تحقیق بخشد
چو طوطی طبع را سازم شکرخا

ز حسن یوسف و زلیخاست و سپس داستان آغاز می‌شود که تفصیل زیبا و دلکشی از قصه یوسف مندرج در تورات و قرآن است. شرح سه جلوه جمال یوسف بر زلیخا در خواب و دنباله داستان را که بسیار شاخ و برگ یافته در اینجا به اختصار هم نمی‌توان گفت، اما برای نمونه خیال و

است. اهل ذوق و بصیرت می‌دانند که به سراغ دیوان حافظ رفتن و از این بستان رنگین خیال دویست و پنجاه غزل انتخاب کردن و به عنوان شرح غزل‌ها به جای تکرار مکررات شارحان سلف به نکته‌هایی ضروری اشاره کردن و در شرح اصطلاحات به دام فضل فروشی نیفتادن و همانقدر که لازمست، نوشتن چه کار مشکلی است. طبع معتدل می‌خواهد و ذوق سلیم و دانش وسیع، دانش وسیع که این هر سه را نویسنده حافظ‌نامه دارد و خوب هم دارد. راستش را بخواهید روزی که حافظ‌نامه به دستم رسید با معرفتی که به تعلقات مذهبی خرمشاهی داشتم، پنداشتم که او هم چون دیگر متعهدان دستخوش تعصب‌های عقیدتی شده باشد. اما با دیدن کتاب و خواندن مقدمه مبسوط جاندارش پندار باطل.

کار ظریف خرمشاهی شباهتی به دیوان حافظ دارد. خواننده را از هر صنف و قبیله‌ای که باشد، نه تنها دست خالی باز نمی‌گرداند که نشاء می‌کند و فیض می‌بخشد. از فیض همین وسعت تحقیق است که «حافظ‌نامه» کتاب‌هاست نه یک کتاب، یکی از ظرافت‌های خرمشاهی این است که به حکم ذوق سلیم به جای آن که از بآء بسم‌الله تا تائی تمت دیوان خواجه را شرح کند، به دویست و پنجاه غزل اکتفا کرده است و چه کار خوبی! -از همه اینها زیباتر و هوشمندانه‌تر پرهیز مؤلف است از توضیح و اضافاتی به شرح و معنی ابیات و این از برکت ذوق فطری است که خرمشاهی در غالب موارد اندازه‌گیری است، نه اهل ایجاز ممکی که خواننده را گم و گیج کند و نه اطناب ممکی که به آزار خاطرش بپردازد. خصیصه‌ای که در آمار بسیاری از نویسندگان دیار ما کم‌یاب است.

اما اخیراً که چشمم به اثر دیگری افتاد، دریغ آمد، گرچه به اجمال از تذکری عقلت کنم. اسم کتاب تازه «شرح غزل‌های حافظ» است نوشته آقای دکتر حسینعلی هروی، آوازه کتاب را پیش از انتشارش

سفرنامه سون هدین

زیر نخلهای دالکی

ولیعهد با دقت زیادی نامه میرزا رضاخان را خواند، که در آن نوشته شده بود، که من قصد دیدار از تبت را دارم. خبری که بحث‌ما را به سرزمین لاماها کشاند. با گفتگو درباره تبت ملاقات من پایان یافت و من در حالی که تعظیم می‌کردم اتاق را ترک گفتم. محمدعلی میرزا لازم نبود که زیاد منتظر خالی شدن تخت سلطنت بنشیند. روز هفتم ژانویه ۱۹۰۷ پدرش در سن پنجاه و چند سالگی و پس از این که توانست اولین مجلس از ایران را افتتاح بکند درگذشت. شاه جدید مجبور بود که در آغاز کار خود با مشکلات بزرگی دست و پنجه نرم بکند و متوجه باشد که تاجداری هر قدر که ارزشمند باشد چندان هم آسان نیست. کابینه‌ای پس از کابینه دیگر اجازه مرخصی می‌خواست و احساس می‌شد که در مملکت جنبشی در کار است، که بالاخره منجر به انقلاب شد. شاه جوان مدام در وحشت از دست دادن تخت و زندگی، در حاشیه آتشفشانی سوزان در تلاطم بود. او می‌کوشید مانند عبدالحمید^۱ مردان جوان را بر سرکار بگمارد و در برابر مخالفین خود سرسخت و آشتی‌ناپذیر عمل می‌کرد. در ماه اوت ۱۹۰۷ انگلستان و روسیه قراردادی بستند که به موجب آن از تمامیت و استقلال ایران حمایت می‌شد، اما روزهای زندگی محمدعلی به نام شاهنشاه قابل شمردن بود. نیروهای پرجوانه اندام گرفته و بالای سرش ایستاده بودند. بالاخره در تابستان ۱۹۰۹ محمدعلی شاه مجبور شد که استعفا کرده و بقیه عمرش را دور از میهن آرزوهای جوانیش، در تبعید به سر برد و قرار شد، که از سرزمین پدریش حقوق محقری هم دریافت بکند. امروز پسر او که یک بچه است تاج قاجارها را بر سر دارد و اگر همه نشانه‌های موجود ما را همراه نکنند، نشان خانوادگی او بر سر قبر خشایارشا خواهد شکست.

از ولیعهد که جدا شدم رفتم پیش نظام السلطنه والی آذربایجان، او اهل خوزستان ایالت جنوبی ایران بود، اما چون به خاطر نفوذش مزاحم سیاست انگلیس بود، از حوزه علائق خود منتقل شد. روسها هم نسبت به او نظر خوبی ندارند. چون او که میهن پرستی به شیوه قدیم است، دشمن نفوذ در حال رشد اروپاییها در ایران است.

نظام السلطنه مردی است مسن، متشخص، مؤدب و باسواد که خصوصیات اشرافی و چشمهایی تیزبین دارد و بینی‌اش شکل بینی سامهیا است. او به جای لباس سیاه نیمه اروپایی، که در این جا الان مد روز است، لباس قدیمی ایرانیان را به تن داشت، که عبارت بود از لباده‌ای به رنگ زرد قهوه‌ای پرچین و کلاهی سیاه و بلند. او از خوزستان با شوق و حرارت صحبت می‌کرد و وقتی که تعریف می‌کردم، که من هم روزی زیر نخلهای دالکی خوابیده‌ام و به صدای چشمه‌های باغ دلگشا گوش داده‌ام و آرامگاه سعدی و حافظ را در شیراز زیارت کرده‌ام و در میان ستونهای کاخ خشایارشا گردش کرده‌ام، چهره‌اش حالت کاملاً شیفته‌ای به خود گرفت. خود او چهل سال پیش از کاخ خشایارشا دیدن کرده بود. او با جغرافیای ایران بطور اساسی آشنا بود و همچنین عقیده داشت، درباره صحرای بزرگ شرق ایران، که من می‌خواستم از آن دیدن بکنم، اطلاعات همه‌جانبه‌ای می‌تواند در اختیارم بگذارد. با محبتی زیاد به من قول داد، که تا مرز ایالت دوسریز برای همراهیم در اختیارم بگذارد. می‌گفت، از دست [برخی] یابان کرد هرگز نمی‌توان در امان بود. او همچنین می‌خواست به من گذرنامه‌ای بدهد، که با آن همه درها به رویم باز باشد.

سخنی با استاد خرمشاهی

ادامه از صفحه اول

استاد خرمشاهی خیلی فروتنانه تنها به یک شاهد اشاره می‌کند و آن مقاله مرحوم سیرجانی است با عنوان «این کجا و آن کجا» (کیهان فرهنگی دی ماه ۱۳۷۰). اینجانب با این احساس که استاد خرمشاهی به سبب نجابت ذاتی و فروتنی مثال‌زدنی‌اش بیش از این نخواسته از خود و کارش دفاع کند بی‌مورد ندیدم برای روشن‌تر شدن مقایسه عالمانه‌تر این دو اثر بخش‌های هر چند مختصر از مقاله نقد سیرجانی را در اینجا بیاورم:

سومین کتاب از این مقوله اثر لبریز از ذوق و ظرافت دوست فاضلمان بهاءالدین خرمشاهی است. به عنوان حافظ‌نامه، سوابق آشنایی و ارادت بنده به خرمشاهی ریشه دیرینه چندین ساله ندارد. بیش از دو سه باری او را ندیده‌ام، اما همین فرصت‌های کوتاه

عنوان «ذهن و زبان حافظ» قبلاً دیده بودم و با همه اختلاف‌نظرهایمان پسندیده بودم. اما کار اخیر او از مقوله دیگری است. نشان می‌دهد که این محقق سی‌چهل ساله چگونه در فاصله این دو سه ساله ده‌ده ساله رفته است و با چه ظرافت نکته‌سنجانه‌ای حق حافظ را ادا کرده

شیوه جامی در اینجا یک عبارت ساده تورات را با

همان قسمت در منظومه او می‌سنجیم.

در سفر پیدایش تورات نوشته شده: «و او را گرفته در چاه انداختند، اما چاه خالی و بی‌آب بود» و در قرآن کریم آمده است «و أجمعوا أن یجعلوه فی غیابه‌الجب» یعنی «هم‌داستان شدند که او را در گودی چاه بیفکنند».

جامی این قسمت را چنین سروده است:

چه گویم کز جفاایشان چه کردند

دل‌م نایب بگویم آنچه کردند

بر آن ساعد که گر بر وی رسیدی

حریر خلد از آن آزار دیدی

رسن بستند از موی بزر و میش

بر او شد هر سر مویی یکی نیش

میانش را که بودی موی مانند

به پشمین ریسمان دادند پیوند

کشیدند از بدن پیراهن او

چو گل از غنچه عریان شد تن او

فرو آویختند آنگه به چاهش

در آب انداختند از نیمه راهش

ز خوبی بود خورشید جهان تاب

فکندش چرخ چون خورشید در آب

برون از آب در چه بود سنگی

نشیم ساخت او را بی‌درنگی

ز لعل خوشگوارش شکرآیین

شد آن شورا به چون شهید شیرین

شد از نور رخسار روشن پس آن چاه

چو در تاریک شب کاید برون ماه

شمیم گیسوان عطرسایش

عفونت را برون کرد از هواش

ز فر طلعت او هر گزنده

سوی سوراخ دیگر شد خزنده

اکنون باید دید که چنین شعری درباره

تصویرهایی خاص یا خط و تذهیب‌هایی چند چه

توضیحی در بردارد. این هنرها با این اشعار چه نوع

زیبایی مشترکی دارند؟

شنیده بودم و چند مقاله‌ای هم از آقای هروی خوانده بودم و اشتیاق داشتم به خواندن کتابشان. دیشب که ناشر کتاب، دوره چهار جلدی و دوهزار و دویست صفحه‌ای آن را برابم فرستاده بود، نخواهیدم و شروع به خواندن کردم و دریغاً هرچه پیشتر رفتم از شوق‌ام کاسته و برحیرتم افزوده گشت....»

سیرجانی پس از نقد مفصلی از کار مرحوم هروی که متأسفانه مجال نقل آنها در این مقال نیست، در پایان مقاله می‌نویسد: «قصد تخطئه کار دکتر هروی نیست که مردی بی‌تعارف زحمت‌کش است و فاضل، کار او از مقوله حافظ خراباتی یا شرح لیلی و مجنون کذایی نیست که به کلی از مرحله پرت باشد و امیدی به اصلاحش نرود و بنده مجبور باشم بالحنی که شایسته چنان آثاری است به سراغش بروم. خیر دکتر هروی سواد و صلاحیتش را دارد و می‌تواند شرح مطلوبتری بر دیوان حافظ بنویسد. طرح دو سه نکته‌ای که منبع اختلاف سلیقه است و محصول تورقی گذرا و تأملی در سی‌چهل صفحه و چه بسا نظرات من‌بکلی خطا باشد و نمی‌تواند ارزیابی درست و منصفانه‌ای از کتابی دوهزار صفحه‌ای باشد و نمی‌تواند از ارزش زحمات این محقق کوشنده بکاهد. فضیلتی از قبیل دکتر هروی در راه شناختن و شناساندن حافظ هر قدمی که بردارند مغتنم است. نکته‌هایی که عرض کردم محصول علاقه و ارادتی است که به او دارم و امید که چاپ بعدی این مجموعه به صورتی منقح‌تر و جمع و جورتر منتشر گردد.»

در پایان با پوزش از استاد بهاءالدین خرمشاهی که شاید راضی نبودند که این بنده توصیفاتی را که مرحوم سیرجانی از جناب ایشان و اثر ارزشمندشان «حافظ‌نامه» کرده بودند، باز‌نمایی کنم. اما چه کنم از این جفا دلم سوخته شد. با آرزوی سلامت استاد سایه (هوشنگ ابتهاج) و استاد خرمشاهی و همه بزرگان علم و ادب کشورمان حفظهم‌الله تعالی.

پژوهشی از دکتر قاسم صافی درباره سید عثمان مروندی

لعل شهباز؛ عارف و سخنور

مقدمه: مقاله‌ای که به حضور شما خوانندگان گرامی تقدیم می‌شود پیشتر در شماره ۵ نشریه علمی پژوهشی گوهر گویا در تعدادی بسیار معدود که معمول نشریات علمی، پژوهشی است چاپ شده و فشرده‌ای از آن با سبکی دیگر در دانشنامه شبه قاره طبع خواهد شد. نویسنده محترم مقاله، آقای دکتر قاسم صافی، استادیار دانشگاه تهران است که تا امروز کتاب‌ها و مقالات متعددی را پیرامون زبان و ادبیات فارسی به قلم آورده و منتشر نموده است.

***

سید عثمان مروندی، ملقب به لعل شهباز قلندر (م ۷۳۳ هـ) در جوانی از ایران به هندوستان رفت و پس از فراغت از تحصیل همراه شیخ بهاء الدین زکریا مولتانی، شیخ فریدالدین گنج شکر و شیخ جلال الدین بخاری، علمای سهروردیه مولتان، نواحی مختلف هندوستان را سیاحت کرد و سرانجام در سهوان، یکی از قدیمترین مناطق سند اقامت گزید و کلاسهای علم و عرفان دایر کرد. او به اشاعه دین اسلام و ترویج زبان فارسی پرداخت و منطقه را به مرکز فرهنگی و عرفانی تبدیل کرد؛ به گونه‌ای که هر کس از قوت کلام او، سرمست می‌شد و در دریافت مبانی دینی و اخلاقی و افزایش دانستی‌ها و دانایی، تأثیر شگرف می‌گرفت. آنچه می‌خوانید، حاصل این پژوهش و مطالعه است.

در سالهای ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳، فرصتی دست داد که دو نوبت از بارگاه عارف و شاعر شوریده، محمد عثمان مروندی، ملقب به لعل شهباز قلندر (م ۷۳۳ هـ) در سهوان، یکی از قدیمی ترین مناطق استان سند دیدار کنم. ملاحظه مفرداتی از اشعار فارسی وی به خط نستعلیق زیبای فارسی بر اضلاع درگاهش، و مشاهده حضور کثیری از مردم مناطق مختلف برای زیارت مزار او و اهمیتی که برای سالگرد ارتحال و عرس سالانه وی قابل می‌شوند و هر سال هزاران زائر در این مراسم شرکت می‌کنند و سمینارها و سخنرانی‌ها تشکیل می‌دهند، برای راقم انگیزه‌ای شد که در احوال و آثار و خدمات این قلندر زبان‌شناس و پرجذبه که

در ارتقای سطح فرهنگی و دینی جامعه اسلامی زمان خود، اهتمامی به سزا کرده، با مراجعه به آثار مختلف وی، یا درباره وی و با استناد به منابع رسمی و شفاهی منطقه، به کاوش و تفحصی تازه بپردازد.

سرزمین سند در طول تاریخ، مورد توجه درویشان و صوفیان بوده، این سرزمین به وجود پاک آنها افتخار می‌کند. در جای جای سند، شهر یا روستایی نخواهیم یافت که در آن مزار درویش یا صوفی‌ای نباشد. تنها در قبرستان بزرگ مکی تهته، مزار هزاران درویش، عالم، متفکر و شاعر وجود دارد که بسیاری از آن مزارها به مرور زمان، شکل مخروطیه‌ای یافته است. سید حسام‌الدین راشدی در مکی نامو تعدادی از آنها را با نام شمرده و خدمات آنها را ذکر کرده است. این درویشان بدون در اختیار داشتن امکانات اولیه زندگی و بدون توقع و انتظار از مردم، به تبلیغ و ترویج دین

پرداختند و بین مردمی که دستهایشان به خون دیگران آلوده بود و ارزشی برای انسانها قایل نبودند، محبت، عشق و علاقه برقرار کردند و آنان را به معارف عظیم اسلام و انسانیت آگاه کرده، در این راستا، رنج‌های زیاد کشیدند؛ به طوری که این منطقه به سرزمین اولیا معروف شده است.

یکی از این درویشان که از وطن خود، ایران به سوی شرق رفت و عاقبت در یکی از شهرهای تاریخی سند اقامت گزید و عقاید و نظرات معنوی و روحانی خود را در سرتاسر منطقه به حد اعجاز اشاعه داد، لعل شهباز است. نامش، شاه حسین بوده، ولی به نام سید عثمان مروندی، ملقب به لعل شهباز قلندر معروف شده است. او برجسته‌ترین صوفی و درویش و پر حرارت‌ترین مبلغ اسلام این سرزمین بوده، حلقه ارادتمندان او بسیار گسترده و وسیع است. علاوه بر مردم سند، هزاران نفر حتی از خارج از کشور به او ارادت می‌ورزند. اگر چه او در شاعری دست داشته و شعر صوفیانه سروده، ولی بیشتر به جهت گزینش مسلک درویشی و ترسیم جامعه مطلوب و محیط آرمانی برای زندگانی انسانها، شهرت یافته است. آورده‌اند که او، از نخستین سرایندگان شعر فارسی در سند است و یکی از خصوصیات بارزش، جنبه جامعیت کم نظیری بوده است که به برکت اوضاع و احوال استثنایی و متعددی به وی دست داده و محیطی مشحون از آثار معارف سبحانی و مقبول مردم پدید آورده بوده است.

لعل شهباز در سال ۵۸۳ هجری در روستایی از حومه شهر تبریز ایران، به نام مروند به دنیا آمد. بسیاری از محققان، وطن لعل شهباز را «مروند» نوشته‌اند و در ابیاتی نیز که از او باقی است و خواهیم آورد، نام «مروند» به صراحت ذکر شده است. بنابر تحقیقات مولانا غلام مصطفی قاسمی، از نامداران معاصر سند در کتاب سیوهانی شهباز و سندس همعصر، ص ۱۳ و در کتاب اثر فارسی بر شعر سندی، ص ۵۶، به نقل از نویسندگان تاریخ فرشته و تاریخ معصومی

و معجم البلدان، نام وطن او، مَرند یکی از شهرهای معروف آذربایجان که لعل شهباز در آن زاده شده، ذکر شده است و نیز نگاه شود به مآثر الکرام، ج ۱، صص ۳۸۵ و ۳۸۷.

نسبنامه و شجره آباء کرام حضرت لعل شهباز بدین طریق اخبار الاولیا تشریف الشرافات است که لعل شهباز بن سید حسن کبیر الدین بن سید شمس الدین بن سید صلاح الدین بن سید نور شاه بن سید خال الدین بن سید محب بن سید مشتاق بن سید نور الدین بن سید اسماعیل بن سید امام جعفر صادق الخ (غلام سرور، ۱۹۱۴، ج ۲: ۴۷). لعل، القاب زیادی دارد، ولی بیشتر به شهباز قلندر، سیف اللسان و مخدوم معروف است. تحصیلات ابتدایی را در محل تولد خود آغاز کرد و در کودکی به زبانهای فارسی و عربی مسلط گشت. در شش سالگی ظرف یک سال، قرآن را حفظ کرد. بعد از پایان دوره ابتدایی به منظور تحصیلات سطوح عالی، عازم نیشابور شد و پیش استاد بزرگ سید ابراهیم ولی کربلایی، زانوی شاگردی زد. پس از تحصیلات در نیشابور، به منظور زیارت امام هشتم، پیاده عازم مشهد شد و از آنجا پیاده به منظور زیارت بارگاه‌های ائمه معصومین به عراق رفت و بعد برای انجام مراسم حج، عازم مکه شد و از آنجا به مدینه منوره سفر کرد. بعد از انجام مراسم حج به عراق برگشت و بعد از توقف کوتاهی در بغداد به ایران آمد و پس از زیارت مرقد امام هشتم، از راه مکران بلوچستان وارد سند شد. بدون توقف، سرزمین سند را پشت سر گذاشت و وارد هندوستان شد. در طول مسیر با صوفیان معروف و برجسته ملاقات کرد و از فیوضات آنها بهره گرفت. در هند اولین ملاقاتش در شهر اجمیر شریف در حومه شهر دهلی بود که حدود چهل روز در آن اقامت گزید. در این مدت علاوه بر عبادت و ریاضت به کرات از عصر تا صبح روز بعد به حضور خواجه معین الدین چشتی (متوفی ۶۳۲ هجری و سرسلسله چشتیه در شبه قاره) می‌رسید و از ایشان رمز درویشی و مبانی راه صوفیان فرامی‌گرفت و آگاهیایی به دست می‌آورد که در موفقیت وی نقش عمده‌ای ایفا کرد. پس از آن به دهلی بازگشت و بر مزار خواجه قطب الدین بختیار کاکلی حاضر شد و در آنجا الهام گرفت که به پانی پت کرنا ل پرود و بابوعلی قلندر (متوفی ۶۳۴) ملاقات کند. شهباز قلندر بعد از این الهام، عازمی پانی پت گردید و به حضور بابوعلی رسید. بابوعلی، او را مورد لطف و محبت قرار داد و علاقه شدیدی به وی پیدا کرد، و این زمینه‌ای شد که شهباز قلندر، رموز سیر و سلوک را از بابوعلی نیز فرا گیرد. روزی بابوعلی به شهباز گفت: تو دوست منی و به تو علاقه داریم، راه تو صاف است. دستور اقامت در این محل را به تو می‌دهیم، لکن در این محل تعداد زیادی قلندر وجود دارد و سرزمین سند نیز به قلندری مثل تو نیاز دارد لذا مناسب است که شما به سند بروید و در راه، توقی در مولتان بکنید و آنجا، محل اقامت مستقل بیابید. امید دارم بندگان خدا، در آنجا از شخصیت شما استفاده خواهند کرد. شهباز پس از آن به مولتان روانه شد و در حلقه صوفیان درآمد. در مسیر از جانب لاهور عبور کرد و بر مزار داتا گنج بخش سیدعلی هجویری حضور یافت.

ادامه دارد

نوشت

ویلی برانت و جهان ما باید امیدوار بود

آگاهی از این واقعیت که توسعه باید از داخل کشورها سرچشمه بگیرد از مهمترین یافته‌های سالیان اخیر است. شیوه‌های تولید و

راه و رسمهایی که زیانبار نیستند باید تشویق شوند. در این میان، همیشه نباید به فکر بهبود جنبه‌های فنی بود، زیرا بر آوردن روحیه‌ای جدید از همبستگی و احترام به آزادیهای فردی و رعایت خیر و صلاح عمومی به مراتب از آن پراهمیت تر است.

شمار زیادی از جنوبی‌هایی که وظایف پر مسئولیتی بر عهده دارند، صادقانه درباره نقاط ضعف جوامع خویش سخن می‌گویند: فساد اخلاقی که از قدرت مطلقه برمی‌خیزد، فرار از قبول مسئولیت، و «باور ساده‌لوحانه به قدرت رجزخوانی و بلند کردن صداها» (رامفال).

مشکلاتی که در برابر جنوب عرض اندام می‌کنند، و به تفصیل در دو گزارش کمیسیون من مطرح شده است، تنها با همت و پشتکار خود مردم جنوب به سرانجام تواند رسید. این همکاران جنوبی ما در کمیسیون بودند که چنین مطلبی را عسوان کردند و آن را به روی کاغذ آوردند. در عین حال، به این نکته نیز باید توجه داشت که کشورهای رو به رشد غالباً آن ابزارهایی را که به درد عصر مذاکره و گفت و شنود می‌آید، در اختیار ندارند. جای تأسف است که این کشورها نتوانسته‌اند دبیرخانه مشترکی برای خود برپا کنند. از این لحاظ هیچ کاری نمی‌توان برای آنها انجام داد؛ مگر آنکه اعضای «اکنتا»، با جرح و تعدیل اساسنامه این نهاد، موجبات چنین کاری را فراهم سازند.

در پاییز ۱۹۸۴، کمی پیش از آنکه به کارتاخن در کلمبیا سفر کنم، نمایندگان «گروه ۷۷» که در کنفرانسی در آن شهر شرکت کرده بودند، اعلام داشتند که می‌خواهند طرحی به عنوان «نظام مشترک بازرگانی ترجیحی» عرضه دارند تا به افزایش میزان داد و ستد بین آنها کمک کند. سه سال پیش از آن نیز برنامه عمل همانندی در کاراکاس به تصویب رسیده بود. افزایش داد و ستد در میان کشورهای رو به رشد یکی از موضوعات مهمی بود که در کنفرانسهای کشورهای غیرمتعهد [از جمله در هند، ۱۹۸۲] نیز مورد بحث قرار گرفت. اکنون از این بابت پیشرفتهای اندکی حاصل شده است، و باید امیدوار بود که بازرگانی جنوب - جنوب به پیشرفتهای هرچه بیشتری در پهنه بازرگانی بین‌المللی دست یابد.

- * سینه خالی ز مهر گل رُخان/ کهنه انبانی بود پر استخوان
- * سینه فرهاد باید تا غم شیرین کشد.
- * سی هم بالای غمسی!
- * سیخ تنور به سه پایه می‌گوید: رویت سیاه!
- * سیخ و پیاز همراهش کنیدا!
- * سیر از گرسنه خبر ندارد و سواره از پیاده.
- * سیر خوردگی کارستوران است.
- * سیر خورده گرسنه را مست و دیوانه پندارد.
- * سیر را از گرسنه چه غم.
- * سیر را باش که طعنه به پیاز میزند.
- * سیر غم گرسنه نخورد.
- * سیر مرد به که گرسنه زیستن.
- * سیری در لقمه باز پسین بود.

- * سزای نیکی بدی است!!
- * سعادت ارطبی ساده زندگانی کن.
- * سعديا بسیار گفتن عمر ضایع کردن است.
- * سعديا حب وطن گر چه حدیثی است درست /
- * نتوان مرد به سختی که من آن جازادم
- * سعديا مرد نکونام نمیرد هرگز.
- * سعديا عشق نیامیزد و شهوت با هم.
- * سعديا عمر عزیز است به غفلت مگذار.
- * سعی بسیار کفش پاره کند.
- * سعی تو بتا و سعادت بناست.
- * سفال از طاس زرکم نیست در کار / ولی گاه
- * گرو گردد پدیدار
- * سفر آزموده کند مرد را.
- * سفر برون برد از طبع مرد خامی‌ها.

- * سگ آخر چه باشد که خواتش نهند / بفرمای تا استخوانش دهند!
- * سگ از درد می‌نالد، بی‌بی شکار می‌خواهد!
- * سر همان جا نه که باده خورده‌ای.
- * سری است در مجادله سنگ و پای لنگ.
- * سری تو سرها بیار، تو بره‌ای میان خرها بیار!
- * سری را که درد نمی‌کند دستمال نبند.
- * سری را که کچل نیست زفت مینداز.
- * سری که درد نمی‌کند رومال (لچک) چرا باید بست؟
- * سری که عشق ندارد کدوی بی‌بار است.
- * سزای آنکه از اینها کند همین باشد.
- * سزای حلق ملحد تیغ کافر.
- * سزای سنگ بود پسته‌ای که خندان نیست.
- * سزای گران فروش نخریدن است.

چہل سال پیش...

تمامی مطالب از روزنامه اطلاعات روز سه شنبه ۳۰ بهمن ۱۳۵۲، (برابر با ۲۶ محرم ۱۳۹۴، ۱۹ فوریه ۱۹۷۴) نقل شده است

مردان ایران یک میلیون بیشتر از زن‌ها هستند

در سراسر ایران تعداد مردان ششصد و چهل و یک نفر نسبت به زنان کشور فزونی دارند و این رقم در یکصد و چهل هزار نفر است.

ثبت احوال این آمار را در زمینه رده‌بندی مرد و زن آن امروز منتشر کرد. به موجب بررسی آمار ماهانه ثبت احوال تا آغاز دیماه جمعیت ایران سی و یک میلیون و صد و هشتاد و چهار هزار و دویست و چهل و هشت ده که از این عده ۱۶/۱۶۲/۸۱۳ نفر مرد و ۱۵/۵۲۱/۴۳۵ می‌باشند در همین زمان جمعیت تهران به ۳۵۴۹۶۸ بالغ گردیده که ۱۸۳۶۸۸ نفر از آنها مرد و ۱۶۹۷۴۰ می‌باشند. طبق آمار ثبت احوال تعداد مردها در ایران و نسبت به زنان فزونی دارد.

استاندارد کبریت از فردا اجباری میشود

استاندارد کبریت از فردا اجباری میشود و از تولید و به کبریت‌های نامرغوب جلوگیری خواهد شد.

برای بهبود کیفیت محصولات کارخانه‌های تسازی و حمایت از مصرف‌کننده در برابر سوزی‌های ناشی از نامرغوب بودن کبریت، موسسه دارد و تحقیقات صنعتی، استاندارد این کالا را در سراسر کشور طبق مقررات و ضوابطی که به تصویب کمیته ملی استاندارد و تأیید شورای عالی استاندارد رسیده از اول فروردین (۲۱) جاری اعلام کرده است.

جلوی افزایش قیمت پهلوی را بگیرید

اتحادیه صنف طلا و جواهر تصویب کرد از این پس عادات طلا با عیار ۱۸ که یک عیار بین‌المللی است در تولید و عرضه شود.

بر اساس ضوابط جدید که مورد تأیید بیش از سه هزار
نماینده این صنف است، از این پس مصنوعات طلا در
استاندارد بین‌المللی در ایران تولید خواهد گردید و
عائیه که قبلاً تولید شده بتدریج جمع‌آوری و با عیار
جدداً ساخته می‌شود.

آقای آشتی درباره آزادی ورود طلا گفت: چون هزینه طلا که در حال حاضر منحصراً بوسیله بانک ملی انجام می‌دهند زیاد است و در نتیجه قیمت این فلز گران تمام می‌شود، صرف طلا و جواهر ساز از دولت تقاضا دارد و ورود طلا به مصرف این صنف از ادعای مردم در تصونات طلا بازدارانتری تولید و عرضه شود. وی درباره گران شدن ککاک طلا از جمله پهلوی طلا که هر روز قیمت آن افزایشی دارد گفت: بانک ملی که عرضه کننده پهلوی طلاست باید ترتیبی بدهد که حتی الامکان در یک ماهه پهلوی طلا اندازه تقاضای بازار مصرف در تمام شعب عرضه شود و این وسیله جلوی افزایش بی‌رویه عسکرات در ابد عید شد.

وزیر آموزش و پرورش:

ی نگهداری فرزندان معلمان کودکان را ساخته می‌شود. با احداث دو مجتمع تربیت معلم، وزارت آموزش و ش تادو سال دیگر از استخدام معلم موقت و پیمانی نه‌ی‌شود و نیز برای نگهداری فرزندان معلمان زن در سرگرم تدریس هستند، کودکان سرراهانی تأسیس سودوزیر آموزش و پرورش بعد از ظهر سی افتتاح اربزرگ تربیت معلم کشور در اهواز و پیش از بازگشت ان در یک مصاحبه مطبوعاتی ضمن اعلام این خبر به خطیر معلم در سازندگی اجتماع اشاره کرد و گفت: خوب کسی است که در کار خویش ماهر باشد، به س ماهر باشد، به تدریس عشق بورزد و ایمان داشته و بر ما است که هر چند وقت یک بار و سائل بازآموزی های کار فراهم کنیم. در تابستان آینده دهها هزار معلم در ای کار آموزش و بازآموزی شرکت می‌کنند.

شهر وزارتخانه‌ها در شمال کن ساخته میشود

کار نقشه‌برداری و تفکیک زمین‌های شمال کن پاپان در این اراضی از طرف شرکت‌های تعاونی مسکن خانه‌هایک شهرک ۵۰ هزار متری احداث خواهد شد، اعضای شرکت‌های یاد شده و اگرذا میشود زمین‌های منطقه که حدود ۵ میلیون مترمربع وسعت آن است گذشته از طرف سازمان اوقاف در اختیار شرکت‌های مسکن و تزارخانه‌های کار - کشور - سازمان جلب بان، رادیو تلویزیون ملی، نیروهای مسلح شاهنشاهی، شرکت‌های تعاونی مسکن چند سازمان مختلف دیگر گرفت.

طرح ساختمان این شهرک به صورت مجتمع های جدا پیش بینی شده است و کارکنان هر سازمان در یکی از نامت خواهند گزید.

قاب امروز

داستان کوتاه

مهر مادر

جنگ ویتنام تمام شد. مردی تمامی راحتی خود را فراموش کرده بود تا از وطنش دفاع کند، اما او به دست نیروهای آمریکایی کشته شد.

همسرا او هیچ وقت ازدواج نکرد و با کارگری بگانه فرزندش را بزرگ کرد. زن تمامی امکانات را در اختیار فرزندش گذاشت تا اینکه او به یکی از مهندسان برجسته ناسا تبدیل شد و به آمریکا رفت. پسر هر از گاهی با نامهای به مادرش می نوشت، اما هیچ وقت او از آمریکا به یونیتام باز نگشت، تا اینکه مادر فوت کرد. او به کشورش باز گشت اما اصلاً گریه نمی کرد. مادر صندوقچه ای کوچک داشت، پسر به محض باز کردن آن گریه می کرد و مادرش را صدا زد.

در آن نوشته بود: یسرم من باز هم کار کردم و این پول را برای تو گذاشتم تا اگر روزی اوضاع بر وفق مراد نبود به سختی نفیتم. خدا حافظ

* مترجم: آرشد میری خانی
* منبع: academictips.org

سُبَّانَهُ

عشق آمد و شد چو خونم اندر رگ و پوست

تاک دم اخالہ و رک دزدوست

اجزای وجودم همگی، دوست گرفت

نامی است ز من بر من و باقی همه اوست

پند بزرگان

- هر کس همان گونه است که فکر می کند پس مراقب افکار
 خود باشید. ذهن همچون ساعتی پیوسته در حال کار کردن
 است و باید هر روز با اندیشه های خوب آن را کوک کرد.
جی.پی. واسوانی
 میان دانستن و دریافت کردن فاصله زیادی است.
 نستن دشوار نیست، اما دریافت کردن دشوار است.
شو کینگ
 دشمن چون از همه خیلی تر و فرماند، سلسله دوستی بچیناند.
 آنکه به دوست کارها کند که هیچ دشمن نتواند.

سعدی

جدول شرح در متن

غلامحسین باغبان

منظومه	بازنگر سریال	یک خط شعر	شیرینی فروش	سرپرستان	صفت سرو
ابوشکور بلخی	سرمزین کهن	فیلم کوروساوا	شجاع		نت سوم
←	↓	↓		↓	↓
غذایی					
با بادمجان	←				
ترمز چارپا	←	متنه برقی			
پیشاپیش قافله		ورزش آبی			
←		↓	بسیار روان		
چ			بخشی از یک موسسه		
			↓	از درختان جنگلی	
			روژ گذشته		
درنده خوی				جانور دریایی ←	
جمع فاعده	←				
		مقابل خفته			
←		سپل انگاری			
دریاچه ترکیه	سودای ناله	↓			
کلی	پارچه عریض	↓			
←			جملگی		
			↓		
از علایم نگارشی					
دردها	←				
آواز حزین	←				

حل

۳۵۱۳

سودو کو

(- -)

6	4				7	9	5	
9	5				8			7
		7						
8			6	1	2			
	2						1	
			4	9				2
						1		
4			1				7	3
	7	3	5				8	6

۲	۵	۳	۷	۴	(۶)	۹	(۱)	(۸)
(۹)	۱	۸	(۲)	۵	۳	۷	۴	(۶)
۷	(۴)	۶	۹	۱	۸	(۲)	(۵)	۳
۳	(۲)	۵	(۶)	۸	۷	(۴)	۹	۱
(۴)	۷	(۹)	۳	۲	۱	(۶)	۸	(۵)
۶	۸	(۱)	۵	۹	(۴)	۳	(۲)	۷
۱	(۳)	(۲)	۴	۶	۵	۸	(۷)	۹
(۵)	۹	۷	۸	۳	(۲)	۱	۶	(۴)
(۸)	(۶)	۴	(۱)	۷	۹	۵	۳	۲

حل ۱۰۰۰